

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BİLGİ YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
ULUSLARARASI TİCARET, FİNANS VE LOJİSTİK
PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**İTHALAT VE İHRACAT SÜREÇLERİ, DAHİLDE
İŞLEME REJİMİNİN AVANTAJLARI VE İHRACATÇIYA
YAPILAN GERİ ÖDEMELER**

Alphan KOLAŞINLILER

Danışman

Prof. Dr. Yılmaz GÖKŞEN

İZMİR – 2019

YÜKSEK LİSANS
TEZ ONAY SAYFASI

Üniversite : Dokuz Eylül Üniversitesi
Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Adı ve Soyadı : ALPHAN KOLAŞINLILER
Öğrenci No : 2500800289
Tez Başlığı : İthalat ve İhracat Süreçleri, Dahilde İşleme Rejiminin Avantajları ve İhracatçıya Yapılan Geri Ödemeler
Savunma Tarihi : 10/06/2019
Danışmanı : Prof.Dr.Yılmaz GÖKŞEN

JÜRİ ÜYELERİ

<u>Ünvanı, Adı, Soyadı</u>	<u>Üniversitesi</u>	<u>İmza</u>
Prof.Dr.Yılmaz GÖKŞEN	- Dokuz Eylül Üniversitesi	
Prof.Dr.Berrin ONARAN	- Dokuz Eylül Üniversitesi	
Prof.Dr.Türker SUSMUŞ	- Ege Üniversitesi	

ALPHAN KOLAŞINLILER tarafından hazırlanmış ve sunulmuş olan bu tez savunmada başarılı bulunarak oy birliği ( ) / oy çokluğu ( ) ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Metin ARIKAN
Müdür

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “İthalat ve İhracat Süreçleri, Dahilde İşleme Rejiminin Avantajları ve İhracatçıya Yapılan Geri Ödemeler” adlı çalışmanın, tarafımdan, akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

13.05.2019

Alphan Kolaşinliler

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

İthalat ve İhracat Süreçleri, Dahilde İşleme Rejiminin Avantajları ve İhracatçıya Yapılan Geri Ödemeler Alphan KOLAŞINLILER

Dokuz Eylül Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Bilgi Yönetimi Anabilim Dalı

Uluslararası Ticaret, Finans ve Lojistik

Küreselleşme ile birlikte günümüzde ulaşılması zor olan pazarlar sanki yurtiçindeymiş gibi ulaşılabilir bir hal almıştır. Üretilen ürünler kilometrelerce uzaklıktaki ülkelere ihraç edilip, ithal edilebilmektedir. Firmaların ithalat ve ihracat işlemleri ile uluslararası pazarlarda çeşitlilik ve rekabet de artmaktadır. Ülkeler ürettikleri malların kalitesi ile dünyanın farklı ülkelerinde kendilerine pazar yaratabilmektedir. Yurtdışına gönderilen bu ürünler sayesinde ülkeye döviz girişi sağlanır ve cari açık dengelenebilir. Fakat bu sistemi bir iki cümle ile açıklayabilmek mümkün değildir. İhracatçı firmaların desteklenmesi ülkelerin ekonomisi açısından son derece önemlidir. Bu destekler bazen devlet tarafından verilen teşviklerle bazen de yapılan geri ödemelerle sağlanmaktadır. Böylece ihracatçı firmalar uluslararası pazarlarda rekabetçi konuma gelebilmektedir. Bu pazarlara girebilmenin de prosedürleri ve yasal uygulamaları vardır.

Ülkeler kendi gümrük kanunlarını uygulayarak ya da aralarında yapmış oldukları anlaşmalar ve gümrük birliği ile yasal prosedürleri belirlemekte ve işlemleri aralarında kolaylaştırabilmektedir. Sistemin işleyebilmesi için belli başlı bazı gümrük rejimleri uygulanmaktadır. Bunlardan dahilde işleme rejimi ekonomik etkili ve ihracatçıya destek amaçlı uygulanan ülkemizde de çok yaygın bir şekilde kullanılan rejimdir.

Dahilde işleme rejimi sayesinde ülkeler ihracatı arttırmayı amaçlamaktadır. Dahilde işleme rejiminin en önemli noktası yurt dışından gelen ürünlerin işlem görerek yeniden ihraç edilmesidir. Dahilde işleme rejimi,

dahilde işleme izni ve dahilde işleme izin belgesi olarak firmalar tarafından uygulanabilmektedir. Dahilde işleme izni Ticaret Bakanlığı tarafından, dahilde işleme izin belgesi ise önceden Ekonomi Bakanlığı tarafından verilmekteydi, günümüz de ise Ticaret Bakanlığı tarafından verilmektedir.

Sistem iki şekilde işlemektedir. Birincisi ve en yaygını şartlı muafiyet sistemidir ikincisi ise geri ödeme sistemidir. Şartlı muafiyet sistemine göre dahilde işleme rejimi kapsamında yurda girişi yapılacak ürünlerin vergileri teminata bağlanmıştır. İşlem gören ürünler yeniden ihraç edildikten sonra başvuru yapılmakta ve ihracatçı firmaya teminat tutarı geri ödenmektedir. Böylece ihracatçı firma finansal olarak güçlü kalmaktadır. Sistemli bir şekilde kullanıldığında söz konusu rejimi sürekli olarak kullanan firmalar yatırılan teminatı iade alıp başka bir ürün ithalatı için yeniden kullanabilir. Böylece para sürekli döndürülür fakat bununla birlikte nakit ihtiyacı olunan durumlarda teminat iadeleri sayesinde bu ihtiyaç da giderilmektedir.

İhracatçıya yapılan geri ödemelerden bir diğeri KDV iadeleridir. Firmalar yurt dışındaki firmalara yapmış oldukları ihracatlar da KDV tutarını fatura edememektedir. Bu yüzden devlet ihracatçıya destek olabilmek adına ihraç ürünlerinin üretiminde kullanılan ham madde, yarı mamul gibi tamamlayıcı malların alımından doğan KDV tutarını ihracatçıya geri ödemektedir. Bu geri ödemenin gerçekleşebilmesi için ihracat faturaları, ihracat beyannameleri, yüklenilen KDV, indirilecek KDV gibi kanıtlayıcı belgelerin sunulması gerekmektedir.

KDV iadeleri nakit olarak ya da mahsuben alınabilmektedir. İhracatçı firmalar genel olarak mahsuben iadeyi tercih etmektedir. Mahsuben iade sayesinde çalışanların sigorta primleri, gelir vergisi, muhtasar gibi ödemeler yapılabilmektedir. Böylece kasadan nakit çıkışının önüne geçilmiş olur.

Dahilde işleme rejiminden doğan teminat iadeleri ve ihracat sonrası yapılan KDV iadeleri ihracatçı firmaları uluslararası alanda finansal olarak güçlü tutmakta ve rekabet edebilir konuma getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dahilde İşleme Rejimi, Teminat, KDV, Teminat İadeleri, KDV İadeleri

ABSTRACT

Master's Thesis

**Import and Export Process, Advantage of Inward Processing Regime
And Repayment to Exporter**

Alphan KOLAŞINLİLER

Dokuz Eylül University

Graduate School of Social Sciences

Department of Information Management

International Trade Finance and Logistics

All market in all over the World are now accessible as domestic market thanks to Globalization. Products that produced can export and import to miles away. With the operations of firm's export and import, varieties and competitions increase. Countries can create a market in different places of World, with their quality product. Foreign currency is provided and come thanks to this export operations. Also current account can be balanced. But it is not possible to explain this system with one or two sentences. Supporting exporter is very important for countries' economics. This financial support can be provided by government with encouragement and repayment. Thus, export companies have a role as a competitive.

Entrance to these markets occur with some procedures and legal practice. Countries implement their own customs law or have an agreement with other countries about customs unions they can ease this process. There are some main customs regimes for operating this system. Inward processing regime is one of the main regime is an economic effective regime so it is applied as support to exporter.

With the inward processing regime, countries intend to increase export. The main purpose and obligation of the regime is export the product that imported as under an operated. The regime can be used with inward processing permission, and inward processing permission document. Inward processing permission is given by Ministry of Trade, inward processing permission document was given by Ministry of Economics, but today Ministry of Trade.

The regime can be used in two types. The first is suspension system, the second is draw back system. According to suspension system, in the scope of inward processing regime, tax of import good is paid as warrant. The products that had operated after export, the firm can apply for refund the warrant then warrant is paid to exporter. Thus, the exporter firm has a financial benefit. If the system is used as a loop, firms can use this warrant as deposit for taking back an other product from custom so this circulation is always continue. In addition, when the firm need cash this warrant can be used as cash.

Another repayment to exporter is VAT. The exporter firms can not charge VAT to foreign companies with invoice. For this reason, the government pay back VAT that exporter pay when they buy semi finishing good, raw material, etc. for producing final product. For becoming this repayment, export invoice, export declaration, VAT incurred, VAT credit documents must be presented to revenue administration.

VAT returns can be cash or on account. Generally, exporter companies preferre turns as on account. Under favour of return on account, insurance premiums, the income tax, with holding tax can be paid. Thus, cash outflow is blocked from cash. But the period that the firm need cash, VAT returns provide advantage to company as financial.

Warrant return that ocur by inward processing regime and VAT returns after export make the firms powerful about financial and has some advantages for competing on international area.

Keywords: Inward Processing Regime, Warrant, VAT, Warrant Return, VAT Returns

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR	x
TABLolar LİSTESİ	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xii
EKLER.....	xiii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

İTHALAT VE İHRACAT SÜREÇLERİ

1.1.Ödeme Şekilleri	4
1.2.TESLİM ŞEKİLLERİ	10
1.2.1. Tüm Taşıma Türleri	11
1.2.2. Deniz Ve İç Su Taşıma Türleri	13
1.3. Gümrük Rejimleri	14
1.4. Gümrük İşlemlerinde Kullanılan Belgeler	18
1.5. İthalatçı Firmanın Sorumlulukları	22
1.6. İhracatçı Firmanın Sorumlulukları	23
1.7. Nakliyecı Firmanın Sorumlulukları	24
1.8. Gümrükçü Firmanın Sorumlulukları	25

İKİNCİ BÖLÜM

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ

2.1.Dahilde İşleme Rejiminin Uygulanmasında Sistemler.....	28
2.2.1 DİR Başvuru Süreci Ve Tek Pencere Sistemi.....	29
2.2.1.1. Ayniyat Tespiti.....	30
2.2.1.2. GTIP Numarası.....	31
2.3.DİR ve DİİB Farklılıkları	36
2.4. DİR Başvuru Değerlendirme Süreci	36
2.5.Taahhütlerin Yerine Getirilmesi	37
2.6. İhracatçıya Yapılan Geri Ödemeler	37

2.7. Teminat ve KDV İadelerinin İhracatçı Firmaya Avantajları.....	38
2.8. KDV İadesi Ve Süreci	41
2.8.1. İade Talep Dilekçesi.....	44
2.9. Teminat İadesi Ve Süreci.....	46

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİR SÜRECİ İLE İLGİLİ ÖRNEK FİRMA UYGULAMASI

3.1. Dahilde İşleme İzni Başvuru Süreci	51
3.2. Dii Kapsamında İthalat Süreci	56
SONUÇ.....	93
KAYNAKÇA.....	96
EKLER.....	100

KISALTMALAR

DİR:	Dahilde İşleme Rejimi
Dİİ:	Dahilde İşleme İzni
DİİB:	Dahilde İşleme İzin Belgesi
TPS:	Tek Pencere Sistemi
KDV:	Katma Değer Vergisi
AB:	Avrupa Birliği
TGB:	Türkiye Gümrük Bölgesi

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mart Ayı İndirilecek KDV Listesi	s.64
Tablo 2: Mart Ayı Mizanı	s.75
Tablo 3: Mart Ayı Yüklenilen KDV Listesi	s.81
Tablo 4: Mart Ayı İadesi Talep Edilen KDV Hesaplama Tablosu	s.85

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Türkiye’de Ödeme Şekillerine Göre Dış Ticaret	s.5
Şekil 2: Akreditif Türleri	s.7
Şekil 3: Teslim Şekilleri ve Tarafların Sorumluluk Noktaları	s.11
Şekil 4: Tek Pencere Sistemi Dahilde İşleme İzni Ana sayfası	s.52
Şekil 5: Tek Pencere Sistemi Dahilde İşleme İzin Başvurusu	s.52
Şekil 6: TPS Dahilde İşleme İzin Başvurusu Detaylı Açıklama Sayfası	s.52
Şekil 7: E-Başvuru Satır Detayı, İthalat	s.53
Şekil 8: E-Başvuru Satır Detayı, İhracat	s.55
Şekil 9: Ordino	s.56
Şekil 10: Gümrük Beyannamesi, Gümrük Vergileri Hesaplama Tablosu	s.57
Şekil 11: GTIP Koduna Göre Vergi Belirleme Sayfası	s.58
Şekil 12: İthalat Gümrük Beyannamesi, Ödenecek Vergi Hesaplaması	s.60
Şekil 13: İhracat Beyannamesi	s.62
Şekil 14: Yatırılan Teminat Dekontu	s.63
Şekil 15: İthalat Faturası 1	s.78
Şekil 16: İthalat Faturası 2	s.78
Şekil 17: İhracat Faturası 1	s.79
Şekil 18: İhracat Faturası 2	s.80

EKLER

EK 1: A.TR Belgesi	Ek s.1
EK 2: Menşe Şahadetnamesi	Ek s.2
EK 3: Form A	Ek s.3
EK 4: EUR.1 Belgesi	Ek s.4
EK 5: Antrepo Beyannamesi	Ek s.5
EK 6: İthalat Beyannamesi	Ek s.6
EK 7: İthalat Faturası	Ek s.7
EK 8: Dİİ Başvuru Belgesi	Ek s.8
EK 9: Sayım Tutanağı	Ek s.9
EK 10: Saymanlık Müdürlüğü Teminat İadesi Talimat Yazısı	Ek s.10

GİRİŞ

Dünya ticaretinde günden güne yaşanan artış lojistik operasyonlarından olan ithalat ve ihracat işlemlerinde de bazı oluşumlara neden olmuştur. Lojistik süreçleri tüm sektörlerin vazgeçilmezi olduğundan uluslararası ticarete rekabet avantajı yaratan en önemli operasyonlardan biridir. Bu operasyonlar içerisinde uluslararası ticaretin temelini oluşturan ithalat ve ihracat süreçleri uluslararası ticaretin temelini oluşturmaktadır. Ülkeleri dış ticarete sürükleyen üç temel neden vardır. Bu nedenler fiyat farklılıkları, yurtiçi üretimin yetersizliği, mal farklılıklarıdır. Bir malın üretiminde fiyat avantajına sahip olmayan ülke o malı ithal etmektedir. Kaynak yetersizliğinden, eski teknolojiye sahip olunmasından dolayı yurtiçi üretimin yetersiz olduğu durumlarda ithalat yoluna başvurulmaktadır. Bir malın üretim standartları, kalitesi, kullanışlı olması gibi nedenler ülkeler arasında malın özellikleri bakımından fark yaratmaktadır. Bu nedenlerden dolayı ülkeler dış ticaret yapmaktadır.

Gümrükleme işlemleri ise çok dikkatli yapılmalıdır. Bu aşamada ticarete taraf ülkelerin uygulamadaki mevzuatlarına göre işlemler yürütülmektedir. Mal ve hizmetler gümrük bölgesine girerken ya da çıkarken gerekli prosedürler yerine getirilmelidir. Yasalara uygun olarak alım satım işlemleri gerçekleşmelidir. Gümrük mevzuatı uluslararası ticarete yön veren yasal düzenlemelerden biridir. Bu yüzden uluslararası ticarete gümrük mevzuatları, yönetmelikleri ve ilgili düzenlemeler son derece önemlidir. Ülkelere göre mevzuatlar farklılık göstermektedir. Ülkemizde gümrük mevzuatı 4458 sayılı kanun ile düzenlenmiştir. Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği arasında imzalanan gümrük birliği nedeni ile 4458 sayılı kanun, AB gümrük mevzuatına göre şekillenmiştir. Gümrük mevzuatı kapsamında ithalat ve ihracat işlemlerinde uygulanan birçok rejim bulunmaktadır. Örneğin; bir malın ithalat işlemleri yapıp ülke içinde serbest dolaşıma girmesi isteniyorsa, ithalat beyannamesi hazırlanırken serbest dolaşıma giriş rejimi uygulanır. Bunun dışında, ihracat rejimi, transit rejimi, hariçte işleme rejimi, geçici ithalat rejimi gibi rejimler de uygulanmaktadır. Ticaret politikası önlemlerinden ve vergilerden muaf olmak, ihracatçıya destek olmak ve ihracatı arttırmak amacıyla en yaygın kullanılan rejim dahilde işleme rejimidir. Dahilde işleme rejimi sayesinde ihracatçı firma bazı taahhütleri yerine getirmek şartı ile yurda geçici olarak ürün sokabilmektedir. Ticaret Bakanlığının yapmış olduğu tanımlamaya göre dahilde işleme rejimi; serbest dolaşımda olmayan eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde işleme faaliyetine tabi tutulmak üzere geçici olarak ithal edilmesi ve işleme faaliyeti sonrasında elde

edilen işlem görmüş ürünün yeniden ihraç edilmesi esasına dayanan ekonomik etkili bir gümrük rejimidir. Ekonomik etkili bir gümrük rejimi olarak adlandırılmasının sebebi, Dünya piyasasındaki fiyatlardan ham madde tedarikini sağlayıp ihracatı arttırmak, uluslararası pazarlarda rekabet gücü kazandırmak ve ihraç ürünlerinin çeşitlendirilmesi olarak açıklanabilir. Dahilde işleme rejimi ihracatçıya hem zaman hem de parasal anlamda birçok avantaj sağlamaktadır. Dahilde işleme izni sayesinde ihracatçı firma vergi ödemek yerine yapmış olduğu ithalatı teminata bağlamaktadır. Geçici ithali yapılan ürünün damga vergisi, katma değer vergisi varsa diğer vergileri üzerinden hesaplama yapılarak teminat tutarı bulunur. İhracatçı bu rejimden yararlanabilmek için bazı taahhütleri yerine getirmek zorundadır. Taahhütler yerine getirildikten sonra gerekli prosedürler ilgili birimler tarafından yerine getirilir ve teminat çözülür böylece ihracatçı şartlı muafiyet uygulaması sayesinde ödediği tutarı geri alır. Sonuç olarak firma uluslararası piyasada rekabetçi fiyatlar verebilmektedir. İhracatçı firma sadece teminat değil aynı zamanda ürün üzerinde uygulayacağı işlemler için gerekli malzemeleri temin ederken ödemiş olduğu KDV'leri de geri alabilmektedir. Yurtiçinden yapmış olduğu alımlarda ürün üzerinden kullandığı ham madde veya yarı mamulden ne kadarını kullandığı hesaplanır ve onun üzerinden KDV'si hesaplanarak vergi dairesine başvurulur. KDV iadeleri sadece dahilde işleme rejimi kullanılarak yurda geçici sokulan mallar değil; kati ihracatı yapılan ürünlerin üretiminde kullanılan miktarlar için de geri alınabilmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İTHALAT VE İHRACAT SÜREÇLERİ

Uluslararası ticaret işlemleri yurtiçi ticaret işlemlerine göre daha karmaşık ve masraflı bir yapıdadır. Uluslararası ticarete taraf olan ülkelerin mevzuatları hukuki yükümlülük açısından bağlayıcıdır. Yabancı para cinsinden yapılan kambiyo işlemleri, sevkiyat açısından bakıldığında nakliye ve sigorta işlemleri, hem şirket hem de ülke açısından bakıldığında gelir ve giderlerin muhasebe ve finansmanı gibi tüm bu işlemler karşılıklı yapılan sözleşme ve prosedürlerin yerine getirilip belgelendirilmesi ile dış ticarete hazır duruma gelmektedir.¹

Uluslararası ticarete iki büyük pencereden bakılabilir, ithalat ve ihracat. Bu iki ana başlık birden fazla detay içermektedir. İthalat ve ihracat süreçlerinden kastedilen ülkeler arasında gerçekleşen ürün ve hizmet hareketleridir. Ülkeler arasındaki gelişmişlik ve büyüme oranlarındaki farklılıklar, temelde üretim faktörlerinden sermaye ve emeğin ne kadar verimli kullanıldığı ile ilgilidir. Bununla birlikte teknolojik gelişmeler de bu üretkenliğe etki etmektedir. Bu üretkenliğin sonucunda da ülkeler ürettikleri mal ve hizmetlerde farklılık yaratmaktadır.² Böylece, ham madde zengini olup da üretim faktörlerini verimli kullanamayan ülkelere, sermaye, emek, teknoloji gibi üretim girdilerini yüksek verimlilikte kullanan ülkelere gönderilen işlem görmemiş ürünler işlenerek uluslararası pazarlara sürülür. Sadece bu şekilde değil, Ricardo'nun karşılaştırmalı üstünlükler teorisine göre ülkeler, mal veya hizmet fiyatlarını diğer ülkeler ile karşılaştırarak ortaya çıkan farklılıklara göre dış ticaret yapmaları ya da yapmamaları gerektiğine karar vermelidirler. Böylece, ülkeler uzmanlaşmaya karar verdiği ürünlerin ihracatını yaparak ihtiyacı olan diğer ürünleri ithal edecektir.³ Bununla birlikte fiyat farklılıkları, yurtiçi üretimde yaşanan yetersizlik, kalite gibi konular göz önünde bulundurularak ülkeleri dış ticarete yönlendirmektedir. İthalat ve ihracat süreçleri bu kararların sonrasında başlamaktadır. Sürecin belki de en önemli aşaması gümrüklemedir. Gümrükleme süreci ülkelerin mevzuatlarına göre farklılık göstermektedir. Ülkeler mevzuatlarını düzenlerken işbirliği içinde olduğu ülkelere göre düzenleme yapmaktadırlar. Bazı ülkelere bazı malların ithalatı

---

¹ Doç. Dr. Ferudun Kaya, **Dış Ticaret İşlemleri Muhasebesi**, Beta, İstanbul, 2017, s.4.

²Ricky I fwarsson, **Export, Import, Productivity and Growth**, Master Thesis Lund University Department of Economics, 2010, s.7.

³ Yrd. Doç. Dr. Birol Erkan, **Ülkelerin Karşılaştırmalı İhracat Performanslarının Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük Katsayılarıyla Belirlenmesi: Türkiye-Suriye Örneği**, **ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt:8, Sayı:15, 2012, s.197.

yasakken bazılarında değildir. Ürünlere konulan kotalar ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Bir ürünün gümrük vergisi bir ülkede yüksekken diğerinde düşüktür. Ülkeler çıkarları doğrultusunda gümrük birliği anlaşmaları yapmaktadırlar. Böylece temelinde aynı olan gümrük mevzuatları oluşmaktadır. Gümrük birliği için özetle ekonomik bütünleşme modeli denebilir. Bu bütünleşme modeli birlik anlaşmasına dahil olan ülkelerin her türlü tarife ve vergiden muaf bir şekilde ticaret yapıp, birlik dışındaki ülkelere de ortak gümrük tarifesi uygulanan bir modeldir. Gümrük birliği anlaşmaları malların herhangi bir engele maruz kalmadan serbest dolaşımını sağlamaktadır.⁴ Avrasya Ekonomi Topluluğu, Avrupa Birliği gibi ekonomik amaçla oluşturulan topluluklara üye olan ülkeler arasında gümrük birliği anlaşması bulunmaktadır. Bu anlaşma üye ülkelerin arasındaki müzakerelere göre detaylandırılmaktadır. Bununla birlikte Türkiye gibi topluluğa üye olmayan fakat gümrük birliği anlaşmasına dahil olan ülkeler de bulunmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti, Avrupa Birliği ile imzalanan gümrük birliğine göre mevzuatını düzenlemiştir. Gümrük mevzuatlarının gümrükleme işlemlerinde doğru bir şekilde uygulanması ithalat-ihracat süreçlerinin en önemli noktalarındandır. Örneğin, GTIP (Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu), menşe, istatistikî kıymet, rejim kodu gibi beyanname üzerinde de yazılı olan bu başlıklar gümrüklemenin doğru yapılabilmesi için püf noktalardır. Gümrükleme dışında nakliye ve sigortalama işlemleri ile teslim şeklinin belirtilmesi ürün vardıktan sonra hangi antrepoya indirileceği hangi ithalat rejiminin kullanılacağı, ihraç ederken nakliye, sigorta ve navlunun kimin tarafından karşılanacağı, ödeme şekli gibi konular sürecin aksamaması için detaylandırılmalı ve belgelendirilmelidir.

Teslim ve Ödeme şekilleri anlaşmanın en önemli konularındandır çünkü bu konulardaki uzlaşmalar tarafların sorumluluklarını ve yükümlülüklerini belirlemektedir.

1.1.Ödeme Şekilleri

Uluslararası ticarete tarafların üzerine anlaşma yapacağı en önemli konulardan biri ödeme şekilleridir. Yapılacak olan anlaşmalar ile birlikte hem ithalatçı hem ihracatçı ve bu tarafların aralarında yapılacak olan ödemelerde aracılık yapan

---

⁴ Osman Barak ve Murat Abutalipov, Kazakistan, Rusya, Belarus Gümrük Birliği Anlaşmasının Kazakistan'ın Dış Ticareti Üzerine Etkisi, **Uluslararası Afro-Avrasya Araştırmaları Dergisi**, Sayı:2 2016, s.2

bankalar kendilerini yapılan sözleşme ile birlikte garanti altına almaktadır. Ödeme şekli üzerine yapılacak olan anlaşmalar ihracatçının ithalatçıya sunmuş olduğu proforma faturada belirtilmektedir. Örneğin; Ticaret Bakanlığının verilerine göre aşağıdaki tablo incelendiğinde genel olarak kullanılan dört ödeme şekli bulunmaktadır ve bunlar ithalat ve ihracata göre farklılık göstermektedir. Tablo incelendiğinde son 5 yılda yapılan ihracatlarda mal mukabili ödemenin payı %60larda iken, ithalatta mal mukabili yapılan ödeme %50yi geçmemektedir. 2014 yılında mal mukabili ödemenin payı ithalatta %29,5 iken 2018 yılında maksimum %49,3'e ulaşmıştır. Peşin ödemenin payı ihracatta %10 seviyelerinde iken, ithalatta maksimum %50 seviyelerine ulaşmıştır. 2014 yılında peşin ödemenin payı %49,3 iken, 2019 yılında %31,8'e düşmüştür. Akreditifle yapılan ödemeler hem ithalatta hem de ihracatta %5-7 skalasında değişirken, vadeli akreditifin payı %4 puan daha fazladır.

Şekil 1: Türkiye'de Ödeme Şekillerine Göre Dış Ticaret

**T.C.
TİCARET BAKANLIĞI**

ÖDEME ŞEKİLLERİNE GÖRE DİŞ TİCARET

Değer: Milyon ABD Doları

Rapor Tarihi: 15.04.2019

Ödeme Şekli	İhracat					Ocak-Mart		İthalat					Ocak-Mart	
	YIL					YIL		YIL					YIL	
	2014	2015	2016	2017	2018	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2018	2019
Mal Mukabili Ödeme	102.834	94.970	94.866	99.707	111.992	27.307	27.642	71.528	68.796	81.265	105.985	109.910	29.131	25.300
Genel İkindeki Payı (%)	65,3	66,0	66,6	63,5	66,7	66,4	65,4	29,5	33,2	40,9	45,3	49,3	47,1	51,6
Vesaik Mukabili Ödeme	24.229	21.415	20.611	21.508	22.468	5.818	5.518	14.920	10.691	9.031	9.588	7.755	2.192	1.600
Genel İkindeki Payı (%)	15,4	14,9	14,5	13,7	13,4	14,1	13,1	6,2	5,2	4,5	4,1	3,5	3,5	3,3
Peşin Ödeme	14.929	13.947	15.531	21.207	17.527	3.832	4.902	119.327	95.343	77.924	78.638	70.943	20.578	14.623
Genel İkindeki Payı (%)	9,5	9,7	10,9	13,5	10,4	9,3	11,6	49,3	46,0	39,2	33,6	31,8	33,2	29,8
Akreditif	11.240	9.694	8.156	9.551	10.407	2.075	3.132	18.442	14.661	11.237	12.099	10.582	2.718	1.295
Genel İkindeki Payı (%)	7,1	6,7	5,7	6,1	6,2	5,0	7,4	7,6	7,1	5,7	5,2	4,7	4,4	2,6
Vadeli Akreditif	2.449	2.104	1.648	1.838	2.531	461	613	10.543	9.979	9.633	12.771	11.385	2.780	3.085
Genel İkindeki Payı (%)	1,6	1,5	1,2	1,2	1,5	1,1	1,5	4,4	4,8	4,9	5,5	5,1	4,5	6,3
Bedelsiz	1.601	1.414	1.424	2.330	1.643	470	409	6.243	6.871	8.641	12.598	8.833	1.901	2.548
Genel İkindeki Payı (%)	1,0	1,0	1,0	1,5	1,0	1,1	1,0	2,6	3,3	4,4	5,4	4,0	3,1	5,2
Özel Takas	19	7	4	1	4	0	3	33	19	16	1	4	0	1
Genel İkindeki Payı (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diğer*	287	288	293	851	1.374	1.173	53	1.141	874	870	2.120	3.633	2.597	576
Genel İkindeki Payı (%)	0,2	0,2	0,2	0,5	0,8	2,9	0,1	0,5	0,4	0,4	0,9	1,6	4,2	1,2
GENEL TOPLAM	157.610	143.839	142.532	156.993	167.945	41.136	42.271	242.177	207.234	198.618	233.800	223.046	61.895	49.027

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

1.1.1. Peşin Ödeme

İthalatçı malı teslim almadan önce mal bedelini öder. Genellikle güvене dayalı bir ödeme şeklidir. Yani ihracatçı firmanın mal bedelini tahsil edip malı göndereceğine ithalatçı firma güvenmektedir. İhracatçı için en uygun ödeme yöntemidir. Risk ithalatçıdadır çünkü parasını ödediği mal eksik, kalitesiz yani anlaşılana dışında gelebilir. Bununla birlikte peşin ödemedenden doğan iskontodan faydalanan ithalatçı parasal anlamda avantaj elde etmiş olur. Peşin ödeme yöntemi

ihracatçı açısından avantajlıdır çünkü paranın tahsil edilememe sorunu ortadan kalkmış olur.⁵

1.1.2.Mal Mukabili Ödeme

İthalatçı, malı ödeme yapmadan önce elde etmektedir. Peşin ödemeye göre ithalatçı açısından daha güvenilirdir. Bu şekilde, malın ödemesi için ithalatçı firma kaynak oluşturabilir. İhracatçı açısından riskli olabilir çünkü anlaşma yapılan zamanda mal bedelinin ödeneceğine dair bir kesinlik yoktur. Genelde rekabetin yoğun olduğu pazarlarda ve ihracatçının ithalatçıya güven duyduğu ortamlarda uygulanır.⁶

1.1.3.Vesaik Mukabili Ödeme

Vesaik mukabili ödemede dört temel aktör vardır; İhracatçı, ithalatçı, ithalatçı, gönderi bankası (ihracatçının bankası), ibraz bankası (ithalatçının bankası). Malları önceden gönderen ihracatçı, tahsil talimatı ile beraber tüm belgeleri gönderi bankası aracılığı ile ibraz bankasına gönderir. İbraz bankası ithalatçıdan mal bedelini talep eder. İthalatçı firma gümrükleme işlemlerini yapabilmek için ibraz bankasına ya peşin ödeme yapar ya da vadeli ödeyeceğini garanti eden poliçeyi imzalar ve bankaya verir karşılığında da ithalat işlemlerini yapması için gerekli belgeleri alır. Bu ödeme şeklinde malın ithal ülkesine gelmiş olması şart değildir. İhracatçı açısından, poliçenin vadesinde ödenmemesi gibi bir risk söz konusudur.⁷ Vesaik mukabili ödemede bankaların sorumluluğu yoktur sadece vekil rolündedirler. Birbirini iyi tanıyan ve güvenen firmalar tarafından uygulanması daha doğrudur.⁸

1.1.4.Akreditif

Akreditif, dış ticaret işlemlerinde çok yaygın bir ödeme şeklidir. Akreditif, kısaca amir bankanın ithalatçı adına ihracatçı firmaya ödeme garantisi vermesidir.⁹

---

⁵ Mutlu Yılmaz ve Ahmet Özken, **Dış Ticarete Giriş**, 3. Baskı, Gazi Kitabevi, 2015, s.112.

⁶ Uğur Varlık ve Prof. Dr. Mustafa Uçar, **Dış Ticarete Ödeme Şekilleri Ve Vesaik Mukabili İşlemlerde Operasyonel Riskler**, Dergipark, <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/323470> (14.02.2019)

⁷ Arif Şahin, **İhracatta Ödeme Şekilleri**, İGEME-İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi, Mart 2002, <http://kisi.deu.edu.tr//ikbal.aksulu/IhracattaOdeme%C5%9Eekilleri.pdf> (02.02.2019)

⁸ Seymur Zeynalzade ve Diğerleri, İhracatta Akreditifli Ödeme Yönteminin Değerlendirilmesi: Bir Katılım Bankası Örneği, **İşletme Bilim Dergisi**, 2016, Cilt: 4, Sayı: 1, 2016, s.127.

⁹ Mutlu Yılmaz, **111 Soruda Akreditif**, Optimist Yayınevi, İstanbul, 2013, s.20.

Akreditifte taraflar dörde ayrılmaktadır. Akreditif amiri (ithalatçı firma), amir bankası (ithalatçı bankası), lehtar (ihracatçı), lehtar bankası (ihracatçı bankası). Lehtar, akreditif amirine proforma faturayı gönderir, akreditif amiri bankasına akreditif açması için talimat verir. Amir bankası açılan akreditifi lehtarın bankasına gönderir. Banka da akreditifi lehtara ibraz eder ve ihracatçının onayı ile süreç başlar.¹⁰ Akreditif hazırlanırken bazı temel konuların sözleşmeye dahil edilmesi çok önemlidir. Bu konular geçerlilik süresi, ödeme zamanı, belgelerin sunulacağı yer, güvenlik düzeyi ve akreditif ile birlikte sunulacak belgelerdir.¹¹Akreditifler türlerine göre dört başlık altında incelenebilir:

Şekil 2: Akreditif Türleri

Güvence Açısından Akreditif	Ödeme Türü Açısından Akreditif	Finansman Açısından Akreditif	Diğer Akreditifler
Geri Dönülemez Akreditif	Görüldüğünde Ödemeli Akreditif	Yenilenebilen Akreditif	Teminat Akreditif
Teyitsiz Akreditif	Vadeli Akreditif	Devredebilir Akreditif	
Teyitli Akreditif	Kabul Kredili Akreditif	Karşılıklı Akreditif	
	İştirak Akreditif		
	Kırmızı Şartlı Akreditif		
	Yeşil Şartlı Akreditif		
	Karışık Ödemeli Akreditif		

1.1.4.1. Geri Dönülemez Akreditif

Gayri kabili rücu akreditif olarak da tanımlanmaktadır. İhracatçı açısından avantajlıdır çünkü akreditif şartlarına uyulduğu takdirde poliçelerin akreditifi açan banka tarafından ödeneceği taahhüt edilmektedir. Bir diğer önemli avantaj ise sadece amirin isteği ile akreditif, akreditifi açan banka tarafından iptal edilemez.

¹⁰ Prof. Dr. Utku Utkulu (Ed) ve Diğerleri, **Türkiye’de Dış Ticaret İşlemleri ve Uygulaması (Teoriden Pratiğe)**, 4. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara, 2013, s.55,56.

¹¹AndersGrath, **Uluslararası Ticaret ve Finans El Kitabı**, çev. Tülay Yazar Öztürk, Nobel, Ankara, 2014, s.53

1.1.4.2. Teyitsiz Akreditif

Muhabir banka yani lehtarın bankası akreditifi yalnızca lehtara ihbar etmektedir. Teyitsiz akreditif açan amir banka iptal etme yetkisini saklı tuttuğu için muhabir banka da akreditif konusunda lehtara herhangi bir teyitte bulunmaz ve yükümlülük almaz. İhracatçı için riskli bir akreditif türüdür.

1.1.4.3. Teyitli Akreditif

Teyitsiz akreditifin aksine muhabir banka, akreditifi lehtara teyit ederken amir bankanın vermiş olduğu teyide kendi teyidini de eklemektedir. Böylece akreditif açan banka sorumluluğunu yerine getireceğine dair yükümlülük altına girmekte ve muhabir banka da bu sorumluluğu alarak aynı şekilde yükümlülük altına girmektedir. İhracatçı açısından tercih edilebilir bir akreditiftir.

1.1.4.4. Görüldüğünde Ödemeli Akreditif

Lehtara yapılacak olan ödeme zamanı teyitli ya da teyitsiz akreditif olarak yapılmakta ve buna bağlı olarak değişkenlik göstermektedir. Örneğin; akreditif, teyitli görüldüğünde akreditif ise lehtar akreditif şartlarına uygunlukları yerine getirdiyse belgeler bankaya ibraz edilir, onaylandıktan sonra ödeme yapılır. Teyitsiz görüldüğünde akreditif üzerine anlaşıldığında ise ihracatçının ibraz ettiği belgeler ihbar bankasından amir bankaya gönderilir ve onaylandıktan sonra ödeme yapılır.

1.1.4.5. Vadeli Akreditif

İhracatçı, ithalatçıya göndermiş olduğu proforma fatura ile vadeli ödeme üzerine anlaşabilir. Böylece belgeler akreditif koşullarına uygun bir şekilde ibraz edildikten sonra belirlenmiş olan süre sonunda ihracatçıya ödeme yapılmasını ön gören akreditif türüdür. Bu şekilde ithalatçı mallar eline geldikten hemen sonra ödeme yapmak zorunda kalmamaktadır. Malların beklendiği kalite ve miktarda çıkmamasına karşılık finansmanı kendi elinde tutmaktadır.

1.1.4.6. Kabul Kredili Akreditif

Hazırlanan poliçe ve diğer gerekli belgelerin ibraz edilmesinden sonra amir banka tarafından incelenen belgeler onaylanmasını müteakip poliçenin vadesinde ödenen akreditif türüdür. Aynı zamanda bankanın aval vermesi sureti ile de ödeme garanti altına alınmaktadır. Aval verilen poliçe iskonto yaptırılarak erken finansman

olarak da kullanılabilir. Ödeme enstrümanı ihracatçının düzenlemiş olduğu poliçe olabileceği gibi ithalatçı tarafından düzenlenen bono da olabilir. Eğer akreditif teyitsiz ise poliçenin ödenmesinden amir banka sorumludur.

1.1.4.7. İştira Akreditif

İştira akreditifin açılabilmesi için akreditifin vadeli ve ya kabul kredili akreditif olması gerekmektedir. İştira yetkisi verilen banka vadesi dolmadan akreditif satın almaktadır ve ihracatçı vadeyi beklemeden kendisine erken finansman sağlamaktadır.

1.1.4.8. Kırmızı Şartlı Akreditif

Kırmızı şartlı akreditif sayesinde ihracatçı firma mal bedelinin bir kısmını ödeme olarak almaktadır. Geri kalan miktar uygun belgelerin ibraz edilmesinden sonra ihracatçıya ödenmektedir. Bu sayede ihracatçı ön finansman elde etmektedir.

1.1.4.9. Yeşil Şartlı Akreditif

Kırmızı şartlı akreditif ile benzerlik gösterse de işleyiş bakımından çok net bir farklılığı vardır. Üzerinde anlaşılan ön ödemenin gerçekleşebilmesi için üretilen malların belli bir kısmının depoya konulup, depo makbuzunun ibraz edilmesi gerekmektedir. Depo makbuzu çok kullanılmadığından, üçüncü bir taraf firmanın vermiş olduğu rapor doğrultusunda ödeme yapılmaktadır. Ön ödeme alındıktan sonra ihracatçı firma malları ithalatçıya gönderir ve akreditif şartlarına uygun vesikaları lehtar bankasına teslim eder ve ödemenin kalan kısmını tahsil eder.

1.1.4.10. Karışık Ödemeleri Akreditif

Akreditif tutarının belli bir miktarının peşin, kalan miktarının da vesaik ibrazı ile ya da vadesi geldiğinde tahsil edilmesine karışık ödemeli akreditif denilmektedir.

1.1.4.11. Yenilenebilen Akreditif

Rotatif akreditif olarak da adlandırılmaktadır. Genel olarak birbiri ile uzun zamandır aktif bir şekilde ticaret yapan taraflar arasında kullanılmaktadır. Vade tanımlamaları ve tutarlar genellikle aynıdır. Bu yüzden her seferinde ilave sözleşme ve talimatlara gerek kalmaksızın akreditif yenilenmektedir. Böylece banka ve alıcı ciddi sorumluluklardan ve iş yükünden kurtulmaktadır.

1.1.4.1. Devredilebilir Akreditif

Devredilebilir akreditif de aracı firma yani birinci lehtar bulunmaktadır. Aracı firma alıcı ve tedarikçi ile ayrı ayrı satış sözleşmesi imzalamaktadır. İthalatçı firma devredilebilir akreditifi açması için amir bankaya talimat vermektedir. Transfer bankası aracılığı ile devredilebilir akreditif aracı firmaya yani lehtara bildirilir. Aracı firma da devredilebilir akreditifi üretici firmaya ihbar bankası aracılığı ile devreder. Üretici firma ürünleri ithalatçıya gönderir ve akreditife uygun belgeleri ihbar bankasına gönderir. İhbar bankası da gelen belgeleri transfer bankasına gönderir. Aracı firma transfer bankasından üreticinin göndermiş olduğu fatura ve poliçeyi alır, kendi poliçe ve faturasını verir. Sonrasında ilk akreditif ve devreden akreditif arasındaki farklar kadar tutarın ödemesini almaktadır.

1.1.4.13. Karşılıklı Akreditif

Devredilebilir akreditif de olduğu gibi aracı bir firma söz konusudur. Aracı firma ile alıcı firma satış sözleşmesi imzaladıktan sonra alıcı firma bankasına açtırdığı akreditifi lehtarın bankasına gönderir. Lehtarın bankası aracı firmanın ihbar bankasıdır. Eğer aracı firma malları alacağı üretici için açtıracığı akreditifi kendisine akreditifi ihbar eden bankaya açtırsa bu tip akreditiflere de karşılıklı akreditif denilmektedir.

1.1.3.14. Teminat Akreditif

Banka teminat akreditifi açacak müşterisinin sözleşmeyi yerine getirecek kapasitede olduğunu taahhüt etmektedir. Diğer akreditifler ticari akreditiflerdir. İthalatçı, ihracatçıdan malı alırken akreditif açar ve mal bedelini vadeli ya da vesaik ibrazı sonunda ihracatçı almaktadır. Fakat teminat akreditifleri, ticari akreditiflerin aksine sözleşmeye bağlı kalınmaması ve uyulmaması durumunda yapılacak ödemeler için kullanılmaktadır.

1.2.TESLİM ŞEKİLLERİ

Sürecin bir diğer önemli konusu teslim şekilleridir. Teslim şekilleri, ithalatçının, ihracatçının ve nakliyecinin sorumluluklarını belirlemektedir. Bu teslim şekilleri Milletlerarası Ticaret Odası tarafından düzenlenen incoterms'de

düzenlenmiştir. Incoterms, ithalatçı ve ihracatçının sorumluluklarını ve haklarını belirleyen kurallar bütünüdür.

Taşıma türlerine göre ayıracak olursak; tüm taşıma türleri ile deniz ve iç su taşıma türleri olarak ikiye ayrılmaktadır. Aşağıdaki tabloda sorumlulukların hangi tarafa, taşımanın hangi noktasında geçtiği gösterilmektedir.

Şekil 3: Teslim Şekilleri ve Tarafların Sorumluluk Noktaları

Incoterms 2010 www.alink Hizmetleri.com	Taşıma Türü	Sorumluluk Noktaları											
		Paketleme	Yükleme	İç Taşıma	İhracat Gümrüğü	Gemiye Yükleme	Taşıma	Sigorta	Antrepoya Boşaltma	İthalat Gümrüğü	İç Taşıma	Yük Teslimi	
EXW EX Works İşletmede Teslim		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
FAS Free alongside ship Gemi Doğrusunda Teslim		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
FCA Free Carrier Belirlenen Yerde Taşımacıya Teslim		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
FOB Free On Board Gemi Bordrasında Teslim		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
CFR Cost and Freight Mal Bedeli ve Taşıma		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
CIF Cost Insurance and Freight Mal Bedeli, Sigorta ve Taşıma		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
CPT Carriage Paid To Taşıma,...'e kadar ödenmiş		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
CIP Carriage and Insurance Paid to Sigorta dahil taşıma, ... 'e ödenmiş		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
DAT Delivered At Terminal Terminalde Teslim		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
DAP Delivered At Place Belirlenen Yerde Teslim		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
DDP Delivered Duty Paid Varsa Yeminde Gümrük Vergisi Ödenmiş Olarak Teslim		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Kaynak: <https://alinkrusca.com/faydali-bilgiler/dis-ticaret-temel-bilgiler/dis-ticarette-teslim-sekilleri>

1.2.1. Tüm Taşıma Türleri

1.2.1.1. EXW (EXWORKS)

Kısaca tanımlamak gerekirse ExWorks, ihracatçının ithalatçıya göndereceği ürünleri kendi iş yerinde ya da fabrikasında teslim etmesidir. Bu noktadan itibaren tüm sorumluluk ithalatçıya aittir. İhracatçının fabrikasından yapılacak olan iç nakliye dahil tüm sorumluluk ithalatçıya aittir. Alıcı açısından bakıldığında sevkiyat konusunda ve lojistik faaliyetlerdeki maliyetlerden tasarruf edilebilir. İhracatçı açısından bakıldığında ise nakliye, lojistik, sigorta, gümrükleme gibi maliyetlerden kurtulan satıcı malı daha uygun fiyata satıp piyasada rekabet edebilmektedir.

Kısacası alıcının sorumluluğu ne kadar yüksek seviyede ise satıcının sorumluluğu o kadar azdır.¹²

1.2.1.2. FCA (FREE CARRIER)

Malları teslim edecek olan ihracatçı firma, teslimatı kendi ülkesinde belirlenen bir yerde yapmaktadır. Navlun bedeli ithalatçı firmaya ait olduğu için teslimat ithalatçının belirlediği bir noktada yapılabilir. Genelde teslimat yeri ihracatçının iş yeri, ihracat gümrükleme işlemlerinin yapılacağı gümrük sahası ya da nakliyecinin iş yeri olabilir. Malların teslim edileceği yere kadar gerçekleşecek olan iç nakliye masrafları ihracatçı firmaya aittir.¹³

1.2.1.3. CPT (CARRIAGE PAID TO)

Genellikle birden fazla araç ile yapılan taşımalarda kullanılır. Alıcı ile satıcının anlaşmış olduğu teslimat noktasına kadar yapılacak olan taşıma bedeli yani navlun satıcıya aittir. Malların ilk taşıyıcıya devredildiği andan teslimat noktasına kadar yapılan taşımalardaki tüm riskler alıcıya geçmektedir. Satıcı, nakliyeciyi seçer, taşıyıcı ile sözleşmeyi yapar, malları yükler ve ihracat gümrükleme işlemlerini yapar sonrasında malları anlaşılan yerde alıcıya teslim eder.¹⁴

1.2.1.4. CIP (CARRIAGE AND INSURANCE PAID TO)

Bu teslim şeklinde diğerlerinden farklı olarak sigorta ihracatçı tarafından yapılmaktadır. Diğer teslim şekillerinde olduğu gibi alıcı ile satıcı malın teslim edileceği yer konusunda anlaşır. Satıcı gerekli tüm belgeleri hazırlayarak yaptırmış olduğu sigorta poliçesini alıcıya iletir. Satıcı malı ilk taşıyıcıya teslim ettiğinde sorumluluk alıcıya geçer fakat varış gümrüğüne kadar gerçekleşen tüm lojistik planlaması satıcıya aittir. Varış gümrüğünden sonra ortaya çıkan tüm masraflar alıcıya aittir.¹⁵

---

¹² Sadık Özgür Başlangıç, **Uluslararası Lojistik Uygulamalarında Teslim Şekilleri Ve Teslim Şekli Seçimini Etkileyen Unsurların Belirlenmesi**, Doktora Tezi ADÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın, 2015, s. 46,47.

¹³ Mutlu Yılmaz, **İhracat Pazarlama Teknikleri**, Doğu Anadolu İhracatçılar Birliği, s.41 <http://www.daib.org.tr/dosyalar/ihracatta-pazarlama-teknikleri.pdf> (15.09.2018).

¹⁴ Doç. Dr. Ömer Özkan, "Incoterms 2010 İle Getirilen Yenilikler", **Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi**, Sayı: 31, Temmuz-Ağustos 2012, s.9.

¹⁵ International Chamber Of Commerce, "Rules For Any Mode Or Modes Of Transport", [https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/\(14.10.2018\)](https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/(14.10.2018)).

1.2.1.5. DAT (DELIVERED AT TERMINAL)

Terminalde teslim anlamına gelen bu teslim şeklinde, satıcı malları taşıyan araçtan boşaltıp anlaşılan terminale ulaştırmalıdır. Malların terminale kadar taşınmasında ortaya çıkacak olan tüm hasarlardan satıcı sorumludur. Anlaşılan terminalde mallar indirildikten sonra sorumluluk alıcıya geçmektedir.¹⁶

1.2.1.6. DAP (DELIVERED AT PLACE)

İhracatçı tarafından gönderilen ürünler teslim yerine vardığında araçtan malların boşaltılmasına dair sorumluluk satıcıda değildir. Alıcı ile satıcının anlaşığı noktaya mallar ulaştığında ürünlerin boşaltım işlemi yapılmaksızın fakat boşaltmaya hazır bir şekilde alıcıya teslim edilmesi olarak açıklanabilir. Teslim noktasına kadar ortaya çıkabilecek tüm hasar ve masraflar satıcıya aittir.¹⁷

1.2.1.7. DDP (DELIVERED DUTY PAID)

Gümrük vergisi ödenmiş teslim anlamına gelmektedir. Satıcı tüm prosedür ve işlemleri yerine getirerek malları alıcıya teslim etmektedir. Satıcının sorumluluğu üst seviyededir. Lojistik maliyetlere ilave olarak satıcı ihracat ve ithalat gümrük işlemlerini yerine getirmektedir. Malın alıcıya masrafsız teslim edilmesi esastır.¹⁸

1.2.2. Deniz Ve İç Su Taşıma Türleri

1.2.2.1. FAS (FREE ALONGSIDE SHIP)

Gemi doğrultusunda teslim anlamına gelmektedir. Satıcı, alıcı ile anlaşılan limanda alıcının organize ettiği deniz aracına malları teslim ettiğinde sorumluluğu biter. Mallar mavnada teslim edildiği andan itibaren her türlü risk ve hasara ait sorumluluk alıcıya geçer. Satıcının çok fazla yükümlülüğü yoktur.¹⁹

---

¹⁶ Oğuz Caner, **Incoterms 2010 (ICC Rules For The Use Of Domestic And International Trade Terms)**, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl:11, Sayı:22, 2012, s.244.

¹⁷ Caner, s.245.

¹⁸ Jonas Malfliet, **Incoterms 2010 and the mode of transport: how to choose the right term**, Ghent University, Belgium, [https://biblio.ugent.be/publication/1212622/file/1212631\(24.11.2018\)](https://biblio.ugent.be/publication/1212622/file/1212631(24.11.2018)), s.167

¹⁹ Doç. Dr. Ömer Özkan, "Incoterms 2010 İle Getirilen Yenilikler", **Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi**, Sayı: 31, Temmuz-Ağustos 2012, s.9.

1.2.2.2. FOB (FREE ON BOARD)

FAS' tan farklı olarak satıcı, malları mavnaya değil gemiye taşır ve orada teslim eder. Yükleme esnasında oluşabilecek tüm riskler ve hasarlar satıcıya aittir. Alıcının yükümlülükleri satıcıya göre daha fazladır. Malı gemide teslim aldıktan sonra oluşabilecek tüm hasar ve masraflar alıcıya geçer.²⁰

1.2.2.3. CFR (COST AND FREIGHT)

Masraflar ve navlun ödenmiş teslimdir. Yalnızca deniz ve iç su taşımalarda kullanılmaktadır. FOB' da olduğu gibi masraflar ve riskler satıcıya aittir. Satıcı gemide malları teslim ettiği anda sorumluluk alıcıya devreder. Satıcı, hasar ve risk geçişini devretse de varış limanına kadar ortaya çıkan taşıma masraflarını üstlenmektedir. FOB' dan farklı olarak satıcı varış limanına kadar ortaya çıkan masrafları üstlenmektedir. Bununla birlikte çıkış gümrük işlemlerini de yaptırmaktadır.²¹

1.2.2.4. CIF (COST INSURANCE AND FREIGHT)

Masraf, sigorta ve navlun ödenmiş teslim şeklidir. CFR' de olduğu gibi mallar varış limanına varıncaya kadar ortaya çıkabilecek olan masraflar satıcıya aittir. Navlun ödemesi ve gümrük işlemleri de satıcıya aittir. Bunlara ilave olarak olası hasar ve risklere karşı satıcı malları sigortalamaktadır. Sigortanın detayı alıcı ile satıcı arasındaki anlaşmaya göre detaylandırılmaktadır.²²

1.3. Gümrük Rejimleri

Gümrükleme işlemleri ithalat ve ihracat süreçlerinin en önemli operasyonlarından biridir. Gümrük, bir malın ithalatının ya da ihracatının yapılması ve bu işlemlere ilişkin prosedürlerin yerine getirildiği yerdir. Gümrükleme işlemlerinde giriş ya da çıkış yapacak eşyanın gümrük kıymeti, menşei, istatistik pozisyon numarası, rejim kodları gibi konular üzerinden işlem yapılmaktadır. Gümrükleme işlemleri sayesinde ülkeye giriş çıkış yapan malların takibi yapılmaktadır. İşlemler sıkı tutulmalıdır çünkü bu sayede kaçakçılıkla mücadele

---

²⁰ UNDP, Shipping And Incoterms Practice Guide, [https://www.undp.org/content/dam/undp/documents/procurement/documents/UNDP-Shipping-Guide.pdf\(18.10.2018\)](https://www.undp.org/content/dam/undp/documents/procurement/documents/UNDP-Shipping-Guide.pdf(18.10.2018)) s.37.

²¹ UNDP, s.37.

²² Yılmaz, s.110.

edilebilmektedir. Bu aşamada taraflar arasındaki bilgi alışverişi çok önemlidir. İlgili tüm başlıklar ve detayları gümrük beyannamesi üzerinde yazmaktadır. Yanlış beyan sonucunda ya da işlemlerin eksik veya hatalı yapılması cezai yaptırımlara neden olmaktadır. Bu yaptırımlar konusuna göre detaylandırıldığında ihracatçı firmaya, ithalatçı firmaya, gümrük işlemlerini yapan firmaya ve nakliyeciy firmaya uygulanmaktadır.

İthalat ve ihracat süreçlerinde malın bir ülkeye giriş ve çıkışı gümrük rejimleri ile düzenlenmektedir. Bu rejimler:

- Serbest dolaşım rejimi
- Transit rejimi
- Gümrük antrepo rejimi
- Dahilde işleme rejimi
- Gümrük kontrolü altında işleme rejimi
- Geçici ithalat rejimi
- Hariçte işleme rejimi
- İhracat rejimi

Dahilde işleme rejimi ilerleyen bölümlerde anlatılacaktır. Diğer rejimlere kısaca değinmek iyi olacaktır.

1.3.1. Serbest Dolaşım Rejimi

Gümrük mevzuatının 74. maddesindeki açıklamaya göre serbest dolaşıma giriş rejimi: Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın serbest dolaşıma girişi; ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili ile mümkündür.²³ Serbest dolaşıma giriş rejimi eşyanın kesin ithalatı anlamına gelmektedir. Serbest dolaşıma giriş rejiminde eşyalar üç başlık altında toplanabilir:

- İthalatı yasaklanan mallar
- İthalatı yalnızca belli kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan mallar
- İthalatı için izin gereken mallar

İthalatı yasaklanan mallar hiçbir şekilde serbest dolaşım rejimi kapsamında ithal edilemez. Bununla birlikte bazı ürünlerin kesin ithalatı ise sadece belli kurumlar tarafından yapılabilir. Örneğin; doğal gaz ithalatı sadece BOTAŞ gibi firmalar

---

²³ Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi, **Gümrük Kanunu**, mad.74, 21. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, Mayıs 2018, s.72.

tarafından yapılmaktadır. İthalatı için izin gereken eşyalar, izin alınmadan ve ilgili mevzuata göre kontrol edilmeden serbest dolaşıma giremez.²⁴

1.3.2. Transit Rejimi

Gümrük bölgesi içerisinde herhangi bir işleme tabi olmayan, gümrük gözetim statüsüne sahip eşyanın gümrük noktaları arasındaki dolaşımı olarak tanımlanmaktadır. Yani herhangi bir gümrük vergisi alınmayan ve ticaret politikası önlemlerine tabi olmayan serbest dolaşım rejiminde bulunmayan eşyanın gümrük idaresinin gözetiminde çıkış gümrüğünden varış gümrüğüne taşınmasıdır.²⁵ Gümrük mevzuatının 84/2. maddesine göre transit rejimine tabi tutulan eşyanın;

- Yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye geçişine
- Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye geçişine
- Türkiye'den yabancı bir ülkeye geçişine
- Bir iç gümrük idaresinden diğerine taşınmasına izin verilir.²⁶

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre TIR Karnesi, ATA Karnesi, Posta yolu ile yapılan gönderimlerde posta belgesi, demiryolu ile yapılan taşımalarda CIM belgesi, konteyner taşımalarında TR transfer notu, havayolu ve denizyolu taşımalarında eşya manifesto belgesi transit beyan niteliği taşımaktadır.²⁷

1.3.3. Gümrük Antrepo Rejimi

Gümrük Kanununda 93 ve 107. maddeler arasında, Gümrük Yönetmeliğinde 328 ve 348. maddeler arasında açıklanmaktadır. Genel anlamda ithalat ve ihracat süreçlerine tabi olan eşyanın konulduğu depolar antrepo olarak tanımlanmaktadır. İthalatı yapılmış ve ihracat işlemleri başlamış olan eşyanın tutulduğu yerlerdir ve kanun bu yerleri 'Gümrük Antreposu' olarak tanımlamaktadır.²⁸ 4458 sayılı kanunun 94. Maddesine göre antrepolar genel veya özeldir. Genel antrepolar, eşyanın

---

²⁴ Doç. Dr. Ufuk Selen, **Gümrük İşlemleri Ve Vergilendirilmesi**, 9. Baskı, Ekin Yayınları, Bursa, Eylül 2017, s.68,69

²⁵ Selen, s.121

²⁶ Transit Rejimi, **Gümrük Kanunu**, mad.84, 21. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, Mayıs 2018, s.76.

²⁷ Prof. Dr. Murat Canitez, **Uygulamalı Gümrük Mevzuatı**, 2. Baskı Gazi Kitabevi, Ankara, Eylül 2017, s.208,209

²⁸ Selen, s.109.

konulması için herkes tarafından kullanılmaktadır. Özel antrepolar ise yalnızca antrepo işleticisine ait eşyanın konulduğu yerlerdir.²⁹

1.3.4. Dahilde İşleme Rejimi

Dahilde işleme rejimi bir şartlı muafiyet uygulamasıdır. Ekonomik etkili bir rejimdir. Vergileri teminata bağlanır. Bu rejimden faydalanmanın getirdiği en büyük avantajlardan birisi, üreticinin gümrük vergilerinden muaf olmasıdır. Bu sayede şirket ekonomik olarak güçlenmektedir. Bir diğer avantaj ise dış ticaret politikası önlemlerine takılmamasıdır. Tezin ilerleyen bölümlerinde daha detaylı anlatılacaktır.

1.3.5. Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi

Gümrük kontrolü altında işleme rejimi 4458 sayılı Gümrük Kanununun 123. maddesinde açıklanmaktadır. Maddeye göre, gümrük kontrolü altında işleme rejimi, serbest dolaşıma girmemiş eşyanın TGB' de ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin gümrük vergileri üzerinden serbest dolaşıma girmelerine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir. Elde edilen bu tür ürünler, işlenmiş ürün olarak adlandırılmaktadır.³⁰ Örneğin; doğrudan ithal edilmesi halinde çevreye zarar veren ürünlere gümrük kontrolü altında işleme rejimi uygulanır. Bu yüzden doğrudan ithalata izin verilmez. Ürün işlem gördükten sonra girişine izin verilmektedir. Yumurta kabuğu ithal edildiğini varsayalım. Yumurta kabuğu, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile TGB' de işleme alınır ve kabuklar kalsiyum tabletlerine dönüştürülür. Sonrasında işlem görmüş hali ile gümrük vergisi ile vergilendirilir ve serbest dolaşıma girebilir.³¹

1.3.6. Geçici İthalat Rejimi

Serbest dolaşımda olmayan, gümrük gözetiminde bulunan ithal eşyanın gümrük vergilerinden ve diğer vergilerden kısmen ya da tamamen muaf tutularak, aynı zamanda ticaret politikası önlemlerine maruz kalmadan TGB'de kullanılmasına

---

²⁹ Gümrük Antrepo Rejimi, **Gümrük Kanunu**, mad.93, 21. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, Mayıs 2018, s.82.

³⁰ Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi, **Gümrük Kanunu**, mad.123, 21. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, Mayıs 2018, s.98,99

³¹ Selen, s.98,99

olanak sağlayan gümrük rejimidir.³² Bazen dahilde işleme rejimi ile karıştırılan geçici ithalat rejimi yapı ve işleyiş bakımından farklıdır. Dahilde işleme rejiminde eşya TGB' de işlem görür ve geri ihraç edilir. Geçici ithalat rejiminde ise eşya belli bir süre sonunda yıpranma hariç herhangi bir değişikliğe uğramadan yeniden ihraç edilir.

1.3.7. Hariçte İşleme Rejimi

Serbest dolaşımda bulunan eşyaların hariçte işlenebilmesi için TGB' den geçici olarak ihraç edilmesi ve sonrasında işlem gören ürünün ithalatının gerçekleştirilip vergilerden muaf tutularak yeniden serbest dolaşıma girmesine ilişkin uygulanan ekonomik etkili bir rejimdir.³³ Hariçte işleme rejimi genelde, ülke içinde yetersiz işçilik söz konusu olduğunda veya yurt dışındaki ucuz işçilikten faydalanmak için kullanılmaktadır. Buna ilave olarak kaliteli üretimin söz konusu olduğu durumlarda da hariçte işleme rejiminden faydalanılmaktadır.

1.3.8. İhracat Rejimi

Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan bir eşyanın ihracat mevzuatına uygun olarak yurt dışına çıkmasını sağlayan rejimdir.³⁴ Gümrük Kanununun 150. ve 151. maddelerinde rejimden faydalanmanın şartları detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Kanuna göre ihracat, ticaret politikası önlemleri ve gerektiği takdirde ihracat vergileri de dahil olmak üzere çıkış işlemlerine ilişkin hükümlerin uygulanmasıyla gerçekleştirilir. İhraç eşyası, ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ile gümrük idaresine beyan edilir. İhracat beyannamesi hazırlanan ürün, tescil sırasındaki hali ile kontrolden çıktığı hali aynı olmalıdır.³⁵

1.4. Gümrük İşlemlerinde Kullanılan Belgeler

1.4.1. ATR Belgesi

Avrupa Birliği ile Türkiye arasında imzalanan gümrük birliği kapsamında kullanılan belgedir. Avrupa Birliği ülkelerine gönderilen sanayi ürünü ve işlenmiş tarım ürünlerinin ihracatında kullanılmaktadır. Malların serbest dolaşımda bulunması

---

³² Mutlu Yılmaz ve Ahmet Özken, "İhracat Prosedürleri", Doğu Anadolu İhracatçılar Birliği, <http://www.daib.org.tr/dosyalar/ihracat-prosedurleri.pdf> (07.12.2018), s.40.

³³[https://ggm.gtb.gov.tr/sikca-sorulan-sorular/ticari/haricte-isleme\(07.12.2018\)](https://ggm.gtb.gov.tr/sikca-sorulan-sorular/ticari/haricte-isleme(07.12.2018))

³⁴ İhracat Rejimi, **Gümrük Kanunu**, mad.150-151, 21. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, Mayıs 2018, s.110.

³⁵ Yılmaz, s.41.

esastır ve menşei önemli değildir. Katma Protokolden faydalanılablmesi için ihracatçı ülke tarafından 'A.TR Dolaşım Belgesi' olarak hazırlanmalıdır. Hazırlanan belge sayesinde gümrük vergisinden muafiyet sağlanmaktadır. Düzenlenen belgeden faydalanılablmesi için belgenin gümrük idareleri tarafından vize edilmesi gerekmektedir. Belge vize edildiği tarihten itibaren ithalatçı ülkenin gümrük idaresine dört ay içerisinde ibraz edilmelidir. Ek 7'de örnek A.TR belgesi incelenirse; form üzerinde ihracatçı firmanın unvanı, adresi ve yerleşik bulunduğu ülke, taşıma belgesinin tarih ve numarası, ithalatçı firmanın unvanı, adresi ve ülkesi, malın hangi ülkeden ihraç edileceği, varış ülkesi gibi bilgiler bulunmaktadır. Bunlara ilaveten gönderilen ürün ile ilgili bilgiler, yani marka, cins, koli bilgileri ve malların brüt ağırlığı ile ilgili bilgiler yazmaktadır. İhracatçı firmanın kaşesi, yetkili kişinin imzası ve gümrük idaresinin ilgili kutucuğu doldurup vizelemesi ile belge kullanıma hazır hale gelmektedir. A.TR Belgesinin onaylanabilmesi için ihracı gerçekleştirilecek ürünlerin Türkçe faturasının ibraz edilmesi gerekmektedir. Fatura üzerinde noter tasdiki ve Maliye Bakanlığının onayı olmalıdır.

A.TR Belgesi gümrük idaresi tarafından vize edilirken belli başlı bazı konular açısından incelemeye tabi tutulmaktadır. Bu konular A.TR dolaşım belgeleri yönetmeliğinde düzenlenmiştir. Yönetmeliğe göre gümrük idareleri:

- Dolaşım belgelerinin bu yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığını
- İhraç konusu eşyanın cins, nitelik ve miktar olarak dolaşım belgesindeki kayıtlara uygunluğunun tespitini
- İhraç eşyasının Türkiye'de serbest dolaşımda bulunup bulunmadığını
- İhraç belgeleri ile birlikte gümrük mevzuatınca nakliyecilerin verdiği belgelerin incelenmesini
- İhraç konusu eşyanın gümrük muayenesinin gümrük yönetmeliğine göre yapılması

suretiyle belge incelenmektedir.

İncelemeler sonrasında vize işlemi için ayrılmış olan bölüm doğru bir şekilde doldurulur. Vize için ayrılan bölüme gümrük beyannamesinin tarihi, sayısı ve gümrük idaresinin adı yazılır sonrasında idarenin mührü basılmaktadır.

- A.TR dolaşım belgesinin hata, unutulma veya ihmal gibi nedenlerden dolayı ihracat esnasında düzenlenmemiş olması
- Belge düzenlendikten sonra teknik nedenlerden dolayı ithalatçı ülke gümrük idaresi tarafından reddedilmesi ve bu durumun bağlı olunan odaya ve gümrük idaresine ispat edilmesi

- Varış ülkesi üçüncü bir ülke iken, topluluğa üye bir ülke olarak değiştirilmesi
- Topluluk üyesi bir ülkeye ihracat yapılırken, başka bir topluluk üyesi ülkeye gönderilmesi

gibi durumlarda A.TR belgesi yeniden düzenlenebilir.

A.TR Belgesinin sağlamış olduğu avantaj ithalatçı firma açısından değerlendirilmelidir. Gümrük vergisinden muaf tutulan ithalatçı firma maddi olarak avantajlı durumda bulunmaktadır. Dikkat edilmesi gereken nokta, A.TR Belgesi gümrük vergisinden muafiyet sağlamaktadır. KDV tutarı ödenmek zorundadır ve bu KDV tutarı eşyanın CIF bedelidir.

1.4.2. Menşe Şahadetnamesi

Menşe bir eşyanın milliyeti anlamına gelmektedir. Menşe şahadetnamesi ithalatçının isteği üzerine hazırlanmaktadır. A.TR Belgesindeki gibi Avrupa topluluğuna üye ülkeler için değil tüm dünya ülkelerine göre düzenlenebilmektedir. İhracatçı tarafından ya da kanunen yetkili temsilcisi tarafından hazırlanmaktadır. Üye olunan ticaret ve sanayi odası tarafından onaylanmaktadır. Menşe şahadetnameleri ithalat esnasında ürünlere uygulanacak olan gümrük vergisinin saptanmasında kullanılmaktadır. Örneğin, Avrupa Birliği ile Türkiye arasından imzalanan serbest ticaret anlaşması kapsamında ithal edilen ürüne uygulanacak olan gümrük vergisi farklı, Çin ile yapılan ticarete uygulanacak olan gümrük vergisi farklı olacaktır. Ülkeler arası ticaret anlaşmaları ürün aynı olsa da vergisel olarak farklılık göstermektedir.

Belge üzerinde ihracatçı ve ithalatçı firmanın unvanı, adresi ve ülkesi, ürünlerin menşei sahibi olan ülke, taşıma türünün nasıl olduğu, orijinal, kopya ya da ikinci nüsha olduğu, söz konusu ihraç malının adı, markası, cinsi, brüt ağırlığı gibi bilgiler yazmaktadır. Ek 8'de Menşe Şahadetnamesi örneği bulunmaktadır.

1.4.3. Form A

Tavizli gümrük vergilerinden faydalanabilmek için ilgili ülkelerin Türkiye'ye tek taraflı uyguladığı sistemdir. Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi kapsamında uygulanmaktadır. Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS), gelişmiş ülkelerin, gelişmekte olan ülkelere sağladıkları tek taraflı tavizler ile bu ülkelerin dünya ticaretindeki payının artırılmasını amaçlayan sistemdir. Form A, eşyanın tercihli menşe durumunu gösteren formdur. Form A belgesi Beyaz Rusya, Japonya,

Kanada, Rusya, Yeni Zelanda gibi ülkelerin de içinde bulunduğu birçok ülkeye yapılan ihracatlarda düzenlenmektedir. Form A belgesi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından basılmaktadır. Belge İngilizce ve Fransızca olarak düzenlenmektedir. Rusya Federasyonu'na gönderilen durumlarda ise Rusça düzenlenmektedir. Adresler dışında Türkçe ifade bulunmamaktadır.

Ek 10 incelendiğinde, ihracatçı ve ithalatçı firmanın adresi, malın hangi vasıta ile gideceği, malların sıra numarası, paket bilgisi yazmaktadır. Mal %100 Türk menşeli ise tüm ülkeler için 'P' harfi; Rusya Federasyonu, Beyaz Rusya ve Ukrayna için Türk Menşeli olmayan fakat FOB fiyatı içerisinde ihraç edilen ürünün ne kadar Türk malı olduğunu gösterecek şekilde yüzde payı ile 'Y'20% olarak yazılmaktadır. Japonya için 'W' ile GTIP numarasının ilk dört rakamı 'W21.93" olarak yazılmaktadır. Kanada için 'F' harfi yazılmaktadır. Yeni Zelanda için ise bu bölümün doldurulması zorunlu değildir. Form A menşe şahadetnamesi onayı için bir adet dilekçe ve Türkçe ihracat faturası gerekmektedir.

1.4.4. EUR.1 ve EUR-MED Belgeleri

EUR-MED Dolaşım Sertifikası, Pan Avrupa Akdeniz Kümülyasyonuna taraf ülkelere yapılan ihracatlarda kullanılan menşe belgesidir. PAAMK, AB, EFTA, Türkiye ve bazı Akdeniz ülkelerinin içinde bulunduğu bir kümülyasyon sistemidir. Sisteme dahil olan tüm ülkeler arasında serbest ticaret anlaşması bulunmaktadır. Bu anlaşmaların hepsinde de aynı menşe kurallarına uyulması gerekmektedir. Sistemin işleyebilmesi için de en az üç ülke arasında serbest ticaret anlaşması yapılmış olmalıdır.

EUR.1 (ek 11) Belgesi ise Pan Avrupa Kümülyasyonu ülkeleri arasındaki ticarete kullanılmaktadır. Örneğin; EUR.1 Belgesi ile Türkiye'ye gönderilen eşya yeniden EUR.1 Belgesi ile Türkiye'den PAAMK üyesi olan Fas'a gönderilemez. Gönderme işleminin gerçekleşebilmesi için EUR-MED Belgesi hazırlanmalıdır. Kısaca ve net bir şekilde özetlemek gerekirse PAMK ülkesinden Türkiye'ye gelen eşya Türkiye'nin serbest ticaret anlaşması olan bir Akdeniz ülkesine aynı hali ile ya da işlenmiş olarak yalnızca EUR-MED belgesi hazırlanarak gönderilebilir.

Başka bir örnek ile süreci açıklarsak, PAMK üyesi ve bir Akdeniz ülkesi olan İsrail'den, PAAMK/PAMK üyesi Türkiye'ye EUR-MED belgesi ile birlikte iplik gönderilmektedir. Sonrasında kumaş haline getirilen bu iplikler PAMK üyesi olan İsviçre'ye yeniden EUR-MED ile ihraç edilmektedir. Böylece İsviçre'li ithalatçı tercihli ticaretten faydalanabilmektedir.

1.5. İthalatçı Firmanın Sorumlulukları

Eskiden ithalat yapabilmek için İthalatçı Belgesine sahip olunması gerekiyordu. Yapılan düzenlemeler ile bu zorunluluk kaldırılmıştır. Sadece vergi numarasına sahip olmak ithalatçı olabilmek için yeterli olmaktadır. Bu işletmeler şahıs şirketleri olabileceği gibi iki ve fazla sayıda ortaklıkla kurulan tüzel kişilerde olabilir.³⁶

İthalatçı firma, ihtiyaçları doğrultusunda kullanacağı mal ve hizmeti yurt dışından tedarik etmektedir. Bu ihtiyaçlar birçok neden dolayı yurt dışından sağlanmaktadır. İhtiyaç konusu ürünün yurt içinde bulunmaması, pahalı olması ya da kalitesin olması gibi nedenler bu ihtiyacı doğurmaktadır. Bu ihtiyacı yurt dışından karşılarken ithalatçı firmanın ihracatçı firmaya, gümrükçü firmaya, nakliyeciy firmaya ve devlete karşı bazı sorumlulukları bulunmaktadır.

İhracatçı firma ile yapılan görüşmeler neticesinde bir proforma fatura hazırlanır (ihracatçı tarafından). Söz konusu proforma faturada, satışı yapılması planlanan ürüne ait detaylar yazmaktadır. İthalatçı firma gerekli maliyet hesaplamalarını yapar ve koşullar uygun olduğu takdirde anlaşmaya varılır.³⁷ Teslim şekli ve ödeme şekli belirlenir. Teslim şekline göre ithalatçı sorumluluğunun başladığı noktayı belirlemektedir. Anlaşılan ödeme yöntemi kapsamında eğer varsa finans departmanı gerekli hazırlıkları yapar.

İthalatçı firma, ihracatçı ile yapılan anlaşma neticesinde nakliyeciy firmayı belirler. Örneğin, taraflar FCA (Free Carrier) yani taşıyıcıya teslim üzerine bir anlaşma yapmışlarsa, ithalatçı firma ilgili ürünlerin konulduğu paletlerin ölçülerini ve kilo bilgilerini nakliyeciyeye doğru bir şekilde vermelidir. İhracatçının, ithalatçının belirlemiş olduğu bir taşıyıcıya malları tesliminde, taşıyıcı firma aracın dorsesinde verilen ölçülere göre yer ayarlamaktadır. Bu yüzden ithalatçı firma, palet bilgilerini ihracatçı firmadan doğru almalıdır. Gümrük işlemlerinin tamamlanabilmesi için yükleme yapılan tır kantara çıktığında, gümrük beyan işlemlerinde yazan kilo ile çok farklı olmamalıdır.

İthalat işlemlerinde gümrükleme kısmını gerçekleştirecek olan gümrükçü firmaya bilgiler net ve doğru bir şekilde verilmelidir. Gümrük idaresine yapılacak yanlış bir beyan neticesinde konu kaçakçılığa kadar uzanabilmektedir. Nakliye işlemi

---

³⁶ Utkulu, s.70.

³⁷ Kaya, s.145,146.

sonlandıktan sonra eğer ürünler antrepoya incekse, gümrükçü firmaya verilen bilgiler neticesinde ürünler antrepoya indirilir ve ithalat işlemlerine başlanır. Eğer ithalat işlemi Avrupa Birliğine üye ülkelerden gerçekleşiyorsa, varsa ATR³⁸ Belgesi ihracatçı firmadan talep edilir ve gümrük işlemlerini yapacak olan firmaya verilir. İthalatçı firma hangi rejimden yararlanılacağını gümrükçü firmaya bildirir. Rejimin belirlenmesi konusu çok önemli bir konudur. Yararlanılacak olan rejim ithalatçıya bir takım sorumluluklar yükleyebilmektedir. Mal değeri ve tanımlaması gümrük beyannamesinde önemli olan bir diğer konudur. İthalatçı firma gümrükçüsüne bilgileri verirken dürüst olmalıdır. Söz konusu ürün üzerinden vergi hesaplamaları yapılacağı için mal tanımı ve değeri önemli bir konudur.

Tüm işlemler tamamlandıktan sonra ithalatçı firma, ithal ürün üzerinden hesaplanan vergileri yatırır. Eğer ürün serbest dolaşım rejimi ile değil de geçici ithalat ya da dahilde işleme rejimi gibi ekonomik etkili bir rejim kapsamında ithal edilecekse vergi üzerinden hesaplanan teminatlar yatırılır. Böylece ithalatçı firma taraflara olan tüm sorumluluklarını yerine getirmiş olur.

1.6. İhracatçı Firmanın Sorumlulukları

İthalatçı firmanın olduğu gibi ihracatçı firmanın da gümrükleme ve nakliye konusunda taraflara sorumlulukları bulunmaktadır. İhracatçı firma öncelikle proforma faturada bildirmiş olduğu ürünleri eğer anlaşma sağlanırsa ithalatçı firmaya vaktinde ve hasarsız bir şekilde göndermek ile yükümlüdür. İthalatçı firma ile yapılan anlaşma neticesinde taraflar teslim şeklini, ödeme şeklini, nakliyeciyi belirler. Böylece ihracatçı firma sorumluluklarını belirlemiş olur.

İhracatçı firmanın, nakliyeciyi firmaya karşı sorumlulukları bulunmaktadır. Belirlenen bir saatte, belirlenen ürünleri araca yüklemek ihracatçının sorumluluğundadır. İhracatçı firma hazırlamış olduğu çeki listesinde yüklemesi yapılacak olan ürünlerin ölçüleri ve kiloları hakkında detaylı bilgiyi hazırlayıp nakliyeciyeye göndermektedir. Çeki listesinde yazan palet ölçüleri ve kiloları tutarlı olmalıdır. Eğer karayolu ile ihracat yapılacaksa tırın dorsesinde taşıdığı ürünlerin toplam kiloları kantara çıktığında çok farklı olmamalıdır. İhracat beyannamesinde yazan kilo ile ihracatçının beyan ettiği kilo tutarlı olmalıdır.

---

³⁸ Türkiye ile Avrupa Birliği arasında yapılan Gümrük Birliği Anlaşması kapsamında gerçekleşen ticari işlemlerde kullanılan belgedir. Sanayi ve işlenmiş tarım ürünleri ticaretinde kullanılan ATR belgesi sayesinde gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaktadır. **Dolaşım Belgeleri**, İstanbul Sanayi Odası, [http://www.iso.org.tr/hizmetler/dolasim-belgeleri-atreur1mense/\(17.12.2018\)](http://www.iso.org.tr/hizmetler/dolasim-belgeleri-atreur1mense/(17.12.2018))

İhracatçı firma aynı zamanda gümrük işlemlerini yürüten firmaya karşı da sorumludur. İhraç ürünlerinin tanımları, değerleri, gtip numaraları, menşei önemlidir. Bu yüzden ihracatçının, gümrük müşavirine bilgileri eksiksiz vermesi gerekmektedir. Mal tanımının yetersiz olduğu durumlarda ürünlerin fotoğrafları da gerekmektedir. Bunun nedeni ihracı yapılan malın tanımlanamamasıdır. Böylece ilgili gümrük müdürlüğünde sorumlu olan memurlar ve gümrük müşavirliğinden ilgili kişiler bir araya gelerek mal tanımını yapabilmektedirler. Örneğin, egzoz gönderildiğini varsayalım, bu egzozun mamul olarak kullanılmasında ham maddesinin içeriği bile önemlidir. Demirden, çelikten, kromdan, alüminyumdan veya başka maddelerden olması, çıkışı yapılacak egzozun gümrük beyannamesinde yazan gtip numarasının belirlenmesinde önemli detaylardır. İhracatın fiilen başlayabilmesi için firmanın hazırlamış olduğu çeki listesini, yabancı faturayı ve Türkçe faturayı gümrükçü firmaya bildirmesi gerekmektedir. Yabancı fatura ve Türkçe faturanın birbiri ile tutarlı olması gerekmektedir. Olası bir farklılık ihracat sürecini sekteye uğratabilir.

1.7. Nakliyecî Firmanın Sorumlulukları

Nakliyecî firma, taşımış olduğu malları hasarsız ve eksiksiz bir şekilde alıcıya ulaştırmalıdır. Ürünlerin mümkün olan en kısa süre içinde ve hasarsız teslim edilmesi nakliyecinin sorumluluğundadır. İlgili yüklemeye dair nakliyecî firma taşıma belgeleri oluşturmaktadır. Bu belgelere konşimento da denilmektedir. Taşıtan ile taşıyan arasında düzenlenen bu belge malların ihracatçıdan alınıp ithalatçıya teslimini taahhüt eden bir belgedir. Deniz yolu ile yapılan taşımalarda İngilizcesi 'bill of lading' olan deniz konşimentosu düzenlenmektedir. Havayolu ile yapılan taşımalarda düzenlenen konşimento ise 'airway bill' olarak adlandırılmaktadır. Karayolu ile yapılan taşımalarda 'CMR' (Convention Merchandises Rouiter) yani 'ticari mallar güzergah anlaşması' olarak düzenlenmektedir.³⁹

Bunlara ilave olarak nakliyecî firma gümrük idaresine varıştan sonra özet beyan sunmaktadır. Özet beyan bir bakıma Türkiye Gümrük Bölgesi'ne varış yapan ürünlerin sunumudur. Giriş gümrük idaresine sunulan özet beyana konşimento da ilave edilmektedir.⁴⁰ Bu beyan elektronik ortamda yapılmaktadır. Ancak bilgisayar

---

³⁹ Dr. Öğr. Üyesi Abdülkadir Tekin ve Öğr. Gör. Ümit Engin Tekin, **4458 Sayılı Gümrük Kanununa Göre Gümrük İşlemleri Mevzuat-Teori-Uygulama-Vergilendirme**, 2. Baskı, Seçkin, Ankara, 2018, s.108-112.

⁴⁰ Tekin, s.108-112.

sisteminin çalışmadığı durumlarda beyan yazılı bir şekilde yapılabilir.⁴¹ Özet beyanın amacı süreci hızlandırmaktır. Özet beyan sayesinde TGB' ye varan ürünlerin gümrük beyannamelerinin düzenlenmesine olanak sağlanmaktadır.

Parsiyel yüklemelerde, tırda ürünü olan iki veya daha fazla firma söz konusudur. Tüm firmalar antrepo beyannamelerini hazırlamadan dorsenin açılması yasaktır. Malların antrepoya indirilebilmesi için tüm firmaların beyanname işlemlerini tamamlaması gerekmektedir.

1.8. Gümrükçü Firmanın Sorumlulukları

Gümrük işlemleri, ithalat ve ihracat firmaları adına temsil hakkı bulunan gümrük müşavirleri tarafından yapılmaktadır. Temsil hakkına göre ithalatı ya da ihracatı yapılan eşyanın gümrük beyannamesinin hazırlanması ve bu sırada gerçekleşen sürecin takibinin yapılması gümrük müşavirine verilmektedir.⁴² Temsil hakkı doğrudan temsil ve dolaylı temsil olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Doğrudan temsil, kendisine yetki verilen temsilcinin yapmış olduğu tüm işlemlerin hukuki sonuçları temsil ettiği firmayı bağlamaktadır. Temsilci atmış olduğu imzalar ile firma ve yönetim kurulunu temsil etmektedir.⁴³ Dolaylı temsil yetkisi genel anlamda, başkasının adına hukuki işlem yapılabilmesi anlamına gelmektedir. Gümrük işlemlerinde ise dolaylı temsil yetkisi sayesinde gümrük müşaviri kendi adına fakat firma için işlemleri yürütmektedir.⁴⁴

Bu temsil hakkı sayesinde gümrük müşavirleri firmalar adına gümrük işlemlerini yapmaktadırlar. Gerekli belgeler bir araya getirilerek beyannameler hazırlanır. Beyannameler hazırlanırken eşyaya dair detaylı bilgilere sahip olmak zorundadırlar. Bu sayede ihraç konusu eşyanın ya da ithalatı gerçekleşecek olan eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyon numarası doğru verilebilmektedir. Bununla birlikte yararlanılacak olan rejim önemli bir diğer konudur. Örneğin; dahilde işleme rejimi ile ithalatı gerçekleşen ürün direkt olarak ihracat rejimi ile yurttan çıkarsa, dahilde işleme rejim süresi dolduğunda hem gümrük müşavirine hem de ihracatçı firmaya cezai işlemler uygulanmaktadır. O yüzden gümrük müşavirinin ihracatçı ve ithalatçı firmalar ile bilgi alışverişi doğru olmalıdır.

---

⁴¹ Selen, 2017.

⁴² Tekin, s.28,29.

⁴³ Dr. Hakan Çınar, "Gümrüklerde Doğrudan Temsil", *Dünya*, 01.05.2015, [https://www.dunya.com/kose-yazisi/gumruklerde-quotdogrudan-temsilquot/23809\(15.12.2018\)](https://www.dunya.com/kose-yazisi/gumruklerde-quotdogrudan-temsilquot/23809(15.12.2018)

⁴⁴ Merve Nur Baş, **Gümrük Müşavirlerinin Mesleki Faaliyetleri Kapsamında Dolaylı Temsil Yetkileri ve Hukuki Sorumlulukları**, Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:6, Sayı:1, 2016, s.199,200.

,Gümrükçü firmanın, nakliye firması ile de iletişimde olması gerekmektedir. İhracatçı firma ihracatın fiilen başlayabilmesi için gerekli olan belgeleri hazırlayıp gümrük müşavirine ulaştırdığında sorumluluğunun çoğunu yerine getirmiş olmaktadır. Eşyaların yüklemesi de gerçekleştikten sonra nakliyeciyi firma ile gümrükçü firma ihraç detayları üzerine bilgi alışverişi yapmalıdır. Bu bilgi akışında, nakliyeciyi firmadan çıkış yapılacak olan gümrük kapısı ya da liman bilgileri, eşyaları taşıyacak olan aracın plakası, ne zaman çıkış yapılacağı ve kantar bilgileri bulunmaktadır. Beyannamenin tescil edilebilmesi için bu bilgiler gümrükçü firmaya gereklidir. Beyanname tescil edildikten sonra gümrükçü firma beyannameyi nakliyeciyi firma ile paylaşmalıdır.

Özetle, ithalat ve ihracat süreçlerinin dört ana aktörü bulunmaktadır. Bunlar, İthalatçı firma, ihracatçı firma, nakliyeciyi firma ve gümrükçü firmadır. Bu dört aktörün birbirleri arasındaki bilgi alışverişi ve iletişimin şeffaf ve doğru olması, ithalat ve ihracat sürecinin doğru ve hızlı bir şekilde ilerlemesi için son derece önemlidir. Mal detayları, teslim şekli, ödeme bilgileri, nakliye şekli, gümrük rejimi gibi konuların açık bir şekilde belirtilmesi sayesinde söz konusu sürece taraf olan tüm aktörler kazan kazan yapmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ

Dahilde işleme rejimi, serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın TGB içerisinde işleme tabi tutulmak üzere geçici ithal edilmesini ve sonrasında işlem görmüş hali ile yeniden ihraç edilmesini şart koyan ekonomik etkili bir rejimdir. Rejimin amacı, dünya piyasa fiyatlarından ham madde temin ederek ihracatı arttırmak ve söz konusu ihraç ürünlerine uluslararası piyasada rekabet gücü kazandırmaktır.⁴⁵ Rejim sayesinde ihtiyaç duyulan girdiler gerekli kalite ve nitelikte yurt dışı pazarlardan tedarik edilebilmektedir. Ayrıca talep doğrultusunda yurt dışında iş imkanları oluşmaktadır. Bununla birlikte yurtiçindeki firmalar uluslararası piyasada rekabet edebilmek için bu piyasaya uyum sağlayacak yenilikleri ve çalışmaları yapmak durumunda kalmaktadırlar.⁴⁶

Eski adı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından 2016 yılında yayınlanan 73421605-106.05 sayılı genelge ile dahilde işleme izni başvurusu hakkında düzenleme yapılmıştır. Genelgeye göre dahilde işleme izni almak için başvuru yapacak olan sorumlu kişi e-başvuru sistemi ile başvurusunu gümrük idaresine yapacaktır. Başvuru ve onay süreci Tek Pencere Sistemi üzerinden yapılacaktır. Yapılan başvurularda Ticaret Bakanlığının internet sitesinde yer alan rehberde bulunan hususlar referans alınacaktır. Eksik veya hatalı bilgi bulundurmayan başvurular gümrük müdürlüğü tarafından kabul edilmektedir.

Kısaca dahilde işleme izni, ithalatın gerçekleştirilip yeniden ihracatı yapılacak olan işlem görmüş ürünler için verilmektedir. Sanayi, tarım, imalat ve tekstil alanlarında kullanılabilecek ürünler için düzenlenebilmektedir. Daha detaylı inceleyerek;

- Kıymetli madenlerin ve taşların DİR kapsamında ithalatı gerçekleştirildikten sonra yeniden ihraç edileceği işlem görmüş ürün haline ulaşması
- Bir eşyanın görünüşünde yapılabilecek değişim ve satış kalitesinin artırılması için yapılan geçici ithalatlarda
- İthal eşyasının montajı, bakımı, herhangi bir eşya ile birleştirilmesi ve işlem görmüş ihraç ürünü haline gelmesi
- İthalatı yapılacak eşyanın, tamir edilmesi, yenilenmesi ve boyanması

---

⁴⁵[https://ggm.gtb.gov.tr/sikca-sorulan-sorular/ticari/dahilde-isleme\(12.08.2018\)](https://ggm.gtb.gov.tr/sikca-sorulan-sorular/ticari/dahilde-isleme(12.08.2018))

⁴⁶ Murat Ozan Başkol, "Türkiye İhracatının İthalata Bağımlılığının Dahilde İşleme Rejimi Açısından Analizi", **Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Cilt:12, Sayı:2, Bursa, 2016, s.3.

Gibi durumlarda dahile işleme rejiminden faydalanılabilmektedir.⁴⁷

Dahilde işleme rejiminde faydalanırken yararlanılabilecek süre Resmi Gazete' de 2006:12 sayılı Dahilde İşleme Rejim Tebliğinde yayınlanmıştır.

- Dahilde işleme izninin süresi sektörlere göre değişmektedir. Ancak azami 12 ay olarak tespit edilmiştir.

- Gemi inşaatı, komple tesis vb. gibi projelerde yani üretim süreci 12 ayı aşacak olan ürünler ve savunma sanayi alanına giren ürünlerin ihracına dair düzenlenen izin süreleri proje süresi kadardır.

- Sürecin başlangıcı dahilde işleme izninin tarihidir. Süre sonu ise izin süresinin bittiği ayın son günüdür.

Firmalar, ek süre talep etmeleri durumunda, belge süresinin sonuna kadar elektronik ortamda müsteşarlığa taleplerini iletmelidirler.⁴⁸

2.1.Dahilde İşleme Rejiminin Uygulanmasında Sistemler

Dahilde işleme rejiminden faydalanmak isteyen ihracatçı firmalar iki şekilde rejimden faydalanabilmektedir. Şartlı muafiyet sistemi ve geri ödeme sistemi. Dahilde işleme izni kapsamında en yaygın biçimde kullanılan sistem şartlı muafiyet sistemidir.

2.1.1. Şartlı Muafiyet Sistemi

Şartlı Muafiyet sistemi geri ödeme sistemine göre rejim kapsamında kullanılan en yaygın sistemdir. Sistem sayesinde yurt dışından getirilen ürünler veya makineler teminata bağlanarak geçici ithal edilmektedir. İşlemler tamamlandıktan sonra yeniden ihraç edilen ürünlerin faturaları ve beyannameleri ile teminat iade başvurusu yapılmaktadır. Burada önemli olan konu yurda girişi yapılan ürünün nihai ürün yapımında kullanılması ya da ürün nihai ise işlem görerek yeniden ihraç edilmesidir. İhraç edilmesinden doğan zorunluluk şartlı muafiyet sisteminin temelini oluşturmaktadır. Bu şekilde vergiler teminata bağlanmaktadır.

Sistem sayesinde ithal edilen ham madde, yarı mamul ve nihai ürün yapımında kullanılacak olan yardımcı tüm maddeler ticaret politikası önlemlerine

---

⁴⁷ Tekin, s.157

⁴⁸<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/12/20061220-23.htm>

maruz kalmadan diğer gümrük vergilerinin ve mali yükümlülüklerin teminata bağlanarak gümrük gözetiminde işletilmektedir. İhracat şartı yerine getirildiği takdirde ithalatın getirmiş olduğu gümrük yükümlülüğünden muaf olunmaktadır. Sistem dahilinde işleme izni kapsamında uygulanmaktadır. Aynı zamanda ekonomi bakanlığından alınacak olan dahilinde işleme izin belgesi ile birlikte ihraç amacı ile yurt içinden temin edilen eş değer eşya, ticari kalite ve teknik özellik bakımından aynı ise rejimden faydalanılabilir.⁴⁹

2.1.2. Geri Ödeme Sistemi

Geri ödeme sistemi sayesinde şartlı muafiyet sisteminden farklı olarak, ithalat esnasında ödenen vergiler, ihracat gerçekleştikten sonra geri alınmaktadır. İhraç edilecek ürün bünyesinde kullanılan tüm malzemeler ithal edildikten serbest dolaşıma girmektedir. Sonrasında nihai ürün haline gelip ürün ihraç edildikten sonra ithalat esnasında ödenen vergiler ihracatçı firmaya geri ödenmektedir.

Geri ödeme sistemi ve şartlı muafiyet sistemi arasındaki fark; geri ödeme sisteminde ithal edilen eşya serbest dolaşım rejimi ile ülkeye girmektedir. Şartlı muafiyet sisteminde ise eşya dahilinde işleme rejimi kapsamında ülkeye girmektedir. Bu nedenle Geri ödeme sisteminde vergi ödenirken, şartlı muafiyet sisteminde vergiler teminata bağlanmaktadır. Böylece yeniden ihracat söz konusu olduğunda geri ödeme sisteminde ödenen vergiler geri alınırken, şartlı muafiyet sisteminde teminata bağlanan vergiler çözülür.⁵⁰

2.2.1 DİR Başvuru Süreci Ve Tek Pencere Sistemi

Dahilde işleme rejiminden faydalanabilmek için otomasyon sisteminde Dahilde İşleme İzni/Belgesi alınması gerekmektedir. Gümrük işlemlerinde beyannameye eklenmesi gereken birçok belge bulunmaktadır. Bu belgelerden sadece gümrük işlemlerini oluşturan belgelerin sayısı yirmi kadardır. İşlemlerin yapılabilmesi için farklı kurum ve kuruluşlardan temin edilerek bir araya getirilmesi gereken belge sayısı ise bu rakamın birkaç katı kadardır. Bu belgeleri bir araya getirmek taraflar için hem masraflı hem de zaman kaybına neden olmaktadır. Bu yüzden işlemlerin kolaylaştırılması için Birleşmiş Milletler Ticaretin Kolaylaştırılması

---

⁴⁹ Ufuk Selen, Dış Ticaret Yardım Unsuru Olarak Dahilde İşleme Rejimi: Türkiye Açısından Değerlendirilmesi, **Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi**, Sayı:10, 2005, s.192,193

⁵⁰ Prof. Dr. Güven Sayılğan ve Dr. Coşkun Şenol, Dahilde İşleme Rejimi ve Türk İşletmelerinin İhracatı Üzerine Etkileri, **Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Sayı:35, 2010, s.42

ve Elektronik Ticaret Merkezi tarafından yapılan tespitler ve öneriler ile Tek Pencere Sistemi kurulması önerilmiştir. Bu sistem sayesinde süreç kılalacak ve kurumlar arası bilgi alışverişi ile koordinasyon sağlanmaya çalışılmıştır. Ülkemizde de 20 Mart 2012 tarihinde yayımlanan 28239 sayılı Resmi gazeteye göre 2012/6 sayılı Başbakanlık genelgesi ile gümrük hizmetlerinde Tek Pencere Sistemine geçileceği belirtilmiştir ve sistem E-Devlet kapısı üzerinden kullanılmaktadır.

2.2.1.1. Ayniyat Tespiti

Ayniyat tespit işlemi, DİR için son derece önemli bir konudur. Yurda dahilde işleme rejimi ile giriş yapan ürünün ihracı taahhüt edildiği için ihracat esnasında aynı ürünün çıkış yapması mutlak surette zorunludur. Bu yüzden eşyanın tanımlanabilmesi için ayniyat tespiti yapılmaktadır. Gümrükler genel müdürlüğünün yayınlamış olduğu genelgeler ayniyat tespit işlemlerine açıklık getirmektedir. Mutlak suretle ihracı gerçekleştirecek olan ithal malın tek başına bir ürün olması ya da ihraç edilecek işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılabilmesi söz konusudur. DİR ile ithalatı gerçekleşen bir iş makinesi tamir amacı ile yurda sokulmaktadır. Tespit bakımından kolaylık sağlanması kod sistemi ile olmaktadır. İthalat beyannamesinde ürün tanımlamaları kullanılmaktadır. Söz konusu makinenin ithalatının gerçekleşmesi için dayanağı; Tamir amaçlı geçici ithal edilen makine ve taşıt araçlarının seri/ şasi/ motor numaralarının ve modelinin gümrük beyannamesinde belirtilmesidir.⁵¹

Dahilde işleme izni kapsamında yapılan ayniyat işlemleri hakkındaki 41208501-010.06.01 2017/17 sayılı Genelge ile tespit hususunda yapılması gerekenler belirtilmiştir. Genelgeye göre ithalat gümrük idaresince DİR kapsamında ithal edilecek eşyanın bazı tedbirler alınması sureti ile geçici ithalatına izin verilmektedir. Dahilde işleme izin talep formunun 10 numaralı kutucuğunda gerekli kodlardan en az birinin yazması gerekmektedir.

Bu kodlar:

Kod-1: Seri/Şasi/Motor numaraları ve modeli

Kod-2: Ek bilgi formunun beyannameye eklenmesi

Kod-3: Numune alınması

Kod-4: Fotoğrafının eklenmesi ya da ayrıntılı teknik tanım yapılması

---

⁵¹ Hasan Akdoğan, "Dahilde İşleme İzni ve Ayniyat", **Dünya**, 26.10.2017, [https://www.dunya.com/kose-yazisi/dahilde-isleme-izni-ve-ayniyat/388065\(19.10.2018\)](https://www.dunya.com/kose-yazisi/dahilde-isleme-izni-ve-ayniyat/388065(19.10.2018))

Kod-5: Ekspertiz raporunun ibrazı

Kod-6: Laboratuar tahlili

Kod-7 Ayniyet aranmaz

Bir firma DİR kapsamında makine ithal etmek istediğinde söz konusu genelgede geçen birinci maddeye göre ithalat gümrük idaresi makinenin geçici ithalatına izin verebilir. Bu madde:

Tamir amaçlı geçici ithal edilen makine ve taşıt araçlarının seri/şasi/motor numaralarının ve modelinin gümrük beyannamesinin 44 no'lu hanesine kaydedilmesi ve bu işlemlerin yapılmasını işaret eden Kod-1'in kullanılması, Kod-1'e göre tespit yapılmasının mümkün olmaması halinde Kod-4' te belirtilen ayniyat tespit yönteminin kullanılmasıdır.⁵²

2.2.1.2. GTIP Numarası

Bir malın gümrük tarife istatistik pozisyon numarasının doğru verilebilmesi ithalat ve ihracat işlemlerinde çok önemlidir. Bu yüzden işlemleri yapan gümrük müşaviri ile ithalatçı firmanın ilgili ürün hakkındaki bilgi alışverişi doğru olmalıdır. İthalatçı firma müşavirine bilgileri eksiksiz vermeli ve malın tanımını doğru yapmalıdır. Gümrükçünün yapacağı yanlış beyan cezai işlemler doğurmaktadır. Bu işlemler hem ithalatçı firmayı hem de ilgili gümrük müşavirliğini bağlamaktadır.

İthalat ve ihracat süreçlerinde, işlem yapılacak ürüne uygulanacak olan vergilendirmenin netleştirilebilmesi ve doğru uygulanabilmesi için ürünlerin sınıflandırıldığı listeler bulunmaktadır. Bu listeler gümrük tarifelerini göstermektedir. Bu tarifelerin uluslararası ticareti yavaşlattığı düşünülmektedir. Bu yüzden ticaret hacmini arttırmak için Dünya Ticaret Örgütü tarafından tarifelerin azaltılabilmesi amacıyla konu hakkında toplantılar yapılmıştır. Önemle belirlenmesi gereken konu ise hangi ürüne, hangi tarifenin ne oranda uygulanacağıdır ve bu uygulamanın hangi devletlere yapılacağıdır.⁵³

Dünya Ticaret Örgütüne üye olan ülkeler, ulusal mal tanımlarının temelini oluşturan Armonize mal tanımı ve kodlama sistemine 01.01.1958 tarihinde geçmiştir. 14.05.1964 tarihinde yayınlanan 474 sayılı 'Türk Gümrük Tarife Cetveli Kanunu' ile birlikte ülkemiz de bu sisteme geçiş yapmıştır. Oluşturulan tarife cetveli

⁵² T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü, **Dahilde İşleme İzni Kapsamında Yapılan Ayniyat İşlemler Hk.**, Genelge 2017/17, [https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/140420?AspxAutoDetectCookieSupport=1\(19.10.2018\)](https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/140420?AspxAutoDetectCookieSupport=1(19.10.2018))

⁵³ Tekin, s.55.

sayesinde ülkeler uygulanacak olan KDV oranlarını, ÖTV oranlarını, diğer vergi oranlarını belirleyip denetim ve muayene işlemlerini gerçekleştirmektedir. Bu gümrük tarife istatistik pozisyonu, uluslararası armonize sistemidir. Bu sistem 21 bölüm, 99 fasıldan oluşmaktadır ve Dünya Gümrük Örgütü tarafından hazırlanmıştır.⁵⁴ Gümrük tarife istatistik pozisyon numarası 12 rakamdan oluşmaktadır.

12..... Fasil
1234..... Pozisyon
123456..... Armonize sistem nomanklatörü
123456 78..... AB kombine nomanklatör kodu
123456 78 910..... Milli alt açılım kodu
123456 78 910 1112..... İstatistik kodu

Armonize sistemde eşyalar 21 bölümde sınıflandırılmıştır. Bölümler malın pozisyon tarifini yapabilmek için sadece yol göstericidir. Fasıllar, birbirine benzeyen aynı nitelikteki eşyayı kapsamaktadır. Tarife pozisyonu fasıl rakamlarından sonra gelen iki rakamın oluşturduğu dörtlü grubu ifade etmektedir. Kısacası tarife pozisyonu eşyanın ilgili fasılda kaçınıcı sırada olduğunu göstermektedir. Tarife alt pozisyonu ile altı haneli armonize kodu oluşmaktadır. Oluşturulan bu altı haneli kodun hukuksal niteliği bulunmaktadır.

Dünya üzerinde iki yüz' den fazla ülke uluslararası ticarete rol almaktadır. Eşya tanımlama sisteminde yeknesaklık Dünya Ticaret Örgütü tarafından sağlanmaktadır. İzahname adı altında yapılan ve beş yılda bir yayınlanan çalışmalarda hangi ürünlerin hangi pozisyonlarda olduğu, bölüm ve fasılların nasıl yorumlanması gerektiği açıklanmaktadır. İzahname sadece yol göstericidir ve bağlayıcılığı yoktur.

Türkiye ile AB arasında imzalanan Gümrük Birliği anlaşması ile Türkiye Cumhuriyeti, mevzuatını AB mevzuatına göre düzenlemiştir. Hatta 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı ile gümrük birliğinin ötesine geçilmiştir.⁵⁵ Böylece GTIP kodunun ilk 8 hanesi AB ile ortak bir şekilde tanımlanmıştır.

Mal tanımının ithalatçı firma tarafından yapılamadığı ve gerekli bilgilerin gümrük müşavirine verilemediği durumlarda, gümrük müşaviri yanlış beyan

---

⁵⁴ Tekin, s.57.

⁵⁵ Prof. Dr. Rıdvan Karluk, **Avrupa Birliği Türkiye İlişkileri: Bir Çıkmaz Sokak**, Beta, İstanbul, 2013, s.81.

açmamak ve cezaya düşmemek için gümrük idaresine gerekçesini bildirerek bilgi talebinde bulunmaktadır. Buna Küşat Dilekçesi denmektedir. Talepte bulunurken küşat dilekçesine konşimento ve malın faturası eklenir. Dilekçe sonrası tespit işlemleri için muayene memuru, ambar gümrük memuru, gümrük müşaviri ya da temsilcisi malı açar ve tanımlamaya çalışırlar. Bu tanımlama işlemleri için gerekirse sanayi odası raporu, üniversite raporu, kimyagerlik, TSE gibi kurumlardan destek alınabilir.

Gümrük vergisi konusunda yaşanan uyuşmazlıklar ve uygulanan cezai işlemler genelde ticarete konu olan eşyanın gümrük tarifesindeki pozisyonunun doğru belirlenememesinden kaynaklanmaktadır. Eşyanın istatistiki pozisyonunun belirlenmesi uzmanlık gerektiren bir konudur çünkü giriş tarife cetveline göre gümrük vergisinin matrahı tespit edilmektedir.⁵⁶

GTIP kodunun dahilde işleme rejimi için de önemi kısmen aynıdır. İthalatı gerçekleştiren ürünün işlemlerinin tamamlanabilmesi için teminat yatırılmaktadır. Teminat hesaplaması vergi hesaplaması gibi yapılmaktadır. Yatırılan para taahhütler gerçekleştirildikten sonra geri alınmaktadır. Bunun için de ithalatçı, gümrük müşavirliği ve gümrük müdürlüğü üzerine düşen görevleri sırası ile yerine getirmelidir. GTIP belirleme konusu kanun ve yönetmelik ile düzenlenmiştir. Yani kanunen bağlayıcılığı vardır. Bu yüzden ithalatçı firma ile gümrük müşavirliği arasındaki bilgi alışverişi şeffaf olmalıdır. Örneğin bir elektrikli transpaletin dahilde işleme rejimi ile geçici ithal edildiğini varsayalım. İthalatçı tarafından bilgileri edinen gümrük müşavirliği, www.mevzuat.net gibi sitelerden yardım alarak söz konusu transpaletin GTIP numarasını belirlemektedir. GTIP kodunu belirlerken transpaletin elektrikli olup olmadığı, 1 metreden daha yüksek kaldırma kapasitesine sahip olup olmadığı gibi konular önem teşkil etmektedir.

2.2.1.3. İstatistiki Kıymet

Cenevre kıymet kodu olarak da bilinen uluslararası anlaşma hükümlerine göre, ithal edilen eşyanın gümrük kıymeti, eşyanın satış bedelidir. Fakat eşyanın gümrük kıymeti tespit edilirken altı yöntem uygulanmaktadır.

---

⁵⁶Prof.Dr. Mehmet Yüce ve Prof. Dr. Ali Çelikkaya, **Örnek Uygulamalarla Gümrük Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları**, Dora, Bursa, 2016, s.15.

2.2.1.3.1.Satış Bedeli Yöntemi

Gümrük Kanununun 24. Maddesine göre 'ithal eşyasının gümrük kıymeti, eşyanın satış bedelidir'. Bu yöntem eşyanın gümrük kıymetinin tespit edilmesindeki ilk yöntemdir. Gümrük Kanununda da belirtildiği gibi mantık olarak eşyanın yurt dışından kesilen faturası malın satış bedelidir.

2.2.1.3.2.Aynı Eşyanın Satış Bedeli Yöntemi

Satış bedeli yönteminin uygulanmadığı durumlarda başvuru bir yöntemdir. İthal eşyasının kıymetinin belirlenebilmesi için aynı tarihlerde ya da yakın zamanda aynı ürünün ihraç bedeli, ithal eşyasının kıymetinin belirlenmesinde referans oluşturmaktadır.

2.2.1.3.3.Benzer Eşyanın Satış Bedeli Yöntemi

Sırası ile satış bedeli yöntemi ve aynı eşyanın satış bedeli yönteminin kullanılmadığı durumlarda benzer eşyanın satış bedeli yöntemi kullanılmaktadır. İthal eşyasının kıymetinin belirlenemediği durumlarda, yakın zamanda ihraç edilen benzer eşyanın satış bedeli ithal eşyasının kıymetini belirtmektedir.

2.2.1.3.4.İndirgeme Yöntemi

Sırası ile tespiti mümkün olmayan üç yöntemden sonra dördüncü olarak indirgeme yöntemi kullanılmaktadır. İndirgeme yönteminde birim fiyat esastır. Kıymeti belirlenemeyen ithal eşyasının ithal tarihine en yakın zamanda yapılan ve yurt dışından getirilip toplu olarak satılan malın birim fiyatı esas alınmaktadır.

2.2.1.3.5.Hesaplanmış Kıymet Yöntemi

Beşinci yöntem hesaplanmış kıymet yöntemidir. Bu yöntemde ithal eşyasının üretiminde kullanılan maliyet unsurlarının ithalatçı tarafından ibraz edilmesi sonucunda hesaplanan bedeldir.

2.2.1.3.6.Son Yöntem

İlk beş yöntem ile hesaplanamayan kıymet son yöntem ile hesaplanır. Son yöntem mevcut yöntemlerin daha esnek uygulanması esasına dayanmaktadır.⁵⁷

Kıymet konusunda ortaya çıkan uyuşmazlıklara karşı yapılan uygulamaları bir örnek ile açıklamak doğru olacaktır.

X firması ile Y firması bir eşyanın alışverişi konusunda anlaşmaya varmıştır. X firması ithal edeceği eşyayı ilgili gümrük müdürlüğüne gümrük beyannamesi ile beyan etmiştir. Eşyanın gümrük kıymetinin yurt dışında yapılan araştırmalar ve temin edilen belgelerle düşük gösterildiği anlaşılmıştır. Bunun üzerine gümrük müdürlüğü eşyanın fark kıymetini ek olarak tahakkuk etmiştir. Bunun üzerine itirazda bulunan ithalatçı firma bölge müdürlüğüne itirazda bulunmuştur. İtiraz müdürlük tarafından reddedilmiştir. Bunun üzerine vergi mahkemesi nezdinde dava açılmıştır.

Vergi mahkemesi proforma faturada yazılan tutarın teklif tutarı olduğunu belirtmiş, bu yüzden gümrük müdürlüğünün yapmış olduğu ek tahakkuk işlemini iptal etmiştir.

Vergi mahkemesinin vermiş olduğu bu karar üzerine gümrük müdürlüğü temyiz başvurusunda bulunmuştur. Yapılan araştırmalar neticesinde, ithalatçı firma ile ihracatçı firma arasında faks ile yapılan yazışmada mal bedelinin proforma fatura ve satış bedelinde düşük gösterilmesi üzerine bir anlaşma yapılmıştır. Faturada gösterilen bedel ile üzerine anlaşılan bedel arasındaki fark sevkiyattan bir hafta önce ödenecektir. Elde edilen bu belgeler sayesinde faks mesajları ile doğrulanan gerçek bedelin kabulünün zorunlu olduğuna karar verilmiştir. Böylece Danıştay, vergi mahkemesinin kararını bozmuştur. Gümrük müdürlüğünün uygulamış olduğu ek tahakkuk geçerli sayılmıştır.⁵⁸

Dahilde İşleme Rejimi kapsamında konu ele alındığında tek farklılık vergi değil teminatın söz konusu olmasıdır. DİR kapsamında geçici ithal edilen ürünlerin kıymeti üzerinden teminat tutarları hesaplanmaktadır. Olası uyuşmazlıklarda benzer yaptırımlar söz konusudur. Vergi tutarının yaklaşık %20 fazlası teminat olarak yatırılmaktadır. Bu tutar eşyanın kıymeti üzerinden hesaplanmaktadır. Bu yüzden kıymet konusunda yaşanabilecek bir uyuşmazlık ve yapılabilecek bir hata cezai işlemleri beraberinde getirmektedir. Ticaret politikası önlemlerine dahil olmamak ve

---

⁵⁷ Ali Dölek, **Gümrük Kıymeti ve Kıymet Tespit Yöntemleri**, Umut Kitap, İstanbul, Ocak 2014, s24-41

⁵⁸Rüfet Dağ ve Diğerleri, **Gümrük Kıymet Uyuşmazlıkları Açıklamalı-İçtihatlı**, Ankara, s.9,10

vergi yükümlülüklerinden kurtulup mali açıdan ihracatçıya destek sağlayan dahilde işleme rejiminden fayda sağlanacakken olası cezalar tüm avantajları yok etmektedir.

2.3.DİR ve DİİB Farklılıkları

İsim, kapsam ve işlem bakımından bu iki kavram birbirine çok benzese de aralarında net farklılıklar bulunmaktadır.

Dahilde işleme izni kısıtlı sayıda ürün ve kısıtlı sayıda işlemler için alınmaktadır. Yurt dışından gelen ürün için gümrük işlemleri yapılırken Dİİ alınması, yurda geçici giriş yapan ürün üzerinde işlem yapılmasını ve sonrasında geri ihraç edilmesini taahhüt etmektedir. Bu işlemler için yurt içi alım olanağı yoktur. Dahilde işleme izin belgesi ise çok net bir farklılık olarak yurt içi alımlara izin vermektedir. Dahilde işleme izni almak için gümrük idaresine başvurulurken; Dahilde işleme izin belgesi almak için ekonomi bakanlığına başvurulması gerekmektedir. Aynı şekilde taahhüt kapatma işlemleri yapılırken de Dİİ için gümrük idaresine DİİB için ise ekonomi bakanlığına başvurulmaktadır. Başvuru ile ilgili düzenleme dahilde işleme rejim tebliğinde (2006/12) madde 15'de düzenlenmiştir.

2.4. DİR Başvuru Değerlendirme Süreci

Değerlendirme süreci 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejim tebliği mad. 16' da şu şekilde açıklanmıştır:

- 1) Dahilde İşleme İzin Belgesi/Dahilde İşleme İzni müracaatları;
  - a) İthal eşyasının işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanıldığıının tespitinin mümkün olması,
  - b) Türkiye Gümrük Bölgesindeki (serbest bölgeler hariç) üreticilerin temel ekonomik çıkarları ile Türk malı imajının olumsuz etkilenmemesi
  - c) İşleme faaliyetinin, katma değer yaratan ve kapasite kullanımını arttıran bir faaliyet olması yanında işlem görmüş ürünün rekabet gücünü ve ihraç potansiyelini arttıran koşullar yaratıyor olması
  - ç) Firmaların dahilde işleme izin belgeleri / dahilde işleme izinleri kapsamındaki performansları kriterleri çerçevesinde değerlendirilir.

Tebliğ ile yapılan düzenlemeler göz önünde bulundurulurken, değerlendirme sürecinde fiili bazı işlemler yapılmaktadır. Örneğin, Dİİ alınacak olan makinenin fotoğrafları, etiketinde yazan seri numarası ve modeli ilgili gümrük memuru tarafından kontrol edilmektedir çünkü ayniyat konusu gümrük işlemlerinde özellikle de DİR kapsamında yapılan gümrük işlemlerinde son derece önemlidir. Yurda girişi

yapılan ürünün çıkışı yapılırken aynı ürün olduğunu bilmek ve belirtmek gerekmektedir. Fotoğrafların kontrolü dışında, gümrük idaresine verilen belgeler kontrol edilmektedir. Kapasite raporu ve ekspertiz raporuna ilave olarak yabancı faturanın Türkçe tercüme edilmiş hali belgeler ile birlikte sunulur ve belgelerin tutarlılığı kontrol edilir. Sonrasında eksikler varsa ilgili gümrük müşavirliğine ya da gümrükleme işlemini yapan tarafa bildirilir ve eksiklikler giderilir. Bir sıkıntı, eksiklik ve yanlışlık olmaması durumunda başvuru onaylanır ve süreç başlar.

2.5.Taahhütlerin Yerine Getirilmesi

İhracatçı firma DİR' den faydalanabilmek için henüz ithalat işlemleri gerçekleşmeden geçici ithalatını gerçekleştirmek istediği ürünün geri ihraç edileceğini taahhüt eder. İhracatçı firma, ithalat işlemlerini gerçekleştirdiği ve işlem uyguladığı makineyi geri ihraç etmek zorundadır. Bunun dışında bazı taahhütleri yerine getirmek zorundadır. Getirilmemesi durumunda cezai işlemlere maruz kalınabilir.

2.6. İhracatçıya Yapılan Geri Ödemeler

İhracatçıya yapılan geri ödemeleri iki başlık altında toplayabiliriz. Dahilde işleme rejimi kapsamında vergiler teminata bağlanmaktadır. Böylece taahhütler yerine getirildiği takdirde yatırılan teminatlar geri alınmaktadır. Bununla birlikte ihraç edilen ürünlerin üretim aşamasında kullanılan ham madde, yarı mamul gibi tamamlanmamış ürünlerin satın alınmasından doğan KDV'ler de ihracatçıya geri ödenmektedir.

Dış ticaret politikası önlemleri ya da savunma araçları yerli üreticilerin zarar görmelerini engellemektedir. Dampinge ve sübvansiyonlara karşı önlemler alınmaktadır. İthalat rejim kararının 4. maddesine göre ticaret politikası önlemleri; ithalatta haksız rekabetin önlenmesi hakkında mevzuat, ithalatta korunma önlemleri hakkında mevzuat, ithalatta kota ve tarife kontenjanı idaresi hakkında mevzuat, ithalatta gözetim uygulaması hakkında mevzuat, belirli tekstil ürünleri ithalatında gözetim ve korunma önlemleri hakkında mevzuat, ikili anlaşmalar ve protokoller veya diğer düzenlemeler kapsamı dışında, belirli ülkeler menşeli tekstil ürünleri ithalatında gözetim ve korunma önlemleri hakkında mevzuat, Türkiye'nin ticari haklarının korunması hakkında mevzuat ve Çin Halk Cumhuriyeti menşeli malların

ithalatında korunma önlemleri hakkında mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülür.⁵⁹

Ticaret politikası önlemleri hem ihracata hem de ithalata yönelik uygulanmaktadır. İhracata yönelik uygulamalarda dışa yönelimli strateji, malların yurt içinde üretilmesine yönelik ise ithal ikamesi strateji uygulanmaktadır.

İthal ikameci üretimlerde, ticaret politikası önlemleri genellikle kur politikaları, ithalat kotaları, yasaklamalar ve gümrük tarifeleri ile sağlanmaktadır.⁶⁰ Dahilde işleme rejimi de ekonomik etkili bir gümrük rejimidir. İhracatçıyı desteklemek amaçlı uygulanan bu rejim sayesinde, ihracatçı firma dış ticaret politikası önlemlerine maruz kalmamaktadır. Bu bağlamda KDV iadeleri ve teminat iadeleri ihracatçıya uluslararası pazarlarda avantaj sağlamaktadır.

2.7. Teminat ve KDV İadelerinin İhracatçı Firmaya Avantajları

Teminat ve KDV iadeleri ihracatçı firmaya maddi anlamda birçok destek avantaj sağlamaktadır. Uluslararası piyasalarda, devlet ihracatı arttırmak ve ihracatçıyı desteklemek için bazı uygulamalar yapmaktadır. Dahilde işleme rejiminden doğan teminat iadeleri ve ihraç ürünlerinin bünyesinde kullanılan ham madde, yarı mamul, sarf malzemelerin alımından doğan KDV'ler ihracatçı firmaya geri ödenmektedir. Bir sonraki bölümde yapılan örnek firma uygulaması ile konu daha net anlatılacaktır.

Öncelikle KDV iadelerinin avantajlarından bahsedebiliriz. İade, nakit veya mahsuben alınabilmektedir. Nakit alındığı takdirde, şirketin sabit giderleri olan gelir vergisi, muhtasar, SGK primleri gibi giderler yatırılmaktadır. Fakat iade'den önce süresi gelen ödemeler için şirketin kasasından nakit çıkışı yapılabilir. Bu durumda kasadaki nakit para sabit giderlere harcanmış olabilir ve nakit ihtiyacı olunan durumlarda sıkışıklık yaşanabilir. Fakat bu ödemeleri mahsuben yapmak daha uygundur. Böylece zaten ödenmesi gereken vergiler ve diğer borçlar nakde çevrilmeden ödenmektedir. Böylece şirketin kasasında bulunan nakit paranın başka bir amaç ve ödeme için kullanılması sağlanmış olur. Örneğin, Ürünlerin ihraç edildiği firma ile mal mukabili ödeme konusunda anlaşıldığını varsayarsak, ihracatı gerçekleşen ürünlerden elde edilecek olan gelirden üretim, işçilik gibi giderler düşüldükten sonra geriye kalan kar ile söz konusu sabit giderler ödenebilir. Kasadan

---

⁵⁹<https://www.ticaret.gov.tr/ithalat/ithalat-rejimi/ithalat-rejimi-karari>

⁶⁰ Sinem Yapar Saçık, Dış Ticaret Politikası ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Teorik Açıdan Bir İnceleme, **KMU İİBF Dergisi**, Yıl:11, Sayı:16, 2009, s.167.

nakit para çıkar ve bu ihracatçı firma için risk oluşturabilir. Buradaki riski bir örnek ile açıklayabiliriz. İhracatı firma göndermiş olduğu ürünler için yurt dışındaki müşterisinden ödeme beklemektedir. Gelen para ile vadesi gelen borçlarını ödemektedir. Döviz kurlarının yükselişe geçtiği bir dönemde yurtiçindeki tedarikçi, piyasanın vermiş olduğu tedirginlik sebebi ile satışlarını nakit ödeme alarak yapmaktadır ya da içinde bulunduğu zor dönemde satış yapmamaktadır. Bu durumda tedarikçileri ile vadeli ödeme şeklinde çalışan ihracatçı zor durumda kalmaktadır. Bunlara ilaveten, yurt dışında örneğin Avrupa'da yerleşik bulunan ithalatçı firma da Euro'nun değerinin Türkiye'de yükseldiğini görüp tedarikçisinden indirim talep etmektedir. Bu durumda ihracatçı hem müşteri hem de tedarikçi tarafından zor durumda kalmaktadır.

İhraç edilen malların faturaları, ihracat beyannameleri ile birlikte hazırlanmış olan indirilecek KDV listesi, yüklenilen KDV listesi, iadesi talep edilen KDV hesaplama tablosu ve iade talep dilekçesi ile birlikte KDV iade başvurusu yapılır ve o ay talep edilen iade tutarı bağlı olunan vergi dairesi tarafından firmaya iade edilir. İade şekli talep edildiği esnada vergi dairesine sistem üzerinden bildirilir. Nakit iade alındığı takdirde firma yurt dışındaki müşterisini de mağdur etmemek için gelen parayı ihracatını gerçekleştireceği ürünlerin üretiminde kullanılacak olan gerekli ham madde, yarı mamul, vs. tedarikçisinde kullanabilmektedir. Bunun için kaynak planlamasının iyi ve doğru bir şekilde yapılması gerekmektedir. Stok kontrolleri yapıldıktan sonra önceliği olan ürünlerin tedariki elde edilen KDV iadesi sayesinde yapılabilmektedir.

Bunlara ilave olarak, firma piyasa koşullarını takip ederek olası riskleri göz önünde bulundurup eline geçen iade tutarını öngörülü bir şekilde kullanarak kurların düşük olduğu dönemlerde stoklarını doldurabilir. Bu sayede sıcak paraya ihtiyaç duyulan dönemde, tedarikçiden gerekli alımlar zaten yapılmıştır. Ürünlerin ihracatını gerçekleştirmek için bir sıkıntı bulunmamaktadır.

Aynı şekilde iadede doğan tutar, gelir vergisi, muhtasar, SGK primlerine mahsup edilebilir. Bu sayede elde kalan nakit para piyasanın darla düştüğü durumlarda kullanılabilir. Piyasanın darla düştüğü durumlar, tedarikçinin sıcak paraya ihtiyaç duyduğu zaman olarak tanımlanabilir. Dışarıdan alım yapan tedarikçi yurt içinde satış yapıyorsa Türk Lirasının değer kaybetmesi ya da yabancı para birimlerinin değer kazanması durumlarında zor duruma düşmektedir. Piyasanın içinde bulunduğu bu gibi durumlarda satış yapmak istenmeyebilir veya peşin satış yapılabilir.

KDV iadelerinin bir diğ er avantajı da gümrük ödemelerinde kullanılabilmesidir. Örneğ in, ihracatçı firma yurt dış ından dahilde işleme rejimi ile geçici olarak ithal ettiğ i makineleri gümrük işlemleri bittikten sonra gümrükten çekerken ithalat faturası üzerinden hesaplanan tutarı teminat olarak yatırmaktadır. Firma vadesi gelen borçlarını tedarikçilere ödemiş ve kasasında teminat tutarını ödeyecek nakit parası kalmamış olabilir. Bu durumda KDV iadesinden gelen tutar ile gümrüğe gelen makinenin teminatı yatırılabilir. Böylece, iki konuda önemli avantaj elde edilmiş olur. Bunlar Ardiye masrafları ve zamandır. Ardiye masraf ı ithalatı yapılacak olan ve fabrikaya girişı yapılıp antrepo beyannamesi açıldıktan sonra antrepoya indirilen ürünün orada beklediğ i süre zarfında ithalatçı tarafından yüklenilen masraf ı ifade etmektedir. İthalatı gerçekleş en ürünün antrepoda beklediğ i süre zarf ı ithalatçı firmaya hem maddi olarak hem de zaman olarak maliyet anlamına gelmektedir. Elde edilen KDV iadesi sayesinde, ardiye masrafları karşılanır. Bununla birlikte fatura tutarı üzerinden hesaplanan teminat miktarı da yatırılır. Böylece nakit olmadığı için makinenin antrepoda beklemesi gerekmez ve işlemler başlar. Bu şekilde zamandan da kazanılmış olur. Müşteriye erken teslim ya da makinenin ikinci kontrolü için ve olası hataları önleyebilmek adına zaman kazanılmış olur.

Teminat iadeleri de KDV iadeleri gibi ihracatçıya maddi anlamda avantaj sağlayan iadelerdir. Dahilde işleme rejimi kapsamında yurda geçici ithali yapılacak ürünler için ithalat faturası üzerinden vergiler hesaplanıp teminat olarak yatırılmaktadır. Dahilde işleme izni alıp Rejimden faydalanmanın yolu şartlı muafiyet sistemi ile ithali gerçekleştirilen ürünün geri ihracının gerçekleşmesidir ya da geri ödeme sistemi vergileri ödenen ithal ürünün serbest dolaşım rejimi ile yurda girişı yapılıp sonrasında ihraç edilmesidir. İzin kapsamında ithali gerçekleş en ürünün çıkan ürün ile eşleşmesi ya da bünyesinde bulunması esastır ve bu durum gümrük tarafından teyit edilebilmelidir. Bir diğ er önemli konu ise işleme faaliyetinin yurtiçinde yapılmasıdır. Bunun nedeni istihdam ve katma değ er yaratmaktır.⁶¹Burada dikkat edilmesi gereken konu DİR' den faydalanırken, Bakanlar Kurulu'nun 2005 yılındaki DİR kararı kapsamında yurtiçindeki üreticilerin olumsuz etkilenmemesidir. Ülkemizde AB ülkelerine göre daha yaygın bir şekilde kullanılmakta olan bu rejim

---

⁶¹ Gülden Şişman, Tax Advantages and Violations in the Internal Processing Regime, **Journal of Current Research on Social Sciences**, Volume:7, Issue:4, 2017, s.267.

%35'e yakın bir nakit döngü sağlamaktadır ve bu durum ihracatçılar için teşvik edicidir.⁶²

2.8. KDV İadesi Ve Süreci

İhraç edilecek ürünün üretiminde kullanılması için tedarik edilen ürünler, parçalar, ham maddeler için KDV ödenmektedir. Fakat ihraç edilecek ürünler için KDV konusunda ihracat istisnası getirilmiştir. Bu bağlamda ihraç edilen ürünler başka ülkede tüketileceği için vergilendirilmesi de varış ülkesinde yapılmaktadır. Bu yüzden ihraç edilen ürünler üzerinden KDV hesaplanmamaktadır. Ancak ihracatı gerçekleşen ürünün üretiminde kullanılan malzemelerin yurt içinden gerçekleşen tedarikinde KDV uygulanmaktadır. İhracat gerçekleştikten sonra yüklenilen KDV indirime konu olabilir, mahsup edilebilir ya da ihracatçıya geri ödenebilir.

İhracatı teşvik etmek amacıyla uygulanan ihracat istisnasında, ihraç edilen mallar yurt dışındaki müşteriye KDV'siz fatura edilir ve teslim gerçekleştikten sonra kdv iadesi söz konusu olmaktadır.

İhracat istisnası, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nda madde 11'de düzenlenmiştir. Buna göre;

Madde 11 – 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır:

- a) İhracat teslimleri ve bu teslimlere ilişkin hizmetler, yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler, serbest bölgelerdeki müşteriler için yapılan fason hizmetler ve karşılıklı olmak şartıyla uluslararası roaming anlaşmaları çerçevesinde yurt dışındaki müşteriler için Türkiye'de verilen roaming hizmetleri,
- b) Türkiye'de ikamet etmeyen yolcuların satın alarak Türkiye dışına götürdükleri malların teslimi anında Katma Değer Vergisi tahsil edilir. Ancak gümrükten malın çıkışı anında fatura veya belgenin ibrazında tahsil edilen Katma Değer Vergisi iade olunur.

Türkiye'de ikametgahı, işyeri, kanuni ve iş merkezi bulunmayanların taşımacılık faaliyetlerine ilişkin olarak satın alacakları mal ve hizmetler ile fuar, panayır ve sergilere katılımları dolayısıyla satın alacakları mal ve hizmetler nedeniyle ödedikleri katma değer vergisi, karşılıklı olmak kaydıyla iade edilir.

14/7/2004 tarihli ve 5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Kültür ve Turizm

---

⁶² Aslıhan Kocaefe Cebeci ve Mutlu Yılmaz, Dahilde İşleme Rejimi ve Türk Dış Ticareti Üzerine Etkilerinin Analizi(1996-2011), **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt:23, Sayı:2, Elazığ, 2013, s.208.

Bakanlığı tarafından onaylanan sinematografik eserlere ilişkin yabancı yapımcılar tarafından satın alınacak 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232. maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddin üzerindeki mal ve hizmetler nedeniyle ödenen katma değer vergisi yapımcılara iade olunur.

Maliye Bakanlığı iadeden faydalanacak mal ve hizmetler ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

c) İhraç edilmek şartıyla imalatçılar tarafından kendilerine teslim edilen mallara ait katma değer vergisi, ihracatçılar tarafından ödenmez. Mükelleflerce tahsil edilmeyen ancak ilgili dönem beyannamesinde beyan edilecek olan bu vergi, vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunur.

Söz konusu malların, ihracatçıya teslim tarihini takip eden ay başından itibaren 3 ay içinde ihraç edilmesi halinde, tecil edilen vergi terkin olunur.

İhracatın yukarıdaki şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde, tecil olunan vergi tahakkuk ettirildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammıyla birlikte tahsil olunur. Ancak, ihraç edilmek şartıyla teslim edilen malların Vergi Usul Kanununda belirtilen mücbir sebepler nedeniyle ihraç edilmemesi halinde, tecil edilen vergi tecil edildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte tahsil edilir.

Tecil veya terkin edilen bu vergiler hakkında ihracatçılar bakımından bu Kanunun 32. maddesi hükmü uygulanmaz.

İhracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilecek Katma Değer Vergisi, ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre hesaplanan vergiden imalatçı aleyhine matrahta meydana gelen değişikliğe ilişkin verginin düşülmesinden sonra kalan tutardan fazla olamaz.

İhracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilmesi gereken Katma Değer Vergisi, ihracat işlemlerinin tamamlanmasından sonra yapılır. İade veya tecil olunacak vergi miktarı, mükellefin ilgili dönem beyannamesinde yer alan bilgiler mukayese edilmek suretiyle hesaplanır.

İhracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde başvuran ihracatçılara, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun görmesi halinde vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebilir.

2. Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Katma Değer Vergisi tahsil edilmeden teslim edilecek mal miktarını; ihracatçı ve ihracatçıya mal teslim edenlerin her biri için bir önceki yıl iş hacmi, cari yıldaki işlemler ve vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla gerekli görülen hallerde sınırlamaya ve bu istisnaların uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgari miktarları tespiti yetkilidir.

KDV konusundaki ihracat istisnasından faydalanabilmek için teslimin ihracat sayılması gerekmektedir. Aynı kanunda bulunan Madde 12'ye göre;

Madde 12 – 1. Bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır:

a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye veya bir serbest bölgedeki alıcıya veya 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılmalı veya mallar yetkili gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmelidir.

b) Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olmalı ya da gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına veya yetkili gümrük antreposuna konulmalıdır. Teslim konusu malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket eden yurt içindeki firmalar veya bizzat alıcı tarafından işlenmesi veya herhangi bir şekilde değerlendirilmesi durumu değiştirmez.

Yetkili gümrük antrepoları ile buralarda düzenlenmesi zorunlu belgeleri belirlemeye, konulacak malın cinsi ve miktarı ile bunların antrepoda bekleme sürelerine ilişkin olarak sınırlama getirmeye, Gümrük Müsteşarlığının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yetkili gümrük antrepolarının işleyişine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca belirlenen esaslara uyulmaması halinde ziyaa uğratılan vergi, buna ilişkin olarak kesilecek ceza ve hesaplanacak gecikme faizinin ödenmesinden katma değer vergisi iadesi alanla birlikte antrepo işleticisi de müteselsilen sorumludur.

2. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgahı, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade eder. Bir hizmetin yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmet sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır.

a) Hizmetler yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır.

b) Hizmetten yurt dışında faydalanılmalıdır.

3) Fason hizmetlerin serbest bölgelerdeki müşterilere yapılmış sayılması için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır.

a) Fason hizmet serbest bölgelerde faaliyet gösteren müşteriler için yapılmış olmalıdır.

b) Fason hizmetten serbest bölgelerde faydalanılmalıdır.

İhracat istisnasından faydalanıp KDVV iadesi alabilmek için bazı prosedürler yerine getirilmeli ve iade işlemlerinin başlaması için gerekli belgeler toplanmalıdır.

İade işlemlerinde aranan belgeler:

-İade talep dilekçesi

-Satış faturaları

-Gümrük Beyannameleri

-İndirilecek KDV listesi

-Yüklenilen KDV listesi

-İadesi talep edilen KDV hesaplama tablosu

2.8.1. İade Talep Dilekçesi

İade talep dilekçesi ile birlikte yazılan diğer belgeler bir araya getirilerek iade başvurusu yapılır. Dilekçe 'Katma Değer Vergisi İade Talep Dilekçesi 2A' olarak adlandırılmaktadır. İade talep dilekçesinin üzerinde hangi ihracattan kaynaklanan geri ödemenin talep edildiği, hangi vergi dönemi için yapıldığı, iade türü gibi bilgiler bulunmaktadır. Belge incelendiğinde üzerinde KDV Beyanname kodları görülmektedir. Bu kodlar iadenin hangi işlem türünden kaynaklandığını belirtmektedir. Örneğin tam istisnadan faydalanırken, 301 numaralı kod mal ihracatından doğan iade iken 302 numaralı kod hizmet ihracatı, 303 ise Roaming hizmetlerini ifade etmektedir.

2.8.2. Satış Faturaları

Satış faturaları, KDV iadesi talep edilen ay içinde yapılan ihracat faturaları anlamına gelmektedir. Örneğin, Kasım ayında yapılan satış faturaları, Kasım ayı için talep edilen KDV iadelerinin başvurularında kullanılır. Aslı gibi olarak düzenlenen faturalar bağlı olunan vergi dairesine bildirilir. Satış faturalarının gerekli olmasının nedeni, söz konusu ay içinde yapılan alış faturalarının, hangi ihraç ürünlerinde kullanılıp fatura edildiğini göstermektir. Böylece İndirilecek KDV listesi üzerinden yüklenilen KDV listesi oluşturulmaktadır.

2.8.3. Gümrük Beyannameleri

İade talebi ihracata bağlı olduğu için yapılan başvuruda gümrük beyannameleri ya da listesi de gerekmektedir. Fatura edilen ürünlerin çıkışlarının kanıtlanabilmesi için gümrük beyannameleri de başvuruya eklenmektedir. Gümrük beyannamelerinin kapanış tarihi ile fatura edilen tarihlerin iade alınabilmesi için aynı anda işlem görmesi gerekmektedir. Yani Kasım ayına fatura edilen ürünlerin ihracatı Kasım ayında gerçekleşmiş olsa bile eğer beyanname kapanış tarihi Aralık ayında olmuş ise iade talebi Kasım ayı için değil Aralık ayı için yapılabilmektedir.

2.8.4. İndirilecek KDV Listesi

İndirilecek KDV listesi, iade talep edilen ay içinde yapılan alış faturalarından ve giderlerden doğan KDV'yi ifade etmektedir. İndirilecek KDV listesindeki oranlar Yüklenilen KDV listesini doğurmaktadır. Dolayısıyla İndirilecek KDV listesi iade talebinin temelini oluşturmaktadır. İndirilecek KDV listesinde ay içinde yapılan alış faturalarının toplam KDV'si ortaya çıkmaktadır. Bu KDV oranları 26742 sayılı Resmi Gazetede belirtilmiştir. 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında yazan Madde 1'e göre;

MADDE 1 – (1) Mal teslimleri ile hizmet ifalarına uygulanacak katma değer vergisi oranları;

a) Ekli listelerde yer alanlar hariç olmak üzere, vergiye tabi işlemler için,
% 18

b) Ekli (I) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için, % 1

c) Ekli (II) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için, % 8

Olarak tespit edilmiştir.

2.8.5. Yüklenilen KDV Listesi

Yüklenilen KDV listesi, indirilecek olan KDV listesinden oluşturulmaktadır. İndirilecek olan KDV listesinde bulunan ürünlerin ihraç edilen kısmı ile oluşmaktadır. Diğer bir ifade ile üretici-ihracatçı firmalar imal ettikleri malı doğrudan ihraç edebilirler. Bu durumda ihraç konusu malların üretiminde kullanılan ham madde, yarı mamul ve diğer üretim girdilerinin alımında kullanılan belgelerde bulunan KDV tutarı yüklenilen KDV tutarını belirlemektedir. Bu liste sayesinde ortaya çıkan bedel iade bedelini oluşturmaktadır. Yüklenilen KDV listesi ile aynı ay içerisinde ihraç edilen ürün faturaları ve beyannameleri karşılaştırılır böylece iade talebi edilen tutarın sağlanması yapılmış olur.

2.8.6. İadesi Talep Edilen KDV Hesaplama Tablosu

KDV hesaplama tablosu başvuru eklerinde bulunması gereken bir belgedir. İadesi talep edilen ay için düzenlenmektedir. Ve belgede işlem türü, işlem bedeli, iadesi gerçekleşebilecek azami tutar gibi bilgiler yazmaktadır.

2.9. Teminat İadesi Ve Süreci

Dahilde işleme rejimi kapsamında yapılan ithalatlar teminata bağlanmıştır. Dahilde işleme rejimi ekonomik etkili bir rejimdir. Rejim sayesinde ihracatı arttırmak amaçlanmıştır. Ekonomik etkili bir rejim olmasının sebebi ithalattan doğan vergilerin teminata bağlanmasıdır. Yani firma dahilde işleme izni ile yurda girişini yaptığı ürün üzerinden hesaplanan vergileri teminat olarak yatırmaktadır.

Teminat yatırılması, iade talebi ve iadesini anlayabilmek için ithalat ve ihracat sürecini açıklamak gerekmektedir. Süreç bir sonraki bölümde uygulamalı bir şekilde açıklanacaktır.

Yapılan anlaşma üzerine iş makinesi yurt dışındaki Airinvest firması tarafından araca yüklenip gönderilmiştir. Firma ile yapılan anlaşma yalnızca forkliftin işlem görmesi üzerine yapılan bir anlaşma değildir. Ödeme şekli, teslim şekli gibi konularda detaylandırılmaktadır. Detaylar ithalat ve ihracat faturaları üzerinde belirtilmektedir. Bununla birlikte ATR belgeleri, Menşe şahadetnamesi, ihracatçı beyanı gibi belgeler de gönderen firmanın gümrük danışmanlığını yürüten firma tarafından hazırlanmaktadır.

Burada dikkat edilmesi gereken konu yüklemenin nasıl yapıldığıdır. Yani parsiyel olarak mı yoksa komple mi yapıldığıdır. Antrepo beyannamesi açıldıktan sonra yükleme tek bir firmaya ait ise yani tırdaki tüm malların ithalatçısı tek bir firma ise mallar antrepoya indirilir. Ancak yükleme parsiyel yapılmış ise yani tırdaki malların sahibi birden çok firma ise tüm firmaların antrepo beyannamesini açması gerekmektedir. Aksi takdirde mallar antrepoya indirilemez. Sonrasında dorsede bulunan mühür gümrük memuru eşliğinde kaldırılır ve mallar antrepoya indirilir.

Antrepo beyannamesi hazırlandıktan sonra, nakliyecisi firma tarafından sayım tutanağı hazırlanmaktadır. Sayım tutanağı üzerinde firmaya ait ne kadar ürünün antrepoya indirildiği bilgisi bulunmaktadır. Sayım tutanağı sayesinde gümrükçü firma diğer belgeler ile birlikte ithalat işlemlerine başlamaktadır. Fakat öncesinde dahilde işleme izin başvurusu yapılmaktadır.

Dahilde işleme izin başvurusu sistem üzerinden onaylandıktan sonra ithalat beyannamesi hazırlanır.

İthalat işlemlerine başlayan gümrükçü firma Dİİ numarasını da beyanname üzerinde belirtir. Bunlara ilaveten, fatura numaraları, marka model ve GTIP numarası gibi bilgiler de beyanname üzerinde belirtilmektedir.

Dahilde işleme izninden faydalanmak için normal şartlarda ithalat rejiminde ödenen vergi teminat olarak ödenmektedir. Vergiler hesaplandıktan sonra ithalatçı firma tarafından yatırılır sonrasında dekont gümrükçü firmaya ve nakliyeciy firmaya iletilir. Bunun üzerine iç nakliye sağlanır ve makine ithalatçı firmaya ulaşmış olur. Dahilde işleme izin süresi başlar ve makineye gerekli bakım onarımlar yapılır.

İşlemler tamamlandıktan sonra ihracat süreci başlar. Dahilde işleme rejiminden faydalanıp ithalat yapan firma artık aynı makinenin ihracatçısı konumundadır. İhracatçı firma hazırlamış olduğu Türkçe fatura, çeki listesi ve invoice gibi ihracat işlemlerinin başlaması için gerekli olan belgeleri gümrük işlemlerini yürüten firmaya iletir. Sonrasında gümrükçü firma bu belgelere ilaveten gerekli olan diğer belgeler ile birlikte ihracat beyannamesini hazırlar ve beyanname tescil ettirilir. İlave belgeler olarak makinenin ithalat işlemleri yapılırken çekilen fotoğrafları ve işlemleri bittikten sonraki fotoğrafları çekilir. İthalat beyannamesinin de bir kopyası belgelere eklenir. Bu işlemler ayniyat tespiti için gereklidir. Bu belgeler giriş yapılan makinenin, çıkan makine ile aynı olduğunu kanıtlayıcı nitelikte olduğundan ihracat esnasında gereklidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİR SÜRECİ İLE İLGİLİ ÖRNEK FİRMA UYGULAMASI

Süreci net bir şekilde anlayabilmek için bir örnek yardımıyla açıklamak daha iyi olacaktır.

Airmeex End. San. Ve Tic. A.Ş. İzmir' de bulunan fabrikasında yurt dışından gelen ve kimyasal ortamlarda çalışan iş makinelerine (forklift, kepçe, transpalet, vs.) ATEX (ATmospheric EXplosion)⁶³ işlem uygulamaktadır. Firma söz konusu makineleri yurt dışından ithal ederken DİR' den faydalanmaktadır.

Fabrikaya DİR ile giriş yapan JCB marka makine için yapılacak olan ATEX işlemler şu şekilde sıralanabilir:

- Elektriksel devreleri tek bir haznede toplamak için elektrik kofrası
- Gösterge kofrası
- Yürüyüş motor kofrası
- Pompa motoru kofrası
- Alüminyum akü prizleri
- Farlar
- Korna
- Krom kaplama çatallar

Makineye bu işlemleri uygulayabilmek için ürünlerin üretiminde kullanılacak olan malzemeleri yurt içinden ya da yurt dışından tedarik etmek gerekmektedir. Dahilde İşleme Rejiminden faydalanabilmek ve bu ürünleri rejim kapsamında alabilmek için öncelikle Dİİ/DİİB alınması gerekmektedir. DİİB alabilmek için işletmeler öncelikle elektronik imza almalıdır. Elektronik imza işletmelerin internet ortamındaki kimlikleridir. İşletmeler elektronik imza alabilmek için aşağıdaki kurumlara başvurmalıdırlar.

- E-Güven
- E-Tuğra
- Türk Trust

---

⁶³ ATEX, muhtemel patlayıcı ortamlarda kullanılan makine ve ekipmanların standartlar ve yönetmelikler kapsamında işlem görerek söz konusu ortamda kullanıma uygun hale getirilebilmesi için uygulanan Avrupa yönergesinin adıdır. Directive 2014/34/EU yönetmeliği altında oluşturulan yönerge ile temel sağlık ve güvenlik konusunda uygulanan prosedürler ile ATEX işlem gören ürünler Avrupa Birliğine üye ülkelere giriş yapıp kullanılabilir. **Kaynak:** Kemal Sarı, **EXPROOF-Patlayıcı Ortamlar Ve Patlayıcı Ortamlarda Kullanılan Elektrik Aygıtları Hakkında Genel Bilgi**, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası, Ankara, Ocak 2011, s.49-55.

- TÜBİTAK

Yukarıdaki kurumlardan TÜBİTAK sadece kamu kurum ve kuruluşlarına elektronik imza vermektedir. Yani ticari işletmeler TÜBİTAK aracılığı ile elektronik imza alamazlar.

Elektronik imza aldıktan sonra işletmeler yetkilendirme başvurusu yapmalıdırlar. Bu yetkilendirme başvurusu sayesinde DİİB' ne dair işlemler yetki verilen kişi tarafından yapılmaktadır.

Sonrasında işletmeler DİR' den faydalanabilmek için üyesi olduğu İhracatçı Birliklerine aşağıdaki belgeleri ulaştırmalıdırlar.

- Dilekçe (yetkilendirilmiş kişi tarafından)
- Kapasite raporu (işletmenin söz konusu ürünü üretebilmek için yeterli kapasitede olup olmadığını gösteren rapor)
- Firma tanımlama formu
- Vergi dairesince tasdikli firmaya ait vergi numarası belgesi
- Ticaret Sicil Gazetesi
- İmza sirküleri
- Taahhütname
- İhracatçı birliği üye belgesi
- Son döneme ait elektrik faturası
- Firmaya ait SGK Bordrosu (son 12 aylık)

Tüm bu belgeler her başvuru için tekrar tekrar hazırlanmaz sadece bir defaya mahsus ihracatçı birliklerine teslim edilir. Böylece yetkilendirme süreci tamamlanmış olur.

Dİİ almak için de tıpkı DİİB için yapılan başvuruda olduğu gibi benzer belgeler alınmalıdır. Örneğin kapasite raporu ve uzman incelemesi raporu izni alabilmek adına önemli belgelerdendir. Kapasite raporunda:

- Firma unvanı
- Bağlı olunan vergi dairesi ve numarası
- Faaliyet kodu
- Üretim konuları ve yeri
- Tesisin fiziki durumu
- Makine teçhizat değeri ve kayıtlı sermayesi
- Personel durumu
- Faaliyete başlama tarihi

Gibi firmaya ait kimlik bilgileri bulunmaktadır. Bununla birlikte raporun asıl hazırlanış amacı olan:

- Makine ve teçhizatların teknik özellikleri
- Yıllık üretim kapasitesi ve hangi ürünlerin üretildiği
- Kapasite hesabı
- Yıllık tüketim kapasitesi

Gibi firmaya ait kapasite bilgileri bulunmaktadır.

Düzenlenen kapasite raporu ile birlikte inceleme yapan mühendis tarafından uzman incelemesi raporu hazırlanmaktadır.

Dİİ başvurusu Tek Pencere Sistemi üzerinden yapılmaktadır.

2012/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile gümrük hizmetlerinde tek pencere sisteminin uygulanacağı kararlaştırılmıştır. Bu sistemin uygulanabilmesi için yapılacak tüm çalışma ve koordinasyonlardan Ticaret Bakanlığı (eski adı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı) talimatlandırılmıştır.

Yapılan ithalat ve ihracat operasyonlarındaki gümrükleme işlemlerinde 300' den fazla belgenin bir araya getirilmesi gerekmektedir. Farklı farklı kurumlardan toplanacak bu belgeler ithalatçı ve ihracatçı firmalara bir takım maliyetler yüklemektedir. Bununla birlikte ciddi zaman kayıpları yaşanmaktadır. Bu yüzden ' Birleşmiş Milletler Ticaretin Kolaylaştırılması ve Elektronik Ticaret Merkezi ' tarafından ' Tek Pencere Sistemi ' uygulaması gündeme getirilmiştir. Tek pencere sayesinde uluslararası ticarete taraf olanların gerekli bilgi ve belgeleri tek bir sistem üzerine yüklerken sonuçların takibi de yine aynı sistem üzerinden yapılmaktadır.

İşlemlerin hızlandırılması ve maliyetlerin düşürülmesine ek olarak, devleti de aktif olarak işin içine alan sistem devlete etkin bir rol verip daha şeffaf olmasını sağlamaktadır. Yani TPS ile birlikte kamu kurumları arasındaki iş birliği ve koordinasyon artarken risk yönetimi de daha doğru bir şekilde yapılmaktadır.

20 Mart 2012 tarihinde Resmi Gazetede 28239 sayılı karar ile yayınlanan 2012/6 sayılı ' Gümrük Hizmetlerinde Tek Pencere Sistemi ' konulu Başbakanlık Genelgesi ile dahilde işleme rejim kararı ve ilgili rejimin tebliği kapsamında izin almak için yapılan başvuruların 02.05.2016 tarihinden itibaren Tek Pencere Sistemi ile yapılması kararlaştırılmıştır.

Buna göre;

- Dahilde İşleme İzin başvuruları elektronik ortamda Ticaret Bakanlığının internet sitesinden bulunan rehberine göre yapılmaktadır.
- Belgelerin kontrolü sağlanacaktır.

- Belgelerde eksiklik bulunması durumunda başvuru gerekçe belirtilerek reddedilir
- Reddedilen başvurular yükümlü tarafından eksiklikler giderilerek tekrardan yapılır.
- Eksiklik veya hata bulunmadığında başvurular kabul edilir.
- Başvuru uygun bulunduğu takdirde ilgili gümrük müdürü ya da yetkilendirdiği kişi tarafından onaylanır ve sistem tarafından 0878 kodlu e-belge ve bu belgeye ait olan 23 haneli numara elde edilir.
- Bu 23 haneli numara gümrük beyannamesinin 44 numaralı bölümünde yazılarak beyan edilir.
- Alınan Dİİ bilgileri zaten elektronik ortamda bulunduğundan kağıtsal olarak ıslak imzalı bir şekilde beyannameye ilave edilmesine gerek yoktur.

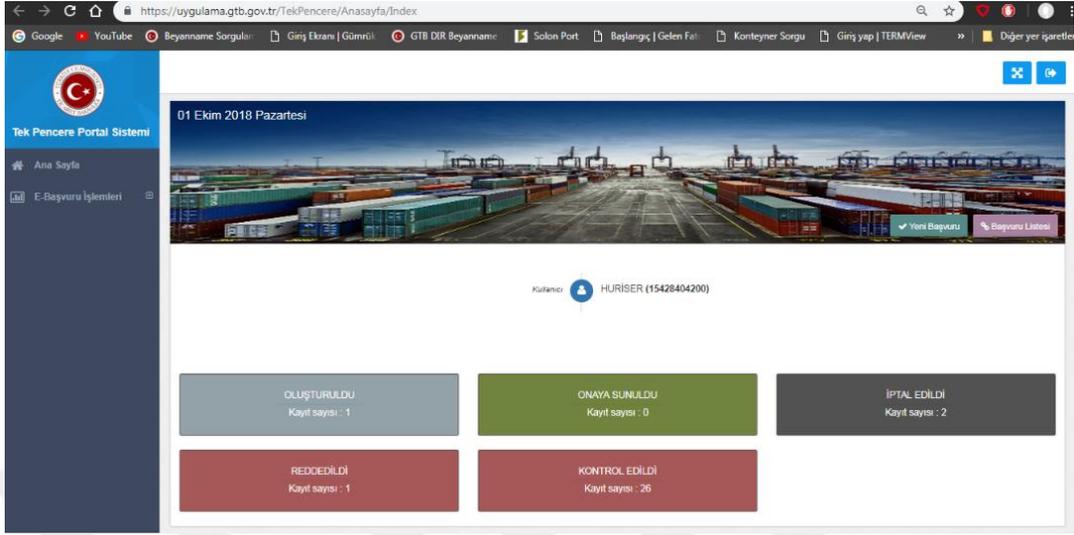
Sonrasında yapılan çalışmalar neticesinde 2017 yılında TPS girişi ve yapılan başvurular E-Devlet kapısı üzerinden yapılmaya başlanmıştır. E-Devlet sistemine giriş yapıldıktan sonra Ticaret Bakanlığı menüsünden TPS hizmetine ilişkin link üzerinden başvurular yapılmaktadır.

Alınan karar ile birlikte Ticaret Bakanlığı ile Ekonomi Bakanlığının veri değişimlerinin kolaylaştırılması ve entegre çalışılması amaçlanmıştır. Bunun nedeni, dış ticaret konusunda alınan kararların temelinde Ekonomi Bakanlığı ile ilişkisi bulunmasıdır. Böylelikle ihtiyaç duyulan belge ilgili memur tarafından elektronik ortamda istenildiği zaman bulunmaktadır.

3.1. Dahilde İşleme İzni Başvuru Süreci

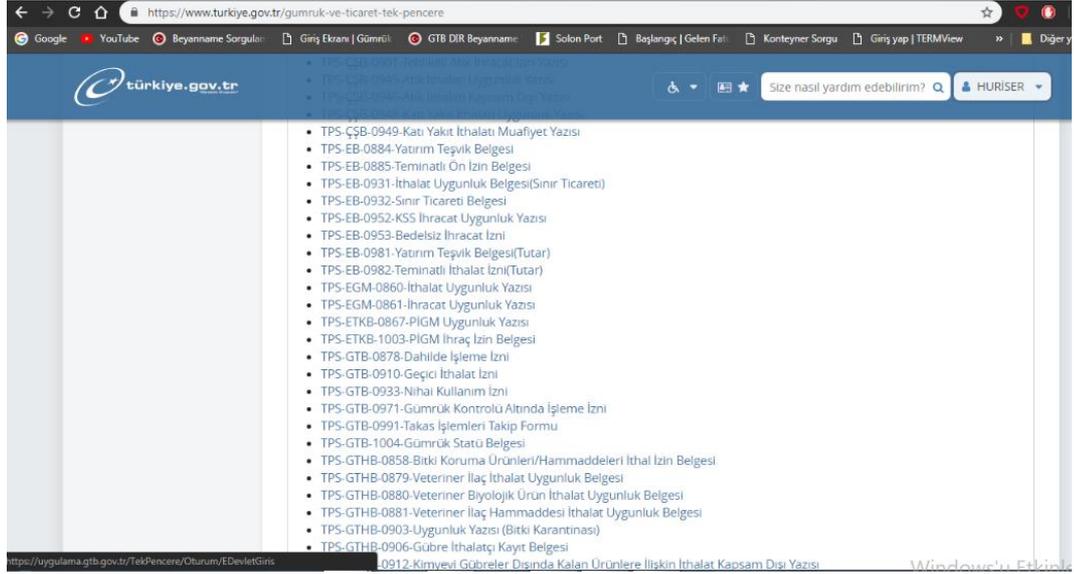
Söz konusu makinenin ithalatının gerçekleştirilebilmesi için öncelikle ön inceleme yapılmaktadır. Bu ön incelemede makinenin görüntüleri ve seri numarası, modeli, menşeinin yazdığı etiketin fotoğrafları çekilir. Bu detaylar ayniyat tespiti için gerekli ve önemlidir. Sonrasında E-Devlet sistemi üzerinden Ticaret Bakanlığı sayfasına gidilir ve Dahilde İşleme İzni alabilmek için ilgili sayfa olan “TPS-GTB-0878 Dahilde İşleme İzni” sayfasına geçilir. Sayfa açıldıktan sonra E-Başvuru girişinden Dİİ için başvuru yapılır.

Şekil 5: Tek Pencere Sistemi Dahilde İşleme İzni Ana sayfası

Kaynak: <https://uygulama.gtb.gov.tr/TekPencere/Anasayfa/Index>

Şekil 4: Tek Pencere Sistemi Dahilde İşleme İzni Başvurusu

Kaynak: <https://www.turkiye.gov.tr/gumruk-ve-ticaret-tek-pencere>

Sonrasında başvurunun detayı ile ilgili bilgiler sisteme girilir. Bu sayfada başvuru numarası kısmında Dİİ için alınacak olan numara yer almaktadır. Kurum kodu başvurunun yapılacağı kurumu belirtmektedir. Belge kodu 0878 kodlu Dahilde İşleme İznini belirtmektedir. Dayanak kısmında hangi yasal düzenlemeye dayanarak istenen iznin talep edildiği yazmaktadır. Süre sonu tarihi Dİİ süresinin bitiş tarihini göstermektedir. Bu süre bitiş tarihinin bulunduğu ayın son günüdür. Beyanname numarasında antrepo beyannamesinin numarası yazmaktadır. Belge özel şartları kısmında Dİİ için gerekli olan belgeler yazmaktadır. Açıklama kısmında ise ekspertiz raporu bulunmaktadır. Bu kısımda Dİİ'nin ne için alındığı, ne gibi işlemler yapılacağı yazmaktadır. Firmalar kısmında ithalatçı ve ihracatçı firmalar yer almaktadır. Örneğin hem ithalatçı hem ihracatçı firma Airmeex End. San. Ve Tic. A.Ş. olduğu için iki kutuda da aynı bilgiler yer almaktadır.

Şekil 6: Tek Pencere Sistemi Dahilde İşleme İzni Başvurusu Detaylı Açıklama Sayfası

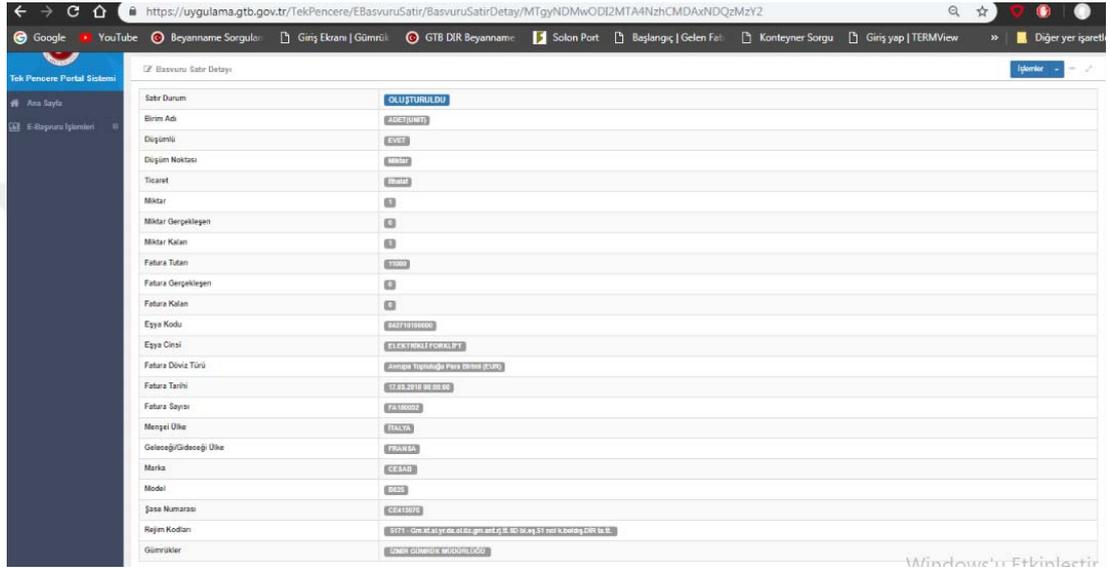
Başvuru Durum	OLUŞTURULDU
Başvuru Numarası	19/243082610878/000025592
Kurum Kodu	T.C. TİCARET BAKANLIĞI
Belge Kodu	0878 - TPS-GTB Dahilde İşleme İznini
Birim	İZMİR GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ
Dayanak	2009/12 sayılı Tebliğ 14/1-ç) Eşy. montajı, kurulumu, diğer eşy. birleş., bir araya get. veya ihraç edil. eşyanın tamam. dahil içt. tabii tutulması
Süre Sonu Tarihi	30.04.2019
Kontrol Türü	FAZ2
Beyanname No	18350308AN050837
Belge Özel Şartları	Başvuru Serişahimotor numaraları ve modeli Fotoğrafların eklenmesi yada ayrıntılı teknik tanınımın yapılması Ekspertiz raporunun ibrazı
EK Belgeler	Kapalı Raporu Ticaret Sicil Gazetesi İmza Sakları
Açıklama	EKSPERTİZ RAPORU : 59869307-3023-6967/19.04.2019 KOD:4 FOTOGRAF KOD:1 MODEL SERİ NO :MS: CF413076 FATURATA190002-17.03.2018 ANTREPO BEYANNAMESİ NO :18350308AN050837 - 01.10.2018 TABİİSİ YERİ : AIRMEEX ENDÜSTRİ SAN. VE TİC. A.Ş. SAZLIÇI MAHALLESİ SANAYİ KIZILCAI CAD. NO:129/A TOMBULI ÇİFTİS 2009/12 SAYILI DANIŞ. DE İŞLEM. TEB. 14/15 İZMİR İŞLEM ÜYÜĞÜ ANCAK KOF RA YARILACAK ÖZELİMEN GAZLA BÜLÜŞMƏSİ ENGELLEMP OLASI PATLAMAMIN ÖNÜNE GEÇİLECEK
Firmalar	AIRMEEX ENDÜSTRİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ - İthalatçı - Vergi No - 0100595968 AIRMEEX ENDÜSTRİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ - İhracatçı - Vergi No - 0100595968

Kaynak: <https://uygulama.gtb.gov.tr/TekPencere/EBasvuru/BasvuruDetay/MThBMJQzMDgyNJEwODc4MDAwNTQ4MDk5>

Daha sonra satır detayı kısmına Dİİ alınacak olan malın bilgileri girilmektedir. Birim kısmına adet yazılmaktadır çünkü makine adet olarak ifade edilmektedir. Düşümlü denen bölümde bir faturada birden fazla gelen ürün var ise ve bu ürünler tek seferde değil de belli bir zaman aralığında ihraç ediliyorsa ya da faturada bir ürün bulunsa da çıkışının yapıldığını gösterebilmek için evet yazılmaktadır. Dİİ alındığı için ticaret şekli ithalat olarak belirtilmektedir. Fatura tutarı kısmına malın fatura değeri yazılmaktadır. Eşya kodu bölümüne makinenin Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numarası (GTIP) yazılmaktadır. Fatura döviz kısmına ithalat faturasının

hangi para cinsinden düzenlendiği yazılır. Malın menşei, fatura numarası, geldiği ülke, model ve seri numarası yazılmaktadır. Rejim kodu kısmına makine dahilde işleme izni ile yurda giriş yapacağı için DİR kodu olan 5171 yazılmaktadır. Gümrükler bölümünde ise malın hangi gümrüğe geldiği ve işlemin hangi gümrükte yapılacağı yazılmaktadır.

Şekil 7: E-Başvuru Satır Detayı, İthalat

Satır Durum	OLUŞTURULDU
Birim Adı	ADİTİMİTİ
Değişimli	EYET
Değişim Noktası	BRSA
Ticaret	BRSA
Miktar	0
Miktar Gerçekleşen	0
Miktar Kalan	0
Fatura Tutarı	0
Fatura Gerçekleşen	0
Fatura Kalan	0
Eşya Kodu	8407101000
Eşya Cinsi	ELEKTRİKLI FANLAR
Fatura Döviz Türü	Avraka Tutarında Para Birimi (EUR)
Fatura Tarihi	27.02.2018 09:00:00
Fatura Sayısı	0000000
Menşei Ülke	ITALYA
Geleneği/Gideceği Ülke	FRANSA
Marka	CELEST
Model	0000
Şebe Numarası	0000000
Rejim Kodları	5171 - Gıda dışı yurda giriş için, 50000000 - Gümrük DİR to B.
Gümrükler	00000000000000000000

Kaynak: <https://uygulama.gtb.gov.tr/TekPencere/EBasvuruSatir/BasvuruSatirDetay/MTGyNDMwOD12MTA4NzhCMDAxNDQzMzY2>

Bu noktada şunu belirtmek faydalı olacaktır. Uçak ve bazen de gemi ile gerçekleşen ithalatlarda özet beyan ile ithalat beyannamesi hazırlanabilmektedir. Fakat tır ile yapılan taşımalarda ve antrepeda beklemesi gereken ürünler için antrepo beyannamesi açılmak zorundadır. Özet beyan, eşya beyanı olarak da adlandırılabilir. İthalatı gerçekleştirecek olan eşya ilgili gümrük müdürlüğüne girmeden önce söz konusu ürün ile ilgili bilgilerin yazılı olduğu beyandır. Özet beyan hazırlamanın amacı ilgili ürünü emniyet ve güvenlik yönünden risk analizine tabi tutmaktır. Özet beyana konşimento yani taşıma belgesi de eklenmelidir. Ayrıca özet beyanda yazması gereken bilgiler Gümrük Yönetmeliğinin 10. Ekinde belirtilmiştir. Özet beyan, taşıyıcı firma (eşyayı TGB' ye getiren firma) tarafından hazırlanmaktadır. Özet beyan gümrük idaresine varmadan bir saat önce hazırlanmalıdır. Ayrıca özet beyanın üzerinde söz konusu malın tarife pozisyonu yazmalıdır.

5171 numaralı Dahilde İşlemenin Rejim kodu, iki kodun bir araya gelmesi ile oluşmaktadır.

7100: Daha önce bir rejime tabi tutulmamış eşyanın gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerler dahil olmak üzere gümrük antrepo rejimine tabi tutulması için kullanılan koddur.

5100: Daha önce bir rejime tabi tutulmamış eşyanın Dahilde İşleme Rejimi şartlı muafiyet sistemine tabi tutulması için kullanılan koddur.

Yani 7100 antrepo rejim kodu ve 5100 dahilde işleme şartlı muafiyet rejim kodudur. 5171 kodu bu iki kodun birleşiminden oluşmaktadır.

5171: Gümrük idaresinde eşya konulmasına izin verilen yerler dahil olmak üzere gümrük antrepo rejimine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın dahilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemine tabi tutulmasıdır.

Antrepo beyannamesini açabilmek için taşıyıcı firmanın hazırlamış olduğu sayım tutanağının gümrük işlemlerini yapacak olan tarafa ulaştırması ve damga vergisinin ödenmesi gerekmektedir.

TPS üzerinden DİR kapsamında oluşturulan ithalat başvurusu için eş zamanlı olarak ihracat bilgileri de girilmektedir. Resim 4'te bulunan bilgilerle benzerlik gösteren ihracat bilgileri, ithalattan farklı olarak şu bilgileri içermektedir.

- Ticaret türü-ihracat
- Fatura tutarı-0 çünkü ihracat faturası hazır değildir.
- Fatura döviz türü-değişiklik gösterebilmektedir. Dolar ya da Euro olarak kesilebilir.
- Rejim kodu-3151 şartlı muafiyet kapsamında ihraç edilen rejim kodu
- Gümrükler-tüm gümrükler, eşya herhangi bir gümrükten çıkabilir.

Şekil 8: E-Başvuru Satır Detayı, İhracat

Satır Durum	OLUŞTURULDU
Birim Adı	ADETLERİ
Düzeni	EVET
Düzen Noktası	0000
Ticaret	İHRACAT
Miktar	1
Miktar Gerçekleşen	0
Miktar Kalan	1
Fatura Tutarı	0
Fatura Gerçekleşen	0
Fatura Kalan	0
Eyyo Kodu	00000000
Eyyo Cinsi	ELEKTRİK FOMALİTİ
Fatura Döviz Türü	Aynı Tutarlı Para Birim (EUR)
Menşei Ülke	İTALYA
Marka	CEBAC
Model	SEB
Şase Numarası	CEA1000
Rejim Kodları	2101 - Dış Güç İmalatı Üstünlüğü 3100 - Akaryakıt
Gümrükler	TÜM GÜMRÜKLER

Kaynak: <https://uygulama.gtb.gov.tr/TekPencere/EBasvuruSatir/BasvuruSatirDetay/MTgyNDMwODI2MTA4NzhCMDAxNDQzMzc4>

Tüm işlemler tamamlandıktan sonra satır durumunda oluşturuldu yazmaktadır. Değerlendirme süreci olumlu sonuçlandı takdirde onaylandı ve süre başladığında işlemler devam ederken kullanımda yazmaktadır. Son olarak eşyanın yeniden ihracatı gerçekleştirildiğinde kapanmış yazmaktadır.

3.2. Diğ Kapsamında İthalat Süreci

Daha öncede bahsedildiği gibi antrepo beyannamesi karayolu ithalatlarında yapılması zorunlu olan gümrükleme işlemlerinden biridir. Antrepo beyannamesinin açılmasından önce dikkat edilmesi gerek önemli bir ayrıntı bulunmaktadır. Yüklemenin komple mi yoksa parsiyel mi yapıldığıdır. Gelen tırda tek bir ithalatçı firmanın ürünleri varsa bu yükleme komple yapılmış demektir böylece başka bir firmanın gümrük işlemlerini yapması için beklemeye gerek yoktur ve tırdaki ürünler kontrol sağlandıktan sonra antrepoya indirilebilir. Parsiyel yüklerde ise tek tırda birden fazla ithalatçı firmanın ürünleri bulunduğundan malların tırdan antrepoya indirilebilmesi için tüm firmaların gümrük işlemlerini halletmesi gerekmektedir. Araç Gümrük bölgesine girdikten sonra nakliyeciler tarafından özet beyan ya da özet beyan bilgilerinin bulunduğu transit beyanı hazırlanmaktadır. Transit beyanda taşınan makineye ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

Şekil 9: Ordino

TAŞIMA SENET NO : 8
GİRİŞ GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ : ÇEŞME
GİRİŞ TARİHİ : 18.01.2015
ARAÇ PLAKA NO : 34 ANM 571
İZMİR GÜMRÜK ÖZET BEYAN NO : 18TR35100000002016
İZMİR GÜMRÜK ÖZET BEYAN TARİH :
ANTREPO : GÖKBORA

1 KAP 5.100,000 KG

DİZEL TELETRUCK MAKİNESİ

MUHTEVİYATININ

AIRMEEX ENDÜSTRİ A.Ş.

FİRMASINA TESLİMİNİ RİCA EDERİZ.
ASLI HÜKMÜNDEDİR.

GÖKBORA
ULUSLARARASI NAKLİYAT VE TİCARET A.Ş.

0,70 TL DAMGA VERGİSİ
ŞİRKETİMİZ TARAFINDAN
MAKBUZ KARŞILIĞI ÖDENECEKTİR.
DEFTER SIRA NO: 190000550

Wir
Winc

Kaynak: Gökbora Uluslararası Nakliyat ve Ticaret A.Ş.

Hazırlanan transit beyanı gümrük idaresine elektronik ortamda bildirilmektedir. Yine nakliyecisi firma tarafından hazırlanan ordino gümrük müşaviri tarafından alınır ve antrepo beyannamesi (ek 5) hazırlanır. Malların antrepoya girişi sağlanmış olur. DİR kapsamında ithal edilen makinenin ithalat beyannamesi ek 6'da gösterilmiştir. Beyannamenin üzerindeki bilgiler ithalat beyannamesi ile hemen hemen aynıdır. Sonraki kısımda ithalat beyannamesinin üzerindeki önemli detaylar anlatılacağı için antrepo beyannamesinin üzerindeki önemli olan kısımlar üzerinde durulacaktır.

Beyannamenin üzerinde bulunan vergi kutucuğuna dikkat etmek gerekmektedir.

Beynamede vergi kısmında belirtilen "Tür" bölümünde ilgili mala yani makineye uygulanacak olan vergi türleri yazmaktadır.

- 10-Gümrük vergisi
- 40-Katma Değer Vergisi
- 89-Damga vergisini ifade etmektedir.

Burada vergi hesaplamaları önemlidir çünkü makineyi DİR ile ithal edeceğimiz için yatırılacak olan teminat vergi üzerinden hesaplanmaktadır.

Şekil 10:Gümrük Beyannamesi, Gümrük Vergileri Hesaplama Tablosu

47 Vergilerin hesaplanma	Tür	Vergi matrahı	Oran	Tutar	Öç	48 Ödemelerin açıklanması	49 Antrepoya girişi
10						FATURA	85,152.20
40		86,749.30	18.00	15,614.87	C	NAV LUN	85,152.20
89				97.10	C	SIGORTA	
				15,711.97	P	CIF	85,152.20
						YDISI	
						GVM	85,152.20
						GV	
						YICI	1,500.00
						KDVM	86,749.30
						KDV	15,614.87
50 Aduf sorunu		No				C HAREKET IDARESİ	

Kaynak: AirmeexEnd. San. ve Tic. A.Ş.

Örneğin, beyannamedeki kutucuğu incelediğimizde kodu 10 olan gümrük vergisini hesaplamak için öncelikle vergi matrahını oluşturmak gerekmektedir. Gümrük vergisi matrahı, malın döviz cinsinden değeri ile beyannamedeki kur oranını çarparak Türk Lirası değerinin elde edilmesi ile bulunur.

$$\begin{aligned} \text{Gümrük Vergisi Matrahı} &= 14,000.00 \text{ EURO} * 6.0823 \\ &= 85,152.20 \text{ TL} \end{aligned}$$

Çıkan tutar gümrük vergisi matrahıdır. Vergiyi hesaplamak için çıkan tutar üzerinden ithalatı gerçekleşecek olan ürünün yüzdelik vergisi alınır. Yani resim 8' de gösterilen tabloda, 842710100000 GTIP numaralı kaldırma yüksekliği 5 metreden yüksek olan makinelere uygulanan %4.5'lik gümrük vergisi oranı 85,152.20 TL üzerinden hesaplanmaktadır.

$$\begin{aligned} \text{Gümrük Vergisi} &= \text{Gümrük Vergisi Matrahı} * 0.045 \\ &= 3,831.85 \text{ TL} \end{aligned}$$

Fakat dikkat edilmesi gereken bir nokta; burada ithalatı yapılan söz konusu makine adına menşe şahadetnamesi ve A.TR Belgesi hazırlandığı için ithalatçı firma %4,5 oranındaki gümrük vergisinden muaf tutulmaktadır. Bu yüzden beyanname üzerinde 10 kodlu vergi tutarı boş görünmektedir.

Damga vergisi gümrük beyannameleri için 97.10 TL'dir.

Böylece teminatı ödenecek olan tutarın içerisinde GV (Gümrük Vergisi), KDV (Katma Değer Vergisi) ve Damga vergisi bulunmaktadır. Teminat ödenecek tutar ise vergilerin toplam tutarı üzerinden %20 fazlasıdır. Yani;

$$\begin{aligned}\text{Toplam Vergi Tutarı} &= 0 + 15.614,88 + 97,10 \\ &= 15.711,98 \text{ TL}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{DİR Kapsamında ödenecek toplam Teminat} &= (15.711,98 \text{ TL} \cdot 0.20) + 15.711,98 \\ &= 18.854,37 \text{ TL}\end{aligned}$$

Vergi tutarı dahil yukarıda bahsedilen tüm bilgilerin Antrepo Beyannamesine yazılması gerekmektedir. Unutulmaması gereken bir diğer önemli konu ise ödenecek olan teminat tutarı ithalat beyannamesinin hazırlandığı tarihe göre baz alınmaktadır. Yani beyannamenin hazırlandığı tarihteki döviz kuru üzerinden hesaplamalar yapılmaktadır. Sonrasında ise ithalat beyannamesinin hazırlanması için ilgili düzenlemeler yapılır.

İthalat beyannamesinin üzerinde varış gümrük idaresi, ithalatçının vergi numarası ve bağlı olduğu vergi dairesi, malın teslim şekli, yine malın döviz cinsinden tutarı, o günkü döviz kuru, ödeme şekli ve hangi antrepoya indiğine dair bilgiler yazmaktadır. Bununla birlikte ithal edilecek olan makinenin GTIP kodu olan 842710100000, kilosu ve menşe kodu yazmaktadır. İtalya menşeli olduğu için 005 yazmaktadır. Beyanname de önemli olan diğer bir konu da malın istatistiki kıymetidir.

İstatistiki kıymetin belirlenmesi hakkındaki yasal düzenleme Gümrük Yönetmeliğinin 45. Ve 50. Maddelerinde belirtilmiştir. Bu maddelere göre sırası ile uygulanan yöntemler şunlardır.

- Satış bedeli yöntemi
- Aynı eşyanın satış bedeli yöntemi
- Benzer eşyanın satış bedeli yöntemi
- İndirgeme Yöntemi
- Hesaplanmış kıymet yöntemi

Satış bedeli yönteminden kastedilen, eşyanın doğrudan Türkiye' ye satış yapılan tutarını ifade etmektedir. Bu yöntem ile tespit mümkün olmadığı durumlarda sırası ile maddelerdeki gibi tespit yöntemleri uygulanmaktadır. İstatistiki

kıymetin önemli olmasının nedeni uygulanacak olan gümrük vergisinin, o malın kıymeti üzerinden hesaplanacak olmasıdır. Bu yüzden malın gerçek değerin bulunması çok önemlidir. Malın gerçek değerin hesaplanmasında hem gümrük idaresine hem de ithalatçı firmaya büyük sorumluluklar düşmektedir. Ayrıca bu konu taraflar arasında en çok uyuşmazlık yaşanan konudur.

İthalat beyannamesinde antrepo beyannamesinde olduğu gibi birçok başlık aynı şekilde açıklanmaktadır. Öncelikle ek bilgi kısmında TPS kapsamında alınan DİL numarası yazmaktadır. Bununla birlikte yurt dışından makineyi gönderen firmanın kesmiş olduğu fatura numarası ve diğer gerekli belgelere sahip olduğu beyan edilmiştir. Bunların dışında söz konusu makinenin antrepo ve ithalat beyannamelerinde çok net ve önemli bir farklılık ortaya çıkmıştır. Vergiyle ilgili kutucuğa bakıldığında;

Şekil 12: İthalat Gümrük Beyannamesi, Ödenecek Vergi Hesaplaması

47 Vergilerin hesaplanma sırası	Tür	Vergi matrahı	Oran	Tutar	Öğ	48 Ödenecek artırımlar	49 Artırsız belgenin numarası
10	40	85,165.40	18.00	15,329.77	C	NAVLUN SIGORTA CIF	A35000050
					C	NETİRLERİ CIF	
						83,665.40	CIF
						83,665.40	
						1,500.00	
						83,665.40	
						85,165.40	
						15,329.77	
Toplam:							
50 Asıl sorumlu:		No		İmza:		C HAREKET İDARESİ	
51 Öngörülen transit idareleri (ve ülkesi)		Temsilci:		Yer ve tarih:			
NAKİT		18,395.72					

Kaynak: Airmeex End. San. ve Tic. A.Ş.

Antrepo beyannamesinde beyan edilen vergi tutarı ile ithalat beyannamesinde beyan edilen verginin tutarı arasında farklılık bulunmaktadır. Bunun bir nedeni vardır; O günkü döviz kurunun antrepo beyannamesinin açıldığı günden farklı olmasıdır. A-TR belgesi antrepo beyannamesinin hazırlandığı esnada gümrükçüye ulaşmamış bile olsa ithalat beyannamesi hazırlanırken ulaştırılırsa belgeden faydalanılabilir. İthalat esnasında kullanılan belge dikkate alınmaktadır.

$$\begin{aligned}
 \text{Gümrük Vergisi Matrahı} &= \text{Mal değeri} * \text{Döviz kuru} \\
 &= 14,000.00 * 5,9761 \\
 &= 83,665.40
 \end{aligned}$$

Gümrük vergisi matrahı aynı zamanda malın CIF (maliyet, sigorta ve navlun) değerini vermektedir. Malın CIF değeri ithalat işlemlerinde beyannameye yazılmaktadır. İhracat işlemlerinde ise ihracat beyannamesine FOB (gemi küpeşesinde teslim) değeri yazılmaktadır.

Ortaya çıkan CIF değerine yurt içinde yapılan harcamalarda eklenmektedir. Böylece toplam tutarımız 1,500.00 TL'lik ilave yurt içi giderler ile birlikte 85,165.40 TL olmaktadır. Bu tutar KDV Matrahımızı oluşturmaktadır.

$$\begin{aligned} \text{KDV} &= 85,165.40 * 0.18 \\ &= 15,329.77 \text{ TL} \end{aligned}$$

Ödenecek olan teminat tutarı %20 fazlası olacağı için;

$$\begin{aligned} \text{Teminat tutarı} &= 15,329.77 \text{ TL} * (1.20) \\ &= 18,395.72 \text{ TL} \end{aligned}$$

İthalat Beyannamesi açıldıktan sonra yapılması gereken firmanın yukarıda yazan tutarı teminat olarak Gümrük İdaresine ödemektir. Ödeme gerçekleşikten sonra elde edilen belge lojistik hizmet alınan firmaya ibraz edilir. Sonrasında Airmeex End. San. Ve Tic. A.Ş. anlaşmalı olduğu lojistikçi firmadan ürünün tarafına gönderilmesi için gerekli işlemlerin yapılmasını talep eder ve ürün Airmeex firmasına ulaşır böylelikle ithalat süreci tamamlanmış olur. Makineye uygulanacak olan tüm işlemler tamamlandıktan sonra firma ihracat sürecine geçer. İhracat Beyannamesi tescil edildikten sonra araç tır parkına girer ve ihracatı gerçekleştiren ürünün muayenesi yapılır. Muayene ile açıklanmak istenen çeki listesinde ve faturada yazılan ürünün ihracatı yapılan ürün ile aynı olduğunu teyit etmektir. Muayene sorumlu gümrük memuru tarafından yapılmaktadır. Muayene gerçekleşikten sonra herhangi bir sıkıntı yoksa beyanname gümrük memuru tarafından onaylanır ve ürün çıkabilir pozisyona gelir. İhracat işlemi başlamış ve ülkeden çıkış gerçekleşmiş olur.

Şekil 13: İhracat Beyannamesi

1	6	2019EX/000587	0100595968	TORBALI	İZMİR GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	
		AIRMEEX ENDÜSTRİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ YAZIBAŞI MAH. NAMIK KEMAL CAD. NO:129 / A TORBALI / İZMİR / TÜRKİYE İZMİR 052	EU	3	19350300EX044284 16/03/19 2 2622 2790 0062 7096	
1	6	S.A.R.L AIR INVEST 6 RUE DE L'ANCIENNE SABLIERE Z.I. DE LA FOSSE MONTALBOT 91270 VIGNEUX-SUR-SEINE 001	KENDİ BÜNYESİNDE	0100595968	TORBALI	
		4570541436 HARBİ EGİ GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ LTD.ŞTİ. 1471 SK.NO:55 K.6 D.5 ALSANCAK/İZMİR	TÜRKİYE	052	001	
1	6	Kamyon BORUSAN - 35 ADC 752	052	0	DAP	SEINE / FRANCE
		Kamyon BORUSAN - 35 ADC 752	052	EUR	19,400.00	6.1776
1	6	İZMİR GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	006403381035	İŞ BANKASI AYRANCILAR TORBALI/İZMİR ŞUBESİ		
		KAPIKULE TIR GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	UND TIR PARKI	Mal mukabili ödeme		
1	6	1 KAP 1: ADET	84272090	00	00	
		Marka: ADDR - Numarası : .	005	5,150.00		
1	6	Ticari tanımı : forklift (ne : jcbtt30lj2707829)	31	51	5,100.00	
		1- Teccileiz Marka ADDR 119,845.44TL				
1	6	VEKALET: 14041/29.09.2017*İMALATÇI : AIRMEEX END. SAN. VE TİC. A.Ş., TPS-E-Fatura Y , TPS-Dâhilde İşleme İzni V 19243082610878010738298/2 # 23/01/19, DB A.TR Dolajım Belgesi V 19TOBB0321000002077624 # 15/03/19, Fatura S 132675 # 15/03/19, Çeki listesi V. # 15/03/19, Önceki rejime ilişkin TCGB V 19350300IM007201 # 28/01/19	ADET(UNIT)	1.00	19,400.00	
					20,718.80	

Kaynak: Harbi Ege Gümrük Müşavirliği Ltd. Şti.

Teminat iade süreci ihracat beyannamesi 'kapanmış' pozisyonuna geldikten sonra başlamaktadır. Bu şekilde teminat iade hakkı oluşur. Gümrük işlemlerini yürüten firma gerekli belgeleri Gümrük müdürlüğüne teslim eder. Bu belgeler; teminat tutarının ödenmiş olduğuna dair onaylı dekont, ihracat beyannamesinin sarı nüshası, ve teminat iade talep dilekçesidir.

Şekil 14: Yatırılan Teminat Dekontu

04.03.2019

Dekont_9661861027.html

İşlem Tarihi	İşlem Zamanı	Sıra No	Fiş Sıra No
04/03/2019	10:01:16	001648	0116

Mükellef Bilgileri			
Beyanname No	19350300IM018629	Vergi Kimlik Numarası	
Soyadı/Ünvanı Adı	AIRMEE X ENDÜSTRİ SANAYİ VE TİCAR		ET ANONİM ŞİRKETİ
Adresi	N		
Telefon No	232-8537009		
Gümrük Saymanlık Kodu	035450	Gümrük Saymanlığı	İZMİR GÜMRÜK SAYMÜD.
Alındı Seri ve Sıra No	AR- 260122		
Tahsil Olunan Gelir Bilgileri			
Gümrük Vergisi Bilgisi		Gümrük Vergisi Tutarı	
Bu tahsilat Gümrük Vergilerine aittir		24,088.74 TL	
Toplam Ödeme Tutarı		24,088.74 TL	
Açıklama	TR88 0006 4000 0013 3810 1962 54 hesabınızdan 24,088.74 TL karşılanmıştır. Bu dekontu resmi işlemlerinizde kullanamazsınız. Resmi alımdınızı dilediğiniz İş Bankası şubesinden alabilirsiniz.		

İşbu dekont Bankamız kayıtları çerçevesinde Bankamızca ürettiği hali ile geçerli olup, dekont üzerindeki bilgiler ile Bankamız kayıtlarının uyumlaması veya Bankamızca gönderilen hali ile farklılık arz etmesi halinde, Bankamız kayıtları esas alınacaktır. Dekontta konu işleme dair iddiaların ispatında banka kayıtları aşıdır.

www.isbank.com.tr

Kaynak: Türkiye İş Bankası A.Ş.

Gümrük müdürlüğünde görevli memur kontrolleri sağladıktan sonra Saymanlığa talimat verir. Saymanlık kontrolleri sağlar ve bankaya iade için talimat verir. Banka parayı firmaya geri iade eder ve teminat çözülmüş olur.

Teminat iadesi işlemleri ile birlikte firma ihracatını gerçekleştirdiği makinede ve yurt dışına sattığı ürünlerin yapımında kullanılması için satın almış olduğu ürünler için ödemiş olduğu KDV'lerin iadesini talep eder. Bunun için gerekli olan belgeleri hazırlar. Örneğin, talep edilen iade tutarının ortaya çıkması için öncelikle İndirilecek KDV listesi hazırlanmaktadır ve aşağıdaki tablo incelendiğinde Mart ayında Airmeex

End. San. Ve Tic. A.Ş. 557.709,09 TL'lik alış yapmıştır ve bu tutarın toplam 87.219,49 TL'si KDV Matrahını oluşturmaktadır.

Tablo 1: Mart Ayı İndirilecek KDV Listesi

Alınan Mal ve/veya Hizmetin Cinsi	Alınan Mal ve/veya Hizmetin Miktarı	Alınan Mal ve/veya Hizmetin KDV Hariç Tutarı	KDV'si	Belgenin İnd. Hakkının Kul. KDV Dönemi
Ø20mm HAVŞA MATKABI,Ø25mm HAVŞA MATKABI,Ø30mm HAVŞA MATKABI	1,00 AD,1,00 AD,1,00 AD	293,75	52,88	201903
1.5X1000X2000 Ø5MM R5T8 INOX DELIKLI SAC	3,00 PL	1.620,00	291,60	201903
ŞEFFAF KOLİ BANTI,ARGON KAYNAK ELDİVENİ (ZAGOR DERİ ELDİVEN),YER SÜPÜRME FIRÇASI,SPİRALLİ MIKNATIS 5	30,00 AD,12,00 AD,1,00 AD,1,00AD,1,00 ,750,00 AD,200,00 AD,100,00 AD,	656,40	92,95	201903
600X1200X30mm TAŞ YÜNÜ	2,00 PL	240,00	43,20	201903
GAMAK 132TİP PERVANE	1,00 AD	15,00	2,70	201903
BRAKET,BRAKET,B RAKET,BRAKET,BR AKET,5,66" KELEPÇE AYAĞI 3mm İNOX,7,5" KELEPÇE AYAĞI 3mm İNOX,9" KELEPÇE	1,00 AD,2,00 AD,2,00AD,2,00A D,2,00 AD,50,00 AD,50,00 AD,100,00 AD	2.951,08	531,19	201903
PLAKA MODELİ,5,66 KATALİZÖR TARAFI	1,00 AD,200,00 AD	2.000,00	360,00	201903
INOX SAC 304 KALITE 2.00mm 1250 x 2500,INOX SAC 304 KALITE 3.00mm 1250 x 2500,INOX SAC 304 KALITE 4.	350,00 KG,150,00 KG,75,00 PL,200,00 PL	12.826,25	2.308,73	201903
ALÜMİNYUM DÖKÜM GÖVDE	235,00 KG	6.345,00	1.142,10	201903

KOFRA NO 8				
İŞ AYAKKABISI(ÇELİK BURUNLU) YDS, 17 MİLİMETRE STREÇ, 160CM 1.KALİTE RULO BALONLU NAYLON	1,00 AD, 12,00 AD, 16,45 KG	569,42	95,50	201903
1.5X1000X2000 Ø3MM R3T5 İNOX DELIKLI SAC	3,00 PL	1.620,00	291,60	201903
RÖLE 833-12V JQC-3F JQHLS8L-DC12-S-L(HJR-3FF-S-Z), Ø8 HELEZON KABLO KORUYUCU, Ø15 HELEZON KABLO KORUYU	90,00 AD, 1,00 ,1,00 ,1,00	279,65	50,34	201903
GAZALTI KAYNAK TELİ 0,8MM SG2 DEMİR İÇİN	15,00 KG	171,00	30,78	201903
PE NAYLON RULO (TOYOTA EGSOZ İÇİN)	14,70 KG	199,33	35,88	201903
50MM OPTİK KESİM, 25MM OPTİK KESİM, 35MM OPTİK KESİM	1,00 AD, 1,00 AD, 1,00 AD	94,00	16,92	201903
QIANJIA181(T74)12 VDC MİNİ RÖLE	150,00 AD	245,93	44,27	201903
ARGON GAZI 50LT (12,06), OKSİJEN GAZI 40 LT.	2,00 AD, 1,00 AD	312,80	52,60	201903
EŞANJÖR KUMLAMA İŞÇİLİĞİ, EGSOZ KUMLAMA	5,00 AD, 1,00 AD	400,00	72,00	201903
MARSHALL PLASTİK MAT 2,5LT (OFİS İÇİN), MARSHALL SİLİKONLU ÖZEL MAT 2,5LT (OFİS İÇİN), POLİSAN MATRIX K	4,00 AD	300,85	54,15	201903
1.5X1000X2000 Ø3MM R3T5 İNOX DELIKLI SAC	1,00 PL	540,00	97,20	201903
MARKALANMIŞ MALZEME İŞÇİLİĞİ	100,00 AD	50,00	9,00	201903
4*10MM MYY	26,00 AD	985,00	177,30	201903

KABLO (DİKİŞLEM MAK İÇİN),44-63A 36ka 3 KUTUPLU TERMİK AY (DİKİŞLEM MAK İÇİN)				
KODAK 2032-2025-2016 PİL (DİK İŞLEM MAK. İÇİN),PANASONİC ALK.İNCE PİL 2Lİ (DİK İŞLEM MAK. İÇİN),PIKC	23,00 KG	118,00	21,24	201903
PARVELD KAYNAK MASKESİ	1,00 AD	220,00	39,60	201903
ALT DİNAMO 24V 45A	1,00 AD	815,00	146,70	201903
TOYOTA BRAKET,TOYATA BRAKET,TOYOTA BRAKET 184x100/t:3mm/DKP /LAZER KESİM,TOYOTA BRAKET / 184x100/t:3	150,00 AD,150,00 AD,47,00 AD,56,00 AD	1.762,00	317,16	201903
LAZER KESİM,ÖN SAÇ,YAN SAÇ,KAPAK ÜST SAÇ,KÖŞEBENT	29,00 AD,2,00 AD,2,00AD,2,00 AD,4,00 AD	1.680,50	302,49	201903
Ø3,60mm BUTON DIŞ SEGMANI,DIS SEGMAN ÇELİK (DIN471) Ø 12 t: 1,SEGMAN DIN 472/Ø20	1000,00 AD,100,00 AD,200,00 AD	153,00	27,54	201903
MARKALANMIŞ MALZEME İŞÇİLİĞİ	100,00 AD	60,00	10,80	201903
ESTRA 306 25KG (CNC DİKİŞLEM MAK. İÇİN),KLUBER ISOFLEX NBU 15 KG (CNC DİKİŞLEM MAK. İÇİN),MOBİL VELO	3,00 KG	2.136,00	384,48	201903
1.5X1000X2000 Ø3MM R3T5 DKP	1,00 PL	175,00	31,50	201903
KESİM ÜCRETİ,Ø210 x 40 MM Ç1040 ÇUBUK,Ø170X41 DOLU	3,00 AD,12,00 KG,7,50 AD,14,00 KG	257,35	46,32	201903

ST52,Ø180X45 DOLU ST52				
SU ZIMPARASI 60KUM,M10X16mm AKB CIVATA BEYAZ 8.8,M10X20mm AKB CIVATA BEYAZ 8:8,M10X25mm AKB CIVATA B	10,00 AD,100,00 AD,200,00 AD,100,00 AD	139,50	25,11	201903
KALIPÇI UNİVERSAL FREZE TEZGAH X6336CL	1,00 KG	112.750,00	9.020,00	201903
REDRESÖR ŞARJ SOKETİ DERLİN GÖVDE	50,00 AD	5.250,00	945,00	201903
CONTA İŞLEME	1,00 AD	70,00	12,60	201903
İNOX FLANŞ 8MM,LAZER KESİM,8MM İNOX FLANŞ(194P340630 -B Haulotte),SECODI KOMPANZATOR 8MM SİYAH SAC (1	80,00 AD,2,00 AD,30,00 AD,50,00 AD	3.884,00	699,12	201903
EATON M31 BUTON ANAHTARI YEDEK	20,00 AD	350,00	63,00	201903
KR-4MHZ (HC-49S küçük tip) KRİSTAL,470R 1/4W %5 DİRENÇ,M7 1N4007 SMD DİYOT GS1M- LF 1000V 1A	150,00 AD,500,00 AD,500,00 AD	130,63	23,51	201903
DİKİSLİ BORU INOX Ø 76x2.0,İNOX DİRSEK 76.1X2mm	60,00 MT,15,00 AD	4.875,00	877,50	201903
PARVELD KAYNAK MASKESİ	1,00 AD	220,00	39,60	201903
YAĞMUR KAPAĞI Ø127,5MM	29,00 AD	870,00	156,60	201903
3" ÖRGÜLÜ HORTUM INTERLOG BORU (TEK KAT ÖRÜLÜ)	10,00 MT	1.350,00	243,00	201903
FREZE DELME DİK İŞLEM İŞÇİLİĞİ	3,00 AD	525,00	94,50	201903
MONOLİT SARMA VE KESİM İŞÇİLİĞİ,KAMA	6,00 AD,10,00 AD	690,00	124,20	201903

KANAL AÇMA İŞÇİLİĞİ				
Ø55 TRANSMİSYON MİLİ,Ø110 Ç1040 YUVARLAK ÇUBUK	32,25 MT,2,40 MM	249,48	44,91	201903
Ø150mm ALÜMİNYUM ÇUBUK AL5082,ALÜMİNYU M LEVHA	1,35 MM,16,20 KG,5,85 KG	619,42	111,50	201903
TAŞLAMA TAMİR (GWS 7-115)	1,00 AD	40,00	7,20	201903
SİYAH BORU Ø76X2,DKP SAC 1.20. mm. 1250 x 2500,76X2 DEMİR DİRSEK 2 1/2"	60,00 MT,270,00 KG,50,00 AD	2.338,60	420,95	201903
ALEV TUTUCU PFG 50,ALEV TUTUCU PFG 55,ALEV TUTUCU PFG 58	250,00 AD,250,00 AD,250,00 AD	6.750,00	1.215,00	201903
LAZER KESİM	5,00 AD	120,00	21,60	201903
LAZER KESİM	8,00 AD	480,00	86,40	201903
3/8 GAZ DIŞ INOX MANŞON	50,00 AD	245,00	44,10	201903
Konnektör 40LI 180 DERECE TEK SIRA DISI 12mm KONNEKTÖR 208- 1X10S,Konnektör 40 LI 180 DERECE TEK SIR	2,00 AD,2,00 AD	3,26	0,59	201903
XY-307KHAVYA YEDEĞİ EL APARATI	1,00 AD	255,48	45,99	201903
KE-100MF 50V ELEKTROLİTİK KONDANSATÖR	1000,00 AD	271,79	48,92	201903
RAL 9005 E/P YARIMAT TOZ BOYA	60,00 KG	2.912,35	524,22	201903
ARGON GAZI 50LT (12,06)	4,00 AD	551,52	99,27	201903
KARTVİZİT ÖN - ARKA,LOGO KESİM	5,00 AD,250,00 AD	550,00	99,00	201903
CAT6 ETHERNET KABLOSU,RJ 45 EK APARATI DIŞI+DIŞI,RJ-45 DATA KONNEKTÖR	30,00 MT,5,00 AD,10,00 AD	90,00	16,20	201903

PROPAN TÜP 45KG	3,00 AD	813,56	146,44	201903
35MM OPTİK KESİM	1,00 AD	27,00	4,86	201903
MUTFAK GİDERİ	10,00 AD	714,30	128,57	201903
1/4"SX1/4"S ÖRGÜLÜ HORTUM L:500mm BAŞLIKLAR PASLANMAZ	255,00 AD	5.100,00	918,00	201903
NİTRİL SARI ELDİVEN,ARGON KAYNAK ELDİVENİ (ZAGOR DERİ ELDİVEN)	50,00 AD,12,00 AD	529,00	42,32	201903
LAZER KESİM	9,00 AD	650,25	117,05	201903
FLANŞ 1	20,00 AD	600,00	108,00	201903
İNOX FLANŞ 8MM,8MM İNOX FLANŞ(194P340630 -B Haulotte),BRAKET,B RAKET,BRAKET,BR AKET	50,00 AD,20,00 AD,1,00 AD,1,00AD,1,00A D,1,00 AD	2.019,50	363,51	201903
PLASTİK KAYNAK MASKESİ KORUMA CAMI	27,00 AD	126,90	22,84	201903
DIKISSIZ BORU İNOX Ø 70x1.5,DIKISSIZ BORU İNOX Ø 70x2.0,İNOX DİRSEK 76.1X2mm	6,00 MT,6,00 MT,50,00 AD	2.250,00	405,00	201903
160CM 1.KALİTE RULO BALONLU NAYLON,4X50mm KOPİLYA,ARGON KAYNAK TELİ 308L KROM 2,00MM,ARGON KAYNAK T	14,40 KG,40,00 AD,1,00 PK,1,00 PK,1,00 PK	761,00	136,98	201903
SPREY BOYA RAL 7015 ORTA GRİ,SELÜLOZİK TİNER 12L	10,00 AD,1,00 AD	372,88	67,12	201903
IMBUS CIVATA 8.8 BEYAZ KAPLAMA M4 4X60,HİDROLİK YAĞ 46 NUMARA 18LT	10,00 AD,1,00 AD	189,26	34,07	201903
ISIYA DAYANIKLI SİYAH SREY BOYA	1,00 AD	31,78	5,72	201903

REDRESÖR ÜST DERLİN PLAKA	7,40 KG	488,40	87,91	201903
DIKISSIZ BORU INOX Ø 70x2.0	12,00 MT	780,00	140,40	201903
KARBOSAN 115X1X22 İNOX İNCE KESİCİ	100,00 AD	237,00	42,66	201903
KROM YAĞI MTD 5KG,HİDROLİK YAĞ 46 NUMARA 18LT	1,00 AD,1,00 AD	404,00	72,72	201903
KESİM ÜCRETİ	1,00 AD	200,00	36,00	201903
Entegre 78M12 SMD	150,00 AD	118,21	21,28	201903
23W TASARRUF AMPUL (F.G),DURACELL ORTA BOY PİL (F.G),KUMTEL 2400W İNFRARED ISITICI (KAYNAKHANE),KU MT	27,00 AD	618,00	111,24	201903
KARBON CONTA,KARBON CONTA,CONTA,CONTA,CONTA,EGZOZO ÇIKIŞ CONTASI,CONTA,CONTA	15,00 AD,15,00 AD,15,00AD,15,00 ,15,00 AD,15,00 AD,15,00 AD	650,00	117,00	201903
ZİG DERİ SİYAH	1,00 AD	1.116,00	89,28	201903
EŞANJÖR KUMLAMA İŞÇİLİĞİ	10,00 AD	750,00	135,00	201903
DİRSEK 2,BRIDE BOBCAT E26,MONOLID YILDIZI,MONOLİD PARÇASI	25,00 AD,50,00 AD,150,00 AD,10,00 AD	4.905,70	883,03	201903
GÖVDE,SAÇ 7,SAÇ 8,SAÇ 10,SAÇ 11,SAÇ 13,SAÇ 14,SAÇ 1,SAÇ 18,SAÇ 19,SAÇ 20,SAÇ 2,BRAKET,FLANŞ,SAÇ 3,SA	15,00 AD,15,00 AD,15,00AD,15,00 AD,15,00AD,15,00 AD,15,00AD,15,00 A	11.265,40	2.027,77	201903
KARBOSAN 115X22 FLAP DİSK NK-40 KUM,KARBOSAN 115X22 ZR40 FLAP DİSC (MAVİ)	100,00 AD,100,00 AD	1.028,00	185,04	201903
BEYAZ AYARLI BARET,FOSFORLU	5,00 AD,5,00 AD	80,75	11,29	201903

YELEK				
ASEP TURBOSUZ BRAKET,ASEP TURBOLU BRAKET,TURBO ASEP,PLAKA 2,TURBO FLANŞI	15,00 AD,10,00 AD,20,00 AD,10,00 AD,20,00 AD	2.877,40	517,93	201903
50X50X125mm AL5083 ALÜMİNYUM LEVHA,50X50X65m m AL5083 ALÜMİNYUM LEVHA,335X180X20 mm AL5083 ALÜMİNYUM L	8,80 KG,4,70 KG,6,65 KG,5,65 KG,6,35 KG,107,50 KG	3.323,67	598,26	201903
DIKISSİZ BORU INOX Ø 76.1x2	30,00 MT	900,00	162,00	201903
DIKISLI BORU INOX Ø 35x2.0,DIKISSİZ BORU INOX Ø 51x2.0,DIKISSİZ BORU INOX Ø 54x2.0,INOX SAC 304 K	6,00 MT,6,00 MT,6,00 MT,30,00 KG,37,00 KG,50,00 KG	2.553,40	459,61	201903
3" İNTERLOG BORU ÇİFT KAT	10,00 MT	1.800,00	324,00	201903
M4 YAYLI RONDELA,ARGON KAYNAK TELİ 308L KROM 2,4MM	1000,00 AD,1,00 PK	211,00	37,98	201903
ETİKET,LOGO KESİM	150,00 AD	250,00	45,00	201903
KOMPRATÖR SAATİ,175-260 SÜPER HASSAS CNC MENGENE,M16 KALIP BAĞLAMA SETİ,BT40 Ø20-63 VELDON TUTUCU,25	1,00 AD,1,00 AD,1,00AD,1,00A D,1,00AD,1,00AD, 20,00 AD,5,00 AD,5,00	9.595,00	1.727,10	201903
FAN 220V P.KANAT 172*150*51 FZY17050 HA2BL BETTER (DİK İŞLEM MAK. İÇİN)	1,00 AD	81,61	14,69	201903
HİPAŞ MT-102-96 LACİVERT ÇEKMECELİ DOLAP	1,00 AD	837,00	150,66	201903

(ELEKTRONİK BÖLÜMÜ DEMİRBAŞ)				
BÜRO GİDERİ	1,00 AD	6.470,00	517,60	201903
Y EKSEN KIZAK KORUYUCU TAMİRİ	2,00 AD	1.000,00	180,00	201903
KIVIRCIK PASPAS EN 1,20 MT (FABRİKA GİDERİ)	1,00 AD	60,00	10,80	201903
MARSHALL AKR. SİL. ÖRTÜCÜ ASTAR 10/1 (FABRİKA GİDERİ), MARSHALL PLASTİK MAT 2,5LT (FABRİKA GİDERİ)	3,00 AD	173,73	31,27	201903
ALÜMİNYUM PRİZ DİŞİ FİŞ GÖVDE (1/2 NPT GİRİŞLİ), ALÜMİNYUM PRİZ ERKEK FİŞ GÖVDE (1/2 NPT GİRİŞLİ)	7,00 AD, 7,00 AD	2.310,00	415,80	201903
NAKLİYE GİDERİ	1 AD	15,00	2,70	201903
SEYAHAT GİDERİ	1 AD	61,83	11,13	201903
SEYAHAT GİDERİ	1 AD	61,83	11,13	201903
SEYAHAT GİDERİ	1 AD	61,83	11,13	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	32,31	2,59	201903
MUTFAK GİDERİ	1 AD	90,74	7,26	201903
TERCÜME BEDELİ	1 AD	25,00	4,50	201903
WİNDOWS 10 KURULUM VE YAPILANDIRMA HİZMETİ	1 AD	2.591,61	466,49	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ BENZİN	14,20LT	84,75	15,25	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ LPG	31,23LT	92,36	16,63	201903
KARGO GİDERİ	1 AD	15,12	2,72	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	50,46	4,04	201903
KIRTASIYE GİDERİ	1 AD	6,78	1,22	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	23,61	1,89	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	45,83	3,67	201903
BÜRO GİDERİ	1 AD	33,90	6,10	201903

35 DA 9914 PLAKALI ARACIN OTOPARK GİDERİ	1 AD	4,24	0,76	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ LPG	31,69LT	93,46	16,82	201903
BERQNET FIREWALL bq60 STANDART PAKET GÜNCELLEME 1 YIL	1 AD	1.290,00	232,20	201903
KARGO GİDERİ	1 AD	12,12	2,18	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	78,70	6,30	201903
MUTFAK GİDERİ	1 AD	42,67	6,78	201903
MW 184C CNC VERTICAL MCHINING CENTER SERİ NO:117F100121 (DESKA)	1 AD	196.000,00	35.280,00	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	1 AD	300,00	54,00	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	1 AD	300,00	54,00	201903
VİNÇ ÇALIŞMA GİDERİ	1 AD	550,00	99,00	201903
NAKLİYE GİDERİ	1 AD	2.850,00	513,00	201903
BÜRO AHŞAP AYAKLI MASA	11 ADET	18.997,00	3.419,46	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	1 AD	400,00	72,00	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	1 AD	300,00	54,00	201903
PERSONEL YEMEK GİDERİ	193 KİŞİLİK	1.495,75	119,66	201903
NAKLİYE GİDERİ	1 AD	450,00	81,00	201903
NAKLİYE GİDERİ	1 AD	365,81	65,85	201903
VİDANJÖR TEMİZLİK HİZMETİ	2 AD	160,00	28,80	201903
KIRTASIYE GİDERİ	1 AD	29,66	5,34	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ LPG	28,66LT	84,76	15,26	201903
FORKLİFT AKARYAKIT GİDERİ	30,12LT	169,49	30,51	201903
NAKLİYE GİDERİ	1 AD	56,57	10,18	201903
MUTFAK GİDERİ	1 AD	30,12	2,41	201903
GÜMRÜK BEYANNAME GİDERİ	50 AD	105,94	19,06	201903
MUTFAK GİDERİ	1 AD	16,52	2,33	201903

BÜRO GİDERİ	1 AD	90,68	16,32	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	277,78	22,22	201903
BÜRO GİDERİ	2 AD	70,94	12,77	201903
CNC DİKİŞLEM MAKİNA KURULUMU	1 AD	2.000,00	360,00	201903
CNC MAKİNESİ İÇİN MUHTELİF ÖLÇÜ PENS VE TUTUCU	10 AD	2.500,00	450,00	201903
KARGO GİDERİ	1 AD	76,98	13,86	201903
VİNÇ ÇALIŞMA GİDERİ	1 AD	300,00	54,00	201903
NAKLİYE GİDERİ	1 AD	1.000,00	180,00	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ BENZİN	7,49LT	42,37	7,63	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ LPG	28,71LT	84,92	15,28	201903
NAKLİYE GİDERİ	1 AD	100,00	18,00	201903
KARGO GİDERİ	1 AD	12,12	2,18	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	1 AD	400,00	72,00	201903
KARGO GİDERİ	1 AD	52,64	9,48	201903
KARGO GİDERİ	1 AD	15,19	2,73	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	1 AD	300,00	54,00	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	1 AD	300,00	54,00	201903
YEMEK GİDERİ	185 KİŞİLİK	1.433,75	114,70	201903
ONARIMDA KULLANILAN YEDEK PARÇA, SERVER HP HSTNS2122 ONARIM BEDELİ,TEKNİK SERVİS HİZMET BEDELİ	1 AD,1AD,1 AD	2.674,40	481,39	201903
VİDANJÖR ATIKSU ÇEKİMİ	2 AD	160,00	28,80	201903
MUTFAK GİDERİ	1 AD	15,14	1,21	201903
BÜRO GİDERİ	1 AD	3,39	0,61	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	46,30	3,70	201903
NAKLİYE GİDERİ	1 AD	300,00	54,00	201903
NETSİS 3 STANDARD PAKET VERSİYON	5 AD	3.100,00	558,00	201903

GÜNCELLEME GİDERİ				
MUTFAK GİDERİ	1 AD	498,75	48,72	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	78,70	6,30	201903
ALARM ABONELİK HİZMET BEDELİ	1 AYLİK	305,46	54,98	201903
GÜMRÜK BEYANNAME GİDERİ	40 AD	84,75	15,25	201903
MUTFAK GİDERİ	1 AD	17,35	1,39	201903
BÜRO GİDERİ	1 AD	84,75	15,25	201903
ELEKTRİK GİDERİ	1 AYLİK	2.821,00	507,78	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	1 AD	300,00	54,00	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	1 AD	300,00	54,00	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	1 AD	300,00	54,00	201903
KLİMA TAMİR BAKIM GİDERİ	1 AD	150,00	27,00	201903
PERSONEL YEMEK GİDERİ	185 KİŞİLİK	1.433,75	114,70	201903
VİDANJÖR TEMİZLİK HİZMETLERİ	2 AD	160,00	28,80	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	107,87	8,63	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	12,96	1,04	201903
KALİTE BÖLÜMÜ HAVALANDIRMA TADİLAT GİDERİ	1 AD	5.227,00	940,86	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	106,48	8,52	201903
KONAKLAMA GİDERİ	1 AD	876,46	85,54	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	32,36	2,59	201903
BÜRO GİDERİ	1 AD	127,12	22,88	201903
DEMİRBAŞ GİDERİ	1 AD	1.271,18	228,82	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	26,85	2,15	201903
MUTFAK GİDERİ	1 AYLİK	132,27	10,27	201903
BÜRO GİDERİ	1 AD	868,64	156,36	201903
KIRTASIYE GİDERİ	1 AD	518,19	93,27	201903
MUTFAK GİDERİ	1 AYLİK	1.951,73	250,41	201903
NAKLİYE GİDERİ	1 AD	300,00	54,00	201903
KARGO GİDERİ	1 AD	743,22	133,78	201903

GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	1 AD	300,00	54,00	201903
KARGO GİDERİ	1 AD	10,77	1,94	201903
GÜMRÜK BEYANNAME GİDERİ	50 AD	105,94	19,06	201903
PERSONEL YEMEK GİDERİ	191 Kişilik	1.480,25	118,42	201903
VİDANJÖR ATIKSU ÇEKİMİ	1 AD	160,00	28,80	201903
YAĞLAMA ÇEKVALFİ, YAĞLAMA YÜKSÜĞÜ (DİKİŞLEM MAK. İÇİN GİDER)	5 AD, 5 AD	82,25	14,81	201903
SERVİS ÜCRETİ	1 AD	60,00	10,80	201903
NAKLİYE GİDERİ	1 AD	150,00	27,00	201903
NAKLİYE GİDERİ	1 AD	150,00	27,00	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	108,33	8,67	201903
FORKLİFT AKARYAKIT GİDERİ	47,88	250,36	45,06	201903
BÜRO GİDERİ	1 AD	95,76	17,24	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	46,30	3,70	201903
DAMACANA SU GİDERİ	73 AD	304,41	24,35	201903
PERSONEL TAŞIMA SERVİS GİDERİ	1 AYLIK	6.160,00	1.108,80	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	1 AD	300,00	54,00	201903
GÜMRÜKLEME HİZME BEDELİ	1 AD	300,00	54,00	201903
PERSONEL YEMEK GİDERİ	79 Kişilik	612,25	48,98	201903
DİK İŞLEM MAK. İÇİN BAKIM GİDERİ	1,00 AD	2.000,00	360,00	201903
NAKLİYE GİDERİ	1 AD	300,00	54,00	201903
DESTEK PAKET	1 AD	2.000,00	360,00	201903
3,25*350MM RUTİL ELEKTROD GEKA PANTERA, KAYNAK DUMAN EMİCİ PROFAİR 2MT AKROBAT	6,00 PK, 6,00 AD	3.960,00	712,80	201903
PARKE	507,16 M2	7.144,07	1.285,93	201903
İNTERNET GİDERİ	1 AYLIK	134,70	24,25	201903
İNTERNET GİDERİ	1 AYLIK	61,71	11,11	201903

KARGO GİDERİ	1 AD	45,26	8,15	201903
KARGO GİDERİ	1 AD	9,51	1,71	201903
KARGO GİDERİ	1 AD	134,81	24,27	201903
AKARYAKIT ALIMİ	163,19LT, 4,62LT	507,81	91,41	201903
AKARYAKIT ALIMİ	30,93 LT, 3,85 LT	113,28	20,39	201903
PERSONEL SAĞLIK TARAMASI GİDERİ	5 AD	76,50	6,12	201903
TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA	1 AD	67,62	5,40	201903
İŞYERİ TADİLAT GİDERİ	1 AD	2.415,25	434,75	201903
ÇEVRE İLAÇLAMA GİDERİ	1 AD	75,00	13,50	201903
FLANŞ 2379 ISIL İŞLEM İŞÇİLİĞİ	1 AD	50,00	9,00	201903
BÜRO GİDERİ	1 AD	474,35	85,38	201903
BÜRO GİDERİ	1 AD	135,52	24,39	201903
GÜMRÜK BEYANNAME GİDERİ	1 AD	9.714,83	1.748,67	201903

Tablo 2:
Mart Ayı
Mizanı

Hesap Kodu	Hesap İsmi	Borç Tut.	Alacak Tut.	B.Borç Tut.	B.Alac. Tut.
600	YURTCI SATISLARI	0,00	8.539,00	0,00	8.539,00
600-01	YURTIÇİ SATIŞLAR	0,00	7.120,00	0,00	7.120,00
600-01-001	YURTIÇİ TİCARİ MAL SATIŞLARI	0,00	6.620,00	0,00	6.620,00
600-01-011	DİĞER GELİRLER	0,00	500,00	0,00	500,00
600-02	DİĞER SATIŞLAR	0,00	1.419,00	0,00	1.419,00
600-02-001	HURDA SATIŞLARI	0,00	1.419,00	0,00	1.419,00
			344.995,9		344.995,9
601	YURTDIŞI SATISLAR	0,00	8	0,00	98
			344.995,9		344.995,9
601-01	YURTDIŞI SATIŞLAR	0,00	8	0,00	98
601-01-001	AIRMEEX S.A.TRANSPALETLER	0,00	5.621,40	0,00	5.621,40
601-01-002	FORKLİFT SATIŞLARI	0,00	12.334,77	0,00	12.334,77
601-01-007	AIRMEEX S.A.TİC.MAL SATIŞLARI	0,00	258.544,68	0,00	258.544,68
601-01-010	AIRMEEX İŞÇİLİK GELİRLERİ	0,00	55.200,48	0,00	55.200,48
601-01-012	NAVLUN BEDELİ FAALİYETLE İLGİLİ	0,00	13.294,65	0,00	13.294,65
649	DİG.GELİRLER FAALİYETLE İLGİLİ	0,00	6.470,48	0,00	6.470,48
649-01	DİG.GELİRLER FAALİYETLE İLGİLİ	0,00	6.470,48	0,00	6.470,48
649-01-001	SGK TEŞVİĞİ	0,00	6.470,48	0,00	6.470,48
653	KOMİSYON GİDERLERİ	390,20	0,00	390,20	0,00
653-01	KOMİSYON GİDERLERİ	390,20	0,00	390,20	0,00
653-01-001	KOMİSYON GİDERLERİ DİĞER OLAGANDISI	390,20	0,00	390,20	0,00
679	GELİR VE KARLAR DİĞER OLAGANDISI	0,00	150,20	0,00	150,20
679-01	GELİR VE KARLAR DİĞER OLAGANDISI	0,00	150,20	0,00	150,20

679-01-001	DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	0,00	150,20	0,00	150,20
689	DİĞER OLAGANDISI GİDER VE ZAR.	632,58	0,00	632,58	0,00
689-01	DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR	632,58	0,00	632,58	0,00
689-01-001	KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER	607,10	0,00	607,10	0,00
689-01-002	ÖZEL İLETİŞİM VERGİ GİDERLERİ	25,48	0,00	25,48	0,00
720	DİREKT İSCİLİK GİDERLERİ	114.703,07	0,00	114.703,07	0,00
720-01	DİREKT İSCİLİK GİDERLERİ	114.703,07	0,00	114.703,07	0,00
720-01-001	DİREKT İSCİLİK GİDERLERİ	114.703,07	0,00	114.703,07	0,00
730	GENEL ÜRETİM GİDERLERİ	47.814,83	0,00	47.814,83	0,00
730-01	PERSONEL KIYAFET GİDERİ	26.026,25	0,00	26.026,25	0,00
730-01-002	İŞVEREN HİSSESİ	23.986,06	0,00	23.986,06	0,00
730-01-003	İŞSİZLİK PRİMİ	2.040,19	0,00	2.040,19	0,00
730-15	GENEL ÜRETİM GİDERLERİ	21.788,58	0,00	21.788,58	0,00
730-15-490	MAKİNA ALET EDAVAT BAKIM ONARIMI	5.093,65	0,00	5.093,65	0,00
730-15-491	VİNÇ ÇALIŞMASI GİDERİ	850,00	0,00	850,00	0,00
730-15-492	GİDER KAYDEDİLEN DEMİRBAŞLAR	14.945,55	0,00	14.945,55	0,00
730-15-493	MAKİNE TESİS DEMİRBAŞ NAKLİYAT SİGORTA	433,13	0,00	433,13	0,00
730-15-499	DİĞER ÇEŞİTLİ GİDERLER	466,25	0,00	466,25	0,00
760	PAZARLAMA SATIS VE DAGITIM GİD	20.321,03	0,00	20.321,03	0,00
760-01	PAZARLAMA SATIS VE DAGITIM GİD	20.321,03	0,00	20.321,03	0,00
760-01-001	SEYAHAT VE KONAKLAMA GİDERİ	2.291,46	0,00	2.291,46	0,00
760-01-002	İHRACAT GİDERLERİ	18.029,57	0,00	18.029,57	0,00
770	GENEL YONETİM GİDERLERİ	72.946,41	0,00	72.946,41	0,00
770-01	GENEL YONETİM GİDERLERİ	57.742,61	0,00	57.742,61	0,00
770-01-001	KİRA GİDERLERİ	19.375,00	0,00	19.375,00	0,00
770-01-003	KIRTASIYE VE MATBAA GİDERLERİ	583,19	0,00	583,19	0,00

770-01-006	VERGİ RESİM VE HARÇLAR	174,20	0,00	174,20	0,00
770-01-007	DANIŞMANLIK VE MÜŞAVİRLİK GİDERLERİ	2.000,00	0,00	2.000,00	0,00
770-01-008	DİĞER ÇEŞİTLİ GİDERLER	10.889,56	0,00	10.889,56	0,00
770-01-009	KARGO VE NAKLİYE GİDERLERİ	6	0,00	6	0,00
770-01-010	PERSONEL SAĞLIK GİDERLERİ	7.165,12	0,00	7.165,12	0,00
770-01-012	PERSONEL SAĞLIK GİDERLERİ	76,50	0,00	76,50	0,00
770-01-013	TEMSİL VE KONUK AĞIRLAMA GİDERLERİ	1.063,76	0,00	1.063,76	0,00
770-01-015	MUTFAK GİDERLERİ	3.892,70	0,00	3.892,70	0,00
770-01-016	TAŞIT AKARYAKIT GİDERLERİ	1.523,56	0,00	1.523,56	0,00
770-01-019	SEYAHAT GİDERLERİ	938,91	0,00	938,91	0,00
770-01-022	YEMEK GİDERLERİ	6.455,75	0,00	6.455,75	0,00
770-01-025	HABERLEŞME GİDERLERİ	461,31	0,00	461,31	0,00
770-01-034	ELEKTRİK GİDERİ	2.821,00	0,00	2.821,00	0,00
770-01-036	2018 İŞYERİ SİGORTALARI	303,05	0,00	303,05	0,00
770-01-036	POSTA PULU GİDERLERİ	19,00	0,00	19,00	0,00
770-10	İŞÇİ ÜCRET GİDERLERİ	15.203,80	0,00	15.203,80	0,00
770-10-001	İŞÇİ ÜCRET GİDERLERİ	0	0,00	0	0,00
770-10-002	İŞVEREN HİSSESİ	12.340,2	0,00	12.340,2	0,00
770-10-003	İŞVEREN İŞSİZLİK PİRİMİ	5	0,00	5	0,00
770-10-004	İŞVEREN İŞSİZLİK PİRİMİ	2.529,75	0,00	2.529,75	0,00
770-10-004	STAJER ÜCRET GİDERLERİ	246,80	0,00	246,80	0,00
		87,00	0,00	87,00	0,00
		2.755.03,196	2.755.031,96	924.290,85	924.290,85

Kaynak: AirmeexEnd. San. ve Tic. A.Ş., 2019

İndirilecek KDV listesi düzenlendikten sonra iadesi talep edilen Mart ayına dair Mizan hazırlanmaktadır.

Yurtiçi satışlar 8.539,00 TL'dir Yurtdışı satışlar 344.995,98 TL'dir.

KDV iadelerinde hesaplanması gereken bir katsayı vardır bu katsayı sayesinde alış faturaları hariç, hizmet giderlerinin KDV'si oluşturulmaktadır. Bunun için öncelikle KDV'siz gelirleri toplam satıştan çıkarmak gerekmektedir. Yani;

Yurtiçi satış tutarı + Yurtdışı satış tutarı = Toplam satış tutarı

$$8.539,00 \text{ TL} + 344.995,98 \text{ TL} = 353.534,98 \text{ TL}$$

KDV'siz gelirler hurda satışları, navlun gelirleri, transpaletler ve forkliftlerdir. Burada açıklanması gereken ve önemli olan nokta, iş makinelerine yapılan işlemlerden elde edilen gelirlerin neden satış olarak gösterilmeyip toplam satıştan düşülmesi gerektiğidir. Airmeex End. San. Ve Tic. A.Ş. dahilde işleme rejimi kapsamında iş makinelerini geçici ithal ettiği için kesilmiş olan ithalat faturasının değeri, ürün tekrar ihraç edilirken aynı şekilde ihracat faturasına yazılmaktadır. Firmanın buradan elde ettiği gelir ürün bedeli değil ürüne yapmış olduğu işçiliğin bedelidir. Firma DİR kapsamında ithalatları gerçekleştirirken mal bedelini değil mal bedeli üzerinden hesaplanan teminat tutarını Gümrük İdaresine ödemektedir. İthalat ve ihracat faturaları üzerinde konu daha net anlaşılabilir

Şekil 15: İthalat Faturası 1

AIR INVEST

6 RUE DE L'ANCIENNE SABLIERE
91270 VIGNEUX SUR SEINE

France

Tél : 01 69 52 96 00
Fax : 01 69 52 31 30

Capital : 30 000 EUROS
R.C.S. : 492885041
SIRET : 49288504100011
N/Id CEE : FR36492885041

INVOICE N° FA180101in EUROS

Date Customer Page

AIRMEEX ENDUSTRI SAN VE TIC AS

Terms of payment

ACOMPTE A LA COMMANDE

Your order N°:

Our ref : OF181267 SMN + OF181053 MAN...

Your VAT number

Reference	Designation	Quantity	Unit price	%Discount	NET PRICE
A000130	GERBEUR MOOVIT - MODELE 8050074680 NS : 1808001 120x80x220 - 80KG ORIGINE FRANCE	1,000	2 100,00		2 100,00

Kaynak: Airmeex End. San. ve Tic. A.Ş., 2019

Şekil 16: İthalat Faturası 2

AIR INVEST

6 RUE DE L'ANCIENNE SABLIERE
91270 VIGNEUX SUR SEINE

France

Tél : 01 69 52 96 00
Fax : 01 69 52 31 30

Capital : 30 000 EUROS
R.C.S. : 492885041
SIRET : 49288504100011
N/Id CEE : FR36492885041

INVOICE N° FA180094in EUROS

Date Customer Page

AIRMEEX ENDUSTRI SAN VE TIC AS

Terms of payment

ACOMPTE A LA COMMANDE

Your order N°:

Our ref : MAPO OF181115

Your VAT number

Reference	Designation	Quantity	Unit price	%Discount	NET PRICE
A000130	TRANSPALETTE CLARK WP15 NS WP15-0311-8256CH 162x56x117 - 225 KG ORIGINE ALLEMAGNE	1,000	900,00		900,00

Kaynak: Airmeex End. San. ve Tic. A.Ş.,2019

Resimlerdeki ithalat faturaları Fransa'da bulunan S.A.R.L. Air Invest firması tarafından Airmeex End. San. Ve Tic. A.Ş. firmasına kesilmiştir. Airmeex, dahilde işleme rejimi kapsamında ithal etmiş olduğu bu makineler için faturada yazan tutarlar üzerinden teminat ödemiştir. Aynı şekilde makinelere uygulanan işlemler tamamlandıktan sonra geri ihraç edilmiştir.

Şekil 17: İhracat Faturası 1

Code		Description	Quantity	Unit Price €	Total Price €
	GERBEUR MOOVIT MODEL: 8050074680 N/S: 1808001 ORIGIN: FRANCE		1	2.100,00 €	2.100,00 €
	MAINTENANCE AND ATEX OPERATION TO THE MACHINE				4.400,00 €

AIRMEEX

AIRMEEX ENDUSTRI SAN.VE TIC. A.S.
Address: 29 Ekim Mah. Namik Kemal Cad. no:129 Yazıbası
Torbalı-İZMİR / TURKEY
Tel: (+90 232) 853 88 99
Fax: (+90 232) 853 72 57

Invoice No. AT-201
N/i: _____ Date: _____ Page: _____
Customer: _____
Reference No.: _____

N / Id CEE: _____
V / Id CEE: _____

INVOICE

Kaynak: Airmeex End. San. ve Tic. A.Ş.,2019

Şekil 18: İhracat Faturası 2

		Invoice No. AT-197		
		N/İ	Date	
AIRMEEX ENDUSTRI SAN.VE TIC. A.S.		Page 1		
Address	29 Ekim Mah. Namik Kemal Cad. no:129 Yazibasi			
	Torbalı-İZMİR / TURKEY			
Tel	(+90.232) 853 88 99			
Fax	(+90.232) 853 72 57			
N / İd CEE	INVOICE			Customer
V / İd CEE				S.A.R.L AIR INVEST
		Reference No.		
Code	Description	Quantity	Unit Price €	Total Price €
	ELECTRICAL TRANSPALET CLARK MODEL: WP15 N/S: WP15-0311-8256CH ORIGIN: ALMANYA ATEX OPERATION AND MAINTENANCE TO THE MACHINE	1	900,00 €	900,00 €
				3.700,00 €

Kaynak: Airmeex End. San. ve Tic. A.Ş.,2019

İhracat faturalarına ürünlerin ithalat faturalarında yazan değerleri ve buna ilaveten seri numaraları ile model tanımlamaları da yazılmıştır. İthalat faturasından farklı olarak Airmeex, yapmış olduğu işçilik ve muhtelif giderleri faturalandırmıştır. Bu bilgilerden yola çıkarak, Mart ayı mizanında yazan makinelerin satışları bir gelir değildir. Bu yüzden toplam satışlardan KDV'siz gelirlerin ve makine tutarlarının çıkarılması gerekmektedir.

Hurda satışları + Navlun bedeli + forklift satışları + transpalet satışları = Çıkarılacak tutar

$$1.419,00 \text{ TL} + 5.621,40 \text{ TL} + 12.334,77 \text{ TL} + 13.294,65 \text{ TL} = 32.669,82 \text{ TL}$$

$$353.534,98 \text{ TL} - 32.669,82 \text{ TL} = 320.865,16 \text{ TL}$$

320.865,16 TL Mart 2019'da ticari mal satışı ve makinelere uygulanan işçilikten sağlanan gelirdir. Bu geliri mizanda bulunan toplam satışlara böldüğümüzde söz konusu katsayı ortaya çıkmaktadır.

$$320.865,16 \text{ TL} / 353.534,98 \text{ TL} = 0.90$$

0.90'lık katsayı giderlerin oranlanmasında kullanılmaktadır. Alış faturaları üzerinde yani imalatta kullanılan malzemeler için değil sadece hizmet gider faturaları, işçilik giderleri ve demirbaş alımları üzerinde uygulanmaktadır.

Tablo 3: Mart Ayı Yüklenilen KDV Listesi

Alınan Mal ve/veya Hizmetin Cinsi	Alış Faturasının KDV Hariç Tutarı	Alış Faturasının KDV'si	Bünyeye Giren Mal ve/veya Hizmetin KDV'si	Yüklenilen KDV Dönemi
Ø20mm HAVŞA MATKABI,Ø25mm HAVŞA MATKABI,Ø30mm HAVŞA MATKABI	293,75	52,88	52,88	201903
1.5X1000X2000 Ø5MM R5T8 INOX DELIKLI SAC	1.620,00	291,60	291,60	201903
ŞEFFAF KOLİ BANTI,ARGON KAYNAK ELDİVENİ (ZAGOR DERİ ELDİVEN),YER SÜPÜRME FIRÇASI,SPİRALLİ MIKNATIS 5	656,40	92,95	92,95	201903
EŞANJÖR KUMLAMA İŞÇİLİĞİ,EGSOZ KUMLAMA	400,00	72,00	64,80	201903
MARSHALL PLASTİK MAT 2,5LT (OFİS İÇİN),MARSHALL SİLİKONLU ÖZEL MAT 2,5LT(OFİS İÇİN),POLİSAN MATRIX K	300,85	54,15	48,74	201903
MARKALANMIŞ MALZEME İŞÇİLİĞİ	50,00	9,00	8,10	201903
4*10MM MYY KABLO (DİKİŞLEM MAK İÇİN),44-63A 36ka 3 KUTUPLU TERMİK AY (DİKİŞLEM MAK İÇİN)	985,00	177,30	159,57	201903
KODAK 2032-2025-2016 PİL (DİK İŞLEM MAK. İÇİN),PANASONİC ALK.İNCE PİL 2Lİ (DİK İŞLEM MAK. İÇİN),PİKC	118,00	21,24	19,12	201903
PARVELD KAYNAK MASKESİ	220,00	39,60	35,64	201903
ALT DİNAMO 24V 45A	815,00	146,70	132,03	201903
TOYOTA BRAKET,TOYATA BRAKET,TOYOTA BRAKET 184x100/t:3mm/DKP/LAZER KESİM,TOYOTA BRAKET / 184x100/t:3	1.762,00	317,16	285,44	201903
LAZER KESİM,ÖN SAÇ,YAN SAÇ,KAPAK ÜST SAÇ,KÖŞEBENT	1.680,50	302,49	272,24	201903

Ø3,60mm BUTON DIŞ SEGMANI,DIS SEGMAN ÇELİK (DIN471) Ø 12 t: 1,SEGMAN DIN 472/Ø20	153,00	27,54	24,79	201903
ESTRA 306 25KG (CNC DİKİŞLEM MAK. İÇİN),KLUBER ISOFLEX NBU 15 KG (CNC DİKİŞLEM MAK. İÇİN),MOBİL VELO	2.136,00	384,48	346,03	201903
1.5X1000X2000 Ø3MM R3T5 DKP	175,00	31,50	28,35	201903
KALIPÇI UNİVERSAL FREZE TEZGAH X6336CL	112.750,00	9.020,00	8.118,00	201903
CONTA İŞLEME	70,00	12,60	11,34	201903
İNOX FLANŞ 8MM,LAZER KESİM,8MM İNOX FLANŞ(194P340630-B Haulotte),SECODI KOMPANZATOR 8MM SİYAH SAC (1	3.884,00	699,12	629,21	201903
EATON M31 BUTON ANAHTARI YEDEK	350,00	63,00	56,70	201903
PARVELD KAYNAK MASKESİ	220,00	39,60	35,64	201903
3" ÖRGÜLÜ HORTUM INTERLOG BORU (TEK KAT ÖRÜLÜ)	1.350,00	243,00	218,70	201903
FREZE DELME DİK İŞLEM İŞÇİLİĞİ	525,00	94,50	85,05	201903
MONOLİT SARMA VE KESİM İŞÇİLİĞİ,KAMA KANAL AÇMA İŞÇİLİĞİ	690,00	124,20	111,78	201903
Ø150mm ALÜMİNYUM ÇUBUK AL5082,ALÜMİNYUM LEVHA 20X190X290 AL5083,20mm395X245 AL5083 ALÜMİNYUM LEVHA	619,42	111,50	100,35	201903
TAŞLAMA TAMİR (GWS 7- 115)	40,00	7,20	6,48	201903
SİYAH BORU Ø76X2,DKP SAC 1.20. mm. 1250 x 2500,76X2 DEMİR DİRSEK 2 1/2"	2.338,60	420,95	378,86	201903
LAZER KESİM	120,00	21,60	19,44	201903
LAZER KESİM	480,00	86,40	77,76	201903
XY-307KHAVYA YEDEĞİ EL APARATI DEMİRBAŞ	255,48	45,99	41,39	201903
RAL 9005 E/P YARIMAT TOZ BOYA	2.912,35	524,22	471,80	201903

ARGON GAZI 50LT (12,06)	551,52	99,27	89,34	201903
KARTVİZİT ÖN - ARKA, LOGO KESİM	550,00	99,00	89,10	201903
CAT6 ETHERNET KABLOSU, RJ 45 EK APARATI DIŞI+DIŞI, RJ-45 DATA KONNEKTÖR	90,00	16,20	14,58	201903
PROPAN TÜP 45KG	813,56	146,44	131,80	201903
MUTFAK GİDERİ	714,30	128,57	115,71	201903
1/4" SX1/4" S ÖRGÜLÜ HORTUM L:500mm BAŞLIKLAR PASLANMAZ	5.100,00	918,00	826,20	201903
NİTRİL SARI ELDİVEN, ARGON KAYNAK ELDİVENİ (ZAGOR DERİ ELDİVEN)	529,00	42,32	38,09	201903
LAZER KESİM	650,25	117,05	105,35	201903
FLANŞ 1	600,00	108,00	97,20	201903
PLASTİK KAYNAK MASKE Sİ KORUMA CAMI	126,90	22,84	20,56	201903
MW 184C CNC VERTICAL MCHINING CENTER SERİ NO:117F100121 (DESKA)	196.000,00	35.280,00	31.752,00	201903
CNC DİKİŞLEM MAKİNA KURULUMU	2.000,00	360,00	324,00	201903
CNC MAKİNESİ İÇİN MUHTELİF ÖLÇÜ PENS VE TUTUCU	2.500,00	450,00	405,00	201903
NAKLIYE GİDERİ	15,00	2,70	2,43	201903
SEYAHAT GİDERİ	61,83	11,13	10,02	201903
SEYAHAT GİDERİ	61,83	11,13	10,02	201903
SEYAHAT GİDERİ	61,83	11,13	10,02	201903
TERCÜME BEDELİ	25,00	4,50	4,05	201903
WINDOWS 10 KURULUM VE YAPILANDIRMA HİZMETİ	2.591,61	466,49	419,84	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ BENZİN	84,75	15,25	13,73	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ LPG	92,36	16,63	14,97	201903
KARGO GİDERİ	15,12	2,72	2,45	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ LPG	93,46	16,82	15,14	201903
BERQNET FIREWALL bq60 STANDART PAKET GÜNCELLEME 1 YIL	1.290,00	232,20	208,98	201903
KARGO GİDERİ	12,12	2,18	1,96	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	300,00	54,00	48,60	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	300,00	54,00	48,60	201903
VİNÇ ÇALIŞMA GİDERİ	550,00	99,00	89,10	201903

NAKLIYE GİDERİ	2.850,00	513,00	461,70	201903
BÜRO AHŞAP AYAKLI MASA	18.997,00	3.419,46	3.077,51	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	400,00	72,00	64,80	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	300,00	54,00	48,60	201903
PERSONEL YEMEK GİDERİ	1.495,75	119,66	107,69	201903
NAKLIYE GİDERİ	450,00	81,00	72,90	201903
NAKLIYE GİDERİ	365,81	65,85	59,27	201903
VİDANJÖR TEMİZLİK HİZMETİ	160,00	28,80	25,92	201903
KIRTASIYE GİDERİ	29,66	5,34	4,81	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ LPG	84,76	15,26	13,73	201903
FORKLİFT AKARYAKIT GİDERİ	169,49	30,51	27,46	201903
NAKLIYE GİDERİ	56,57	10,18	9,16	201903
GÜMRÜK BEYANNAME GİDERİ	105,94	19,06	17,15	201903
BÜRO GİDERİ	70,94	12,77	11,49	201903
KARGO GİDERİ	76,98	13,86	12,47	201903
VİNÇ ÇALIŞMA GİDERİ	300,00	54,00	48,60	201903
NAKLIYE GİDERİ	1.000,00	180,00	162,00	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ BENZİN	42,37	7,63	6,87	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ LPG	84,92	15,28	13,75	201903
NAKLIYE GİDERİ	100,00	18,00	16,20	201903
KARGO GİDERİ	12,12	2,18	1,96	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	400,00	72,00	64,80	201903
KARGO GİDERİ	52,64	9,48	8,53	201903
KARGO GİDERİ	15,19	2,73	2,46	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	300,00	54,00	48,60	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	300,00	54,00	48,60	201903
YEMEK GİDERİ	1.433,75	114,70	103,23	201903
ONARIMDA KULLANILAN YEDEK PARÇA, SERVER HP HSTNS2122 ONARIM BEDELİ,TEKNİK SERVİS HİZMET BEDELİ	2.674,40	481,39	433,25	201903
VİDANJÖR ATIKSU ÇEKİMİ	160,00	28,80	25,92	201903
NAKLIYE GİDERİ	300,00	54,00	48,60	201903
NETSİS 3 STANDARD PAKET VERSİYON GÜNCELLEME GİDERİ	3.100,00	558,00	502,20	201903
MUTFAK GİDERİ	498,75	48,72	43,85	201903

ALARM ABONELİK HİZMET BEDELİ	305,46	54,98	49,48	201903
GÜMRÜK BEYANNAME GİDERİ	84,75	15,25	13,73	201903
MUTFAK GİDERİ	17,35	1,39	1,25	201903
ELEKTRİK GİDERİ	2.821,00	507,78	457,00	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	300,00	54,00	48,60	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	300,00	54,00	48,60	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	300,00	54,00	48,60	201903
KLİMA TAMİR BAKIM GİDERİ	150,00	27,00	24,30	201903
PERSONEL YEMEK GİDERİ	1.433,75	114,70	103,23	201903
VİDANJÖR TEMİZLİK HİZMETLERİ	160,00	28,80	25,92	201903
KALİTE BÖLÜMÜ HAVALANDIRMA TADİLAT GİDERİ	5.227,00	940,86	846,77	201903
KONAKLAMA GİDERİ	876,46	85,54	76,99	201903
DEMİRBAŞ GİDERİ	1.271,18	228,82	205,94	201903
MUTFAK GİDERİ	132,27	10,27	9,24	201903
KARGO GİDERİ	45,26	8,15	7,34	201903
ARAÇ BENZİN ALIMİ	113,28	20,39	18,35	201903
İŞYERİ TADİLAT GİDERİ	2.415,25	434,75	391,28	201903
TAŞIT AKARYAKIT GİDERİ	570,26	102,65	92,39	201903
VİDANJÖR ATIKSU ÇEKİMİ	160,00	28,80	25,92	201903
MUTFAK GİDERİ	484,89	41,08	36,97	201903
DAMACANA SU GİDERİ	291,90	23,35	21,02	201903
İNTERNET GİDERİ	131,59	23,69	21,32	201903
İNTERNET GİDERİ	61,71	11,11	10,00	201903
TELEFON GİDERİ	57,29	10,31	9,28	201903
TELEFON GİDERİ	52,18	9,39	8,45	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	300,00	54,00	48,60	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	300,00	54,00	48,60	201903
PERSONEL YEMEK GİDERİ	1.457,00	116,56	104,90	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	400,00	72,00	64,80	201903
GÜMRÜKLEME HİZMET BEDELİ	300,00	54,00	48,60	201903
NAKLIYE GİDERİ	100,00	18,00	16,20	201903
KARGO GİDERİ	44,09	7,94	7,15	201903
PERSONEL SERVİS TAŞIMA GİDERİ	5.460,00	982,80	884,52	201903
PERSONEL YEMEK GİDERİ	573,50	45,88	41,29	201903

STANDART TELEFON DESTEK PAKETİ	2.000,00	360,00	324,00	201903
BÜRO GİDEDİRİ	455,93	82,07	73,86	201903
MARSHALL PLASTİK MAT 2,5LT	148,31	26,70	24,03	201903
BÜRO GİDERİ	474,35	85,38	76,84	201903
BÜRO GİDERİ	135,52	24,39	21,95	201903
GÜMRÜK BEYANNAME GİDERİ	9.714,83	1.748,67	1.748,64	201903

Kaynak: Airmeex End. San. ve Tic. A.Ş.,2019

Yüklenilen KDV listesinde 'Bünyeye giren mal ve / veya hizmet KDV'si' sütununda bulunan hesaplanmış olan KDV'ler Mart ayında satın alınmış olan ürünlerin ihraç ürününün üretiminde ne kadar kullanıldığını göstermektedir. Alış faturalarının üzerinden hesaplanan ve iadesi talep edilen KDV tutarlarının dışında kalan hizmet, işçilik ve demirbaş alımlarından doğan KDV tutarları 0.90 ile çarpılmaktadır. Fakat öncesinde iadesi talep edilen KDV hesaplama tablosu oluşturulmalıdır. Böylece alınabilecek maksimum iade miktarı hesaplanmaktadır.

Tablo 4: Mart Ayı İadesi Talep Edilen KDV Hesaplama Tablosu

İADESİ TALEP EDİLEN KDV HESAPLAMA TABLOSU								
S. No	Dönem	İade Hakkı Doğuran İşlem Türü	İade Hakkı Doğuran İşlem Bedeli	İadesi Talep Edilebilir Azami Vergi	İşlemin Bünyesine Doğrudan Giren Vergiler	Genel İmal ve İdare Giderlerinden İade Hesabına Verilen Pay	Atik'ler Nedeniyle Yüklenilen Vergiden İade Hesabına Verilen Pay	Yüklenilen KDV Toplamı
1	03/2019-02/2019	301	344.995,98	62.099,28	58.863,65			58.863,65
							TOPLAM	58.863,65

Kaynak: Airmeex End. San. ve Tic. A.Ş., 2019

Tablo incelendiğinde,

- 301, Mal ihracatından doğan iade talebinin kodunu
- İade hakkı doğuran işlem bedeli, Mart ayı içinde gerçekleşen ihracat tutarının toplamını
- İadesi talep edilebilir azami vergi tutarı, gerçekleşen ihracat tutarı üzerinden hesaplanan %18'lik KDV tutarını
- İşlem bünyesine doğrudan giren vergiler, Mart ayı içerisinde gerçekleşen ihraç ürünlerinde kullanılan ürünlerin toplam KDV'sini göstermektedir.

- Mart ayı içerisinde ortaya çıkan toplam iade talebi 58.863,65 TL olarak hesaplanmıştır.
- Yukarıdaki belgelere ilave olarak İhracat beyannameleri ve ihracat faturaları da başvuruya eklenmektedir. Sonrasında dilekçe ile başvuru yapılmaktadır.

İade talep dilekçesi;

İade talep dilekçesi SMMM tarafından hazırlanmaktadır. Söz konusu dilekçede iade talebinin nakden mi ya da mahsuben mi olacağına dair bilgiler bulunmaktadır. Bununla birlikte mahsup edilecek olan vergiler ya da ödemeler var ise bunlara dair bilgiler yazmaktadır.

SMMM tarafından hazırlanmış olan 2A dilekçeleri ile mahsuben iadesi talep edilen 58.863,65 TL'lik KDV tutarının 17.627,05 TL'lik tutarı gelir vergisi türlerinden biri olan muhtasar'a mahsup edilmiştir. Geri kalan 41.236,60 TL'lik tutar ise SGK Primlerine mahsup edilmiştir.

KDV Beyanı SMMM tarafından düzenlendikten sonra hazırlanan belgeler ile KDV iade başvurusu yapılabilmektedir. İhracatçı firmaya sağlanan bu destek sayesinde, firma uluslararası piyasada rekabet gücünü arttırabilmektedir.

SONUÇ

Uluslararası ticaretin yapı sökümünün temelinde ithalat ve ihracat prosesleri yer almaktadır. Bu gerçekleşen süreçlerde uluslararası pazarlara giriş stratejilerine göre bir yol izlenmektedir. Firmalar bu pazarlarda söz sahibi olup kendilerine pay arayndadırlar. İhracat bu pazarlara girmenin yollarından biridir. İki taraflı gerçekleşen bu ticaretin taraflarını ithalatçı ve ihracatçı firmalar oluşturmaktadır. Firmalardan biri gönderilen malın ihracatçısı konumunda diğeri ise ithalatçısı konumundadır. Uluslararası gerçekleşen bu ticaretin kolaylatırılabilmesi adına ithalat ve ihracat süreçlerinin en önemli ayaklarından biri olan gümrükleme işlemleri sayesinde ülkeye giriş ve ıkılar bazı prosedürler kapsamında yapılıp takip sağlanabilmektedir.

Gümrükleme işlemlerinde hangi rejimden faydalanılacağı net olarak belirtilmelidir. Serbest dolaşım rejimi, antrepo rejimi, transit rejimi gibi çok yaygın kullanılan rejimlere ilaveten ekonomik etkili gümrük rejimlerinden dahilde işleme rejimi de ülkemizde çok yaygın olarak kullanılmaktadır. Bunun nedeni ülkemizde ihracatı arttırmak, istihdam yaratmak ve katma değer yaratabilmek için ihracatçıya destek olmaktır. Dahilde işleme rejiminden dahilde işleme izni ve dahilde işleme izin belgesi olarak faydalanılmaktadır. Dahilde işleme izni Ticaret Bakanlığı tarafından verilirken, dahilde işleme izin belgesi Ekonomi Bakanlığı tarafından verilmektedir. Rejimden iki Şekilde faydalanılmaktadır. Şartlı muafiyet sistemi ve geri ödeme sistemidir. Şartlı muafiyet sistemi dahilde işleme izni alınırken çok yaygın bir Şekilde kullanılmaktadır. İzin kapsamında Şartlı muafiyet sisteminden faydalanırken, ihracatçı firma geçici olarak yurda girişini yaptėı ürünün ihracatını taahhüt etmekte ve bu taahhtn yerine getirmek ile mükelleftir. Bu bağlamda sistemden faydalanırken vergiler, teminat olarak yatırılmaktadır. Söz konusu ürünün ihracatı gerçekleştikten sonra yatırılan teminatlar çözülmekte ve ihracatçı firmaya geri ödenmektedir. Geri deme sisteminde, Şartlı muafiyet sisteminden farklı olarak, vergiler ödenmektedir. rn dahilde işleme rejimi ile değil serbest dolaşım rejimi ile yurda girmektedir. rn yeniden ihraç edildikten sonra vergiler ihracatçıya geri ödenmektedir. Rejim lkemizde çok yaygın bir Şekilde kullanılmakta ve ihracatçı firmalara maddi olarak büyük avantaj sağlamaktadır.

Dahilde işleme izninden faydalanabilmek için yeniden ihracatın gerçekleşmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Örneğin, rejim kapsamında tek pencere sistemi üzerinden detayları verilip izin başvurusu yapılırken, yurda girişi yapılacak

olan ürünün ayniyat tespiti için etiket, marka, model ve fotoğrafları izin başvurusu esnasında gümrük müdürlüğüne sunulur. İlgili memurdan onay alınır ve ithalat işlemleri başlar. İşlemler tamamlandıktan sonra ihracatı gerçekleştirilecek olan ürünün, ithal edilen ürün ile aynı olduğunun tespit edilebilmesi için ayniyat tespiti yapılmaktadır ve ihracat esnasında gümrük muayenesinde ithalat beyannamesi, marka, model, ve etiketleri gibi kanıtlayıcı belgeler ve bilgiler kontrol edilir. Böylece ürünün ihracatı gerçekleşir. Beyanname kapandı geldikten sonra teminat iadesi için gümrük müdürlüğüne başvuruda bulunulur ve gümrük müdürlüğü de saymanlık müdürlüğüne verdiği dilekçe ile teminat iadesinin ihracatçıya yapılması için talimat vermektedir.

Teminat iadeleri ihracatçı firmalar için maddi anlamda fayda sağlamaktadır. Maddiyat ile birlikte zaman tasarrufu da söz konusudur. Kati ithalatın söz konusu olduğu durumlarda ürünün özelliklerine bağlı olarak TSE gibi kurumlar devreye girebilmektedir. Yapılacak olan testler ve ithalat işlemi için alınacak olan onay süresi uzayabilmektedir. Bu nedenle zaman kaybı ve teslim sürelerinde gecikmeler yaşanabilmektedir. Dahilde işleme rejimi ile ürün yeniden ihraç edileceği için test söz konusu olmamaktadır. O yüzden olası zaman kayıpları engellenmektedir.

İthalat işlemleri gerçekleşirken GTIP kodu ürün tanımlamasında önemli bir yer tutmaktadır. İthalatı yapılacak olan ürünün üzerinden alınacak olan vergi hesaplanmaktadır. Bu noktada ATR, menşe şahadetnamesi, ihracatçı beyanı gibi vergisel olarak indirim sağlayan belgeler kullanılmaktadır.

Teminat iadeleri ile birlikte, ihracatçı firmalar KDV iadesi de almaktadır. Bunun nedeni, ihracatçı firmalar, ihracat faturalarında KDV'yi fatura edememektedir. Bunun üzerine devlet ihraç ürünlerinin yapımında kullanılan ürünlerin tedarikçisinde firmanın ödemiş olduğu alış faturalarındaki KDV tutarını ihracatçıya geri ödemektedir. İhraç ürünlerinin nihai hale gelebilmesi için alınan yarı mamuller, ham maddeler, sarf malzemeler gibi tamamlayıcı ürünler için %1, %8, %18 oranında KDV ödenmektedir. Bu ödenen KDV'ler ihracat gerçekleştikten sonra firma tarafından talep edilmektedir. Talep esnasında, yüklenilen KDV listesi, indirilecek KDV listesi, ihracat beyannameleri, ihracat faturaları ve iade talep dilekçesi kullanılmaktadır.

KDV iadeleri, nakit olarak ya da mahsuben yapılmaktadır. Nakit iadeler hesaba yatarken; mahsup edilecek olan tutar iade talebi esnasında hangi kuruma mahsup edilecekse GİB'e bildirilir. Mahsuben iade genelde firmalar tarafından daha çok tercih edilmektedir. Alınacak olan iade ile SGK primleri, gelir vergisi ya da muhtasar gibi ödemelerin mahsup edilmesinde kullanılabilir.

Firmalara uluslararası rekabette avantaj sağlayabilmek için ve yurt dışı pazarlara girişi kolaylaştırabilmek için ve desteklemek adına devlet tarafından birçok yardım ve teşvik edici uygulamalar yapılmaktadır. Ekonomik etkili dahilde işleme rejimi kapsamında vergilerin teminata bağlanması ve KDV iadeleri, bunlardan bazılarıdır ve uygulamadan faydalanan firma sayısı her geçen gün artmaktadır.

KAYNAKÇA

Barak, Osman ve Murat Abutalipov. "Kazakistan, Rusya, Belarus Gümrük Birliği Anlaşmasının Kazakistan'ın Dış Ticareti Üzerine Etkisi", **Uluslararası Afro-Avrasya Araştırmaları Dergisi**, Sayı:2 2016, s.2

Baş, Merve Nur. "Gümrük Müşavirlerinin Mesleki Faaliyetleri Kapsamında Dolaylı Temsil Yetkileri ve Hukuki Sorumlulukları", **Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt:6, Sayı:1, 2016, s.199,200.

Başkol, Murat Ozan."Türkiye İhracatının İthalata Bağımlılığının Dahilde İşleme Rejimi Açısından Analizi", **Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Cilt:12, Sayı:2, Bursa, 2016, s.3.

Başlangıç, Sadık Özgür. **Uluslararası Lojistik Uygulamalarında Teslim Şekilleri Ve Teslim Şekli Seçimini Etkileyen Unsurların Belirlenmesi**, Doktora Tezi ADÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın, 2015, s. 46,47.

Caner, Oğuz. "Incoterms 2010 (ICC Rules ForTheUse Of DomesticAnd International TradeTerms)", **İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Yıl:11, Sayı:22, 2012, s.244.

Canitez, Murat. Uygulamalı Gümrük Mevzuatı, 2. Baskı Gazi Kitabevi, Ankara, Eylül 2017, s.208,209

Dağ, Rûfet ve Diğerleri, **Gümrük Kıymet Uyuşmazlıkları Açıklamalı-İçtihatlı**, Ankara, s.9,10

Dölek, Ali. **Gümrük Kıymeti ve Kıymet Tespit Yöntemleri**, Umut Kitap, İstanbul, Ocak 2014, s24-41

Erkan, Birol. "Ülkelerin Karşılaştırmalı İhracat Performanslarının Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük Katsayılarıyla Belirlenmesi: Türkiye-Suriye Örneği", **ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt:8, Sayı:15, 2012, s.197.

Grath, Anders. **Uluslararası Ticaret ve Finans El Kitabı**, çev. Tülay Yazar Öztürk, Nobel, Ankara, 2014, s.53

Gümrük Antrepo Rejimi, **Gümrük Kanunu**, mad.93, 21. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, Mayıs 2018, s.82.

Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi, **Gümrük Kanunu**, mad.123, 21. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, Mayıs 2018, s.98,99

Ifwarsson, Ricky. **Export, Import, Productivity andGrowth**, Master Thesis Lund Universit yDepartment of Economics, 2010, s.7

İhracat Rejimi, **Gümrük Kanunu**, mad.150-151, 21. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, Mayıs 2018, s.110.

Karlık, Rıdvan. **Avrupa Birliği Türkiye İlişkileri: Bir Çıkmaz Sokak**, Beta, İstanbul, 2013, s.81.

Kaya, Ferudun. **Dış Ticaret İşlemleri Muhasebesi**, Beta, İstanbul, 2017

Kocaefe Cebeci, Aslıhan ve Mutlu Yılmaz. “Dahilde İşleme Rejimi ve Türk Dış Ticareti Üzerine Etkilerinin Analizi(1996-2011)”, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt:23, Sayı:2, Elazığ, 2013, s.208.

Özkan, Ömer. “Incoterms 2010 İle Getirilen Yenilikler”, **Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi**, Sayı: 31, Temmuz-Ağustos 2012, s.9.

Saçık, Sinem Yapar. “Dış Ticaret Politikası ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Teorik Açıdan Bir İnceleme”, **KMU İİBF Dergisi**, Yıl:11, Sayı:16, 2009, s.167

Sayılgan, Güven ve Dr. Coşkun Şenol. “Dahilde İşleme Rejimi ve Türk İşletmelerinin İhracatı Üzerine Etkileri”, **Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Sayı:35, 2010, s.42

Selen, Ufuk. **Gümrük İşlemleri Ve Vergilendirilmesi**, 9. Baskı, Ekin Yayınları, Bursa, Eylül 2017, s.68,69

Selen, Ufuk. Dış Ticaret Yardım Unsuru Olarak Dahilde İşleme Rejimi: Türkiye Açısından Değerlendirilmesi, **Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi**, Sayı:10, 2005, s.192,193

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi, **Gümrük Kanunu**, mad.74, 21. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, Mayıs 2018, s.72.

Şişman, Gülden. “TaxAdvantagesandViolations in theInternalProcessingRegime”, **Journal of CurrentResearch on SocialSciences**, Volume:7, Issue:4, 2017, s.267.

Tekin, Abdülkadir ve Ümit Engin Tekin. **4458 Sayılı Gümrük Kanununa Göre Gümrük İşlemleri Mevzuat-Teori-Uygulama-Vergilendirme**, 2. Baskı, Seçkin, Ankara, 2018, s.108-112.

Transit Rejimi, **Gümrük Kanunu**, mad.84, 21. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara, Mayıs 2018, s.76.

Utkulu, Utku (Ed) ve Diğerleri. **Türkiye’de Dış Ticaret İşlemleri ve Uygulaması (Teoriden Pratiğe)**, 4. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara, 2013

Yılmaz, Mutlu ve Ahmet Özken.**Dış Ticarete Giriş**, 3. Baskı, Gazi Kitabevi, 2015

Yılmaz, Mutlu. **111 Soruda Akreditif**, Optimist Yayınevi, İstanbul, 2013

Yüce, Mehmet ve Prof. Dr. Ali Çelikkaya. **Örnek Uygulamalarla Gümrük Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları**, Dora, Bursa, 2016, s.15.

Zeynalzade, Şeymur ve Diğerleri, "İhracatta Akreditifli Ödeme Yönteminin Değerlendirilmesi: Bir Katılım Bankası Örneği", **İşletme Bilim Dergisi**, 2016, Cilt: 4, Sayı: 1, 2016, s.127.

Web Adresleri

Akdoğan, Hasan. "Dahilde İşleme İzni ve Ayniyat", **Dünya**, 26.10.2017, [https://www.dunya.com/kose-yazisi/dahilde-isleme-izni-ve-ayniyat/388065\(19.10.2018\)](https://www.dunya.com/kose-yazisi/dahilde-isleme-izni-ve-ayniyat/388065(19.10.2018))

Çınar, Hakan. "Gümrüklerde Doğrudan Temsil", **Dünya**, 01.05.2015, [https://www.dunya.com/kose-yazisi/gumruklerde-quotdogrudan-temsilquot/23809\(15.12.2018\)](https://www.dunya.com/kose-yazisi/gumruklerde-quotdogrudan-temsilquot/23809(15.12.2018))

International Chamber Of Commerce, "Rules ForAnyModeOrModes Of Transport", [https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/\(14.10.2018\)](https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/(14.10.2018)).

Malfliet, Jonas. **Incoterms 2010 andthemode of transport: how tochoosetherightterm**, GhentUniversity, Belgium, [https://biblio.ugent.be/publication/1212622/file/1212631\(24.11.2018\)](https://biblio.ugent.be/publication/1212622/file/1212631(24.11.2018)), s.167

Şahin, Arif. **İhracatta Ödeme Şekilleri**, İGEME-İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi, Mart 2002, <http://kisi.deu.edu.tr//ikbal.aksulu/IhracattaOdeme%C5%9Eekilleri.pdf> (02.02.2019)

T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü, **Dahilde İşleme İzni Kapsamında Yapılan Ayniyat İşlemler Hk.**, Genelge 2017/17, <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/140420?AspxAutoDetectCookieSupport=1> (19.10.2018)

UNDP, ShippingAndIncotermsPractice Guide, [https://www.undp.org/content/dam/undp/documents/procurement/documents/UNDP-Shipping-Guide.pdf\(18.10.2018\)](https://www.undp.org/content/dam/undp/documents/procurement/documents/UNDP-Shipping-Guide.pdf(18.10.2018)) s.37.

Varlık, Uğur ve Prof. Dr. Mustafa Uçar, **Dış Ticarete Ödeme Şekilleri Ve Vesaik Mukabili İşlemlerde Operasyonel Riskler**, Dergipark, <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/323470> (14.02.2019)

Yılmaz, Mutlu. İhracat Pazarlama Teknikleri, Doğu Anadolu İhracatçılar Birliği, s.41 <http://www.daib.org.tr/dosyalar/ihracatta-pazarlama-teknikleri.pdf> (15.09.2018).

Yılmaz, Mutlu ve Ahmet Özken. "İhracat Prosedürleri", Doğu Anadolu İhracatçılar Birliği, [http://www.daib.org.tr/dosyalar/ihracat-prosedurleri.pdf\(07.12.2018\)](http://www.daib.org.tr/dosyalar/ihracat-prosedurleri.pdf(07.12.2018)), s.40.

[https://ggm.gtb.gov.tr/sikca-sorulan-sorular/ticari/haricte-isleme\(07.12.2018\)](https://ggm.gtb.gov.tr/sikca-sorulan-sorular/ticari/haricte-isleme(07.12.2018))

[https://ggm.gtb.gov.tr/sikca-sorulan-sorular/ticari/dahilde-isleme\(12.08.2018\)](https://ggm.gtb.gov.tr/sikca-sorulan-sorular/ticari/dahilde-isleme(12.08.2018))

EKLER

EK 1: A.TR BELGESİ

DOLAŞIM BELGESİ (MOVEMENT CERTIFICATE)

(1) Üye ülke
veya
Türkiye

Insert the
member
State or
Turkey

1. İhracatçı (Ad, açık adres, ülke) Exporter (Name, full address, country)		A.TR NO : Y 0721976 (253)869000000012Y0721976	
3. Malın gönderildiği şahıs (İhtiyari) (ad, açık adres, ülke) Consignee (Optional) (Name, full address, country)		4. AET/TÜRKİYE ORTAKLIĞI ASSOCIATION between the EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY and TURKEY	
7. Taşımaya ilişkin bilgiler (İhtiyari) Transport details (Optional)		5. İhraç Ülkesi Country of exportation	6. Varış Ülkesi Country of destination (1)
9. Sıra No: Item No:		8. Gözlemler Remarks	
10. Kolilerin markaları, numaraları, sayı ve cinsi (dökme mallar için, duruma göre, geminin adı, vagon veya kamyonun numarası belirtilecektir); Malların tanımı Marks and numbers; number and kind of packages (for goods in bulk, indicate the name of the ship or the number of the railway wagon or road vehicle); Description of goods		11. Brüt ağırlık (kg) veya diğer ölçüler (hl, m ³ , v.s.) Gross Weight (kg) or other measure (hl, m ³ , etc.)	
12. GÜMRÜK VİZESİ CUSTOMS ENDORSEMENT Doğruluğu onaylanmış beyan Declaration certified İhraç belgesi Export document (2) Model (Form) ..... No. .... Gümrük İdaresi Customs Office Çıkış ülkesi Issuing country Yer ve Tarih Place and Date İmza (Signature)		13. İHRACATÇININ BEYANI DECLARATION BY THE EXPORTER Aşağıda imzası bulunan ben, yukarıda, belirtilen malların bu belgenin verilmesi için gerekli koşullara uygun olduğunu beyan ederim. I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate. Yer ve Tarih Place and date İmza (Signature)	

(2) Sadece
ihraç
ülkesinin
talebi
halinde
doldurulur.

Complete
only where
the
exporting
country
requires

ANKARA FORM-0 512 278 30 40

EK 2: MENŞE ŞAHADETNAMESİ

(253)8682022062758R0027915

1. İhracatçı Consignor Expéditeur	NO R 0027915	KOPYA COPY COPIE
	MENŞE ŞAHADETNAMESİ CERTIFICATE OF ORIGIN CERTIFICAT D'ORIGINE	
2. Alıcı Consignee Destinataire	3. Menşe Ülkesi Country of Origin Pays d'origine	
4. Taşımaya İlişkin Bilgiler (Tercihe Bağlı) Transport Details (Optional) Informations relatives au transport (mention facultative)	5. Gözlemler Remarks Remarques	
6. Sıra No; kolilerin marka ve işaretleri, sayı ve türleri; eşyanın tanımı Item number; marks, numbers, number and kind of packages; description of goods Numéro d'ordre – Marques, numéros, nombre et nature des colis – Désignation des marchandises	7. Miktar Quantity Quantité	
8. Yukarıda Tanımlanan Eşyaların 3 Nolu Kutuda Belirtilen Ülke Menşeli Olduğu Tasdik Olunur. The Undersigned Authority Certifies That The Goods Described Above Originate In The Country Shown In Box 3 L'autorité soussignée certifie que les marchandises désignées ci-dessus sont originaires du pays figurant dans la case No 3		
Düzenleme Yeri ve Tarihi, İsim, İmza ve Yetkili Mercinin Mührü Place and date of issue, name, signature and stamp of competent authority Lieu et date de délivrance, désignation, signature et cachet de l'autorité compétente		

ANKARA FORM-0 312 278 30 40

EK 3: FORM A

1. Goods consigned from (Exporter's business name, address, country)		Reference No. C 0653423			
2. Goods consigned to (Consignee's name, address, country)		GENERALIZED SYSTEM OF PREFERENCES CERTIFICATE OF ORIGIN (Combined declaration and certificate) FORM A Issued in..... (country) See notes overleaf			
3. Means of transport and route (as far as known)		4. For official use			
5. Item number	6. Marks and numbers of packages	7. Number and kind of packages, description of goods	8. Origin criterion (see Notes overleaf)	9. Gross weight or other quantity	10. Number and date of invoices
11. Certification It is hereby certified, on the basis of control carried out, that the declaration by the exporter is correct.		12. Declaration by the exporter The undersigned hereby declares that the above details and statements are correct; that all the goods were produced in ..... (country) and that they comply with the origin requirements specified for those goods in the Generalized System of Preferences for goods exported to ..... (importing country) ..... Place and date, signature of authorised signatory			
Place and date, signature and stamp of certifying authority		Place and date, signature of authorised signatory			

KILIÇASLAN 384/34 84 • 17-71042

EK 4: EUR.1 BELGESİ

DOLAŞIM BELGESİ MOVEMENT CERTIFICATE

1. İhracatçı (Adı, Açık Adresi, Ülke) Exporter (Name, full address, country)		EUR.1 NO H 0408527	
Bu formu doldurmadan önce arkadaki notları okuyunuz. See notes overleaf before completing this form.			
3. Malın Gönderildiği Şahıs (Adı, Açık Adresi, Ülke) (Tercihe Bağlı) Consignee (Name, full address, country) (Optional)		2. Certificate used in preferential trade between ..... ve/and ..... arasındaki tercihlî ticarete kullanılan belgedir. (İlgili ülkeler, ülke grupları veya alanlarını yazınız.) (Insert appropriate countries, groups of countries or territories)	
6. Taşımaya ilişkin bilgiler (Tercihe Bağlı) Transport details (Optional)		4. Ürünlerin menşei sayılan ülke, ülkeler grubu veya alanlar Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating	5. Varış ülkesi, ülkeler grubu veya alanı Country, group of countries or territory of destination
7. Gözlemler Remarks			
8. Sıra No; Kolielerin marka ve işaretleri, sayı ve türleri (*); Eşyanın tanımı. Item Number; Marks and numbers; Number and kind of packages (*); Description of goods.		9. Brüt ağırlık (kg) veya diğer ölçüler (Litre, metreküp, vs) Gross weight (kg) or other measure (litres, m ³ , etc.)	10. Faturalar (Tercihe Bağlı) Invoices (Optional)
11. GÜMRÜK VİZESİ CUSTOMS ENDORSEMENT Onaylanan Beyan Declaration Certified İhraç Belgesi (1) Export document (1) Form ..... No ..... Gümrük İdaresi Customs Office ..... Düzenleyen Ülke veya Alan Issuing country or territory ..... Mühür Yer ve Tarih (Stamp) Place and date ..... (İmza/Signature)		12. İHRACATÇI BEYANI DECLARATION BY THE EXPORTER Aşağıda imzası bulunan ben, yukarıda belirtilen eşyanın bu belgenin düzenlenmesi için gerekli olan koşullara uygun olduğunu beyan ederim. I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate. Yer ve Tarih Place and date ..... (İmza/Signature)	

(*) Eşya ambalajlı değilse, yerine göre eşyaların sayısını veya "dökme" olduğunu belirtiniz.
(*) If goods are not packed, indicate number of articles or state "in bulk" as appropriate.

(*) Yalnız ihracatçı ülke kurallarının gerekli gördüğü yerleri doldurunuz.
(*) Complete only where the regulations of the exporting country or territory require.

KULÇALIŞAN 384/24/84 - 17-68745

EK 6: İTHALAT BEYANNAMESİ

2019TİM/000002
T.C. GÜMRÜK BEYANNAMESİ
AIR INVEST
6 RUE DE L'ANCIENNE SABLIERE 91270 VIGNEUX SUR SEINE FRANCE 001

Seri : HK 0106010

İZMİR GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ
193503001M007201
28/01/19

3 8

0100595968 TORBALI
AİRMEYX ENDÜSTRİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
YAZIBAŞI MAH. NAMIK KEMAL CAD. NO:129 / A TORBALI / İZMİR / TÜRKİYE İZMİR 052 35860

0100595968 TORBALI
KENDİ BÜNYESİNDE

4570541436
HARBI EGE GÜMRÜK MÜSAVİRLİĞİ LTD.ŞTİ.
1421.SIK.NO:55-K.6-D.5 ALSANCAK/İZMİR

GRANSA

001 052

TÜRKİYE

KAMYON 34 ANM 571 052 0 CİB İZMİR

KAMYON 34 ANM 571 052 EUR 14.000,00 3.9761

İZMİR GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ 006403381035 İŞ BANKASI AYRANCILAR TORBALI/İZMİR

CUSMİ GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ GÖKBORA ANTREPO Mal mukabil ödeme

KAP I. ADET

Marka ve ADDB Numarası

Ticari Anonim : farklı (no : jehd0002707829)

VEKALET: 14041/29.09.2017, TPS-Dahilde İyeme İmzı V
19243082610878010738298/4 # 23/01/19; Patruva V FA190003 # 07/01/19, İthalat Bilgisi V A201514 # 14/01/19, Önceki rejime ilişkin TCCGB V.19350300AN002317 # 22/01/19

ADDEDÜNE 1,00 14.000,00

15.864,95

47 Ürünler	Da	İşlem kodları	Ürün	Tutar	48 Ürünler	Tutar
10	40			15.329,77	NAVLUN	
		85,165,40	18,00		SIGORTA	
					CİP	83,665,40
					YDESI	
					GVM	83,665,40
					GV	
					YICI	1,500,00
					FATURA	83,665,40
				15,329,77	KDVIM	85,165,40
					KDV	15,329,77

NAKİT 18.395,72

EK 7: İTHALAT FATURASI

AIR INVEST

6 RUE DE L'ANCIENNE SABLIERE
91279 VIGNEUX SUR SEINE

France

Tel : 01 69 52 96 00
Fax : 01 69 52 31 30

Capital : 30 000 EUROS
R.C.S. : 492885041
SIRET : 49288504100011
N°d CEE : FR36492885041

INVOICE N° FA190003 in EUROS

Date	Customer	Page
07/01/2019	AIRTUP	1/1

AIRMEEX ENDUSTRI SAN VE TIC AS

Terms of payment

ACOMPTE A LA COMMANDE

ir order N°:

Our ref: OF181600 L2M

Due date

Your VAT number

Reference	Designation	Quantity	Unit price	%Discount	NET PRICE
A000130	TELESCOPIQUE JCB - 36D4X4 CON NS : JCBTLT30LJ2707829 ANNE 2019 280x140x230 - 5100KG ORIGINE UNITED KINGDOM EXPORTATION TEMPORAIRE NATURE DE LA MARCHANDISE : ENGINS DE MANUTENTION VALEUR COMMERCIALE : 14 000.00 euros Incoterm 2000 : CIF (ZMIR)	1,000	14 000,00		14 000,00

AIR INVEST
6 Rue de l'ancienne Sablière
91279 Vigneux sur Seine
Tel: 01 69 52 96 00 - Fax: 01 69 52 31 30
Site: www.airinvest.com

THIS DEBT MUST BE PAID TO AIR INVEST, PLEASE MAKE PAYMENT AS FOLLOWS: TRANSFER PAYABLE TO: AIR INVEST Account NR: 00020069801 - BANK NAME: CIC ST MAUR ENTREPRISES.
IBAN : FR76 3006 6109 0300 0200 6980 114 - BIC : CMCIFRPP

Bases HT	Discount	Transport	Total in €	Deposit	TOTAL PRICE in EU...
0 14 000,00	Tx		H.T. : 14 000,00		14 000,00

EK 8: Dİİ BAŞVURU BELGESİ

BAŞVURU DETAY BİLGİLERİ

İşvuru Durumu	KABUL EDİLDİ
İşvuru Numarası	19/24308261/0878/000001988
İşvuru Tarihi	23.01.2019
İelge Durumu	KULLANIMDA
İelge Numarası	19243082610878010738298
İüre Sonu Tarihi	31.07.2019
İurumu	T.C. TİCARET BAKANLIĞI
İelge Adı	TPS-GTB Dahilde İşleme İzni
İirim	İZMİR GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ
İayanak	2006/12 sayılı Tebliğ 14/1-ç) Eşy. montajı, kurulması, diğer eşy. birleş., bir araya get. veya ihraç edil. eşyanın tamam. dahil içç. tabii tutulması
İontrol Türü	FAZ2
İeyanname No	19350300AN002317
İvrak Kodu	
İelge Özel Şartlar	Seri/şasi/motor numaraları ve modeli - Başvuru - Fotoğrafının eklenmesi yada ayrıntılı teknik tanımının yapılması
İçıklama	KOD:4 FOTOGRAF KOD:1 MODEL SERİ NO : İCİTİL.T30LJ2707829 FATURA:FA190003-07.01.2019 ANTREPO BEYANNAME NO : 19350300AN002317 - 22.01.2019 TAHSİS YERİ : AIRMEEX ENDÜSTRİ SAN. VE TİC. A.Ş. YAZIBAŞI MAHALLESİ NAMİK KEMAL CAD. NO:129/A TORBALI/İZMİR 2006/12 SAYILI DAHİLDE İŞLEME TEB. 14/1Ç (ATEX İŞLEMİ UYGULANACAK KOFRA TAKILACAK KİVİLCİMİN GAZLA BULUŞMASI
İik Belgeler	Kapasite Raporu - Ticaret Sicil Gazetesi - İmza Sirküleri
İirmalar	İthalatçı - Vergi No - 0100595968 - AIRMEEX ENDÜSTRİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ İhracatçı - Vergi No - 0100595968 - AIRMEEX ENDÜSTRİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

EK 9: SAYIM TUTANAĞI

SAYIM TUTANAĞI

Sayı: 19/B229/ANB/2-12 - REF NO:19/A35000050/88

Eşya Giriş Tarihi 22/01/2019

İZMİR GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ'nün 22/01/2019 tarihi, 1935030GAN002317 tescil sayılı antrepo beyannamesi kapsamı 1 KAP tan oluşan 5100.00 KG brüt ağırlığındaki FORKLİFT cinsi eşya A35000050 kodlu antrepoya boşaltıldı. 22/01/2019 tarihinde işbu tutanak ilgililerce imza altına alındı.

NOTLAR :

Gönderici : AIR INVEST
Alıcı : AIRMEEX ENDÜSTRİ SAN. VE TİC. A.Ş.
Tic. Kar./ Taş. Sen. No : 19TR35100000002016
Brüt Kg. : 5100.00 (Evraklarına göre)
Eşya Cinsi : FORKLİFT

Tagıyıcı/ Tagıyıcı Temsilcisi	Antrepo Sahibi veya yetkilisi	Varsa Gözetim Manturu/ Antrepo Memuru	Yetkilendirilmiş Gümrük Müaviri ya da adına görevlendirdiği çalışanı
Adı Soyadı	Adı Soyadı	Adı Soyadı	Adı Soyadı
	ERGÜN AYDIN		Ferhat Çelik
İmza	İmza 	İmza / Kape	İmza / Kape Ferhat ÇELİK (B229) YGM Yardımcısı

EK 10: SAYMANLIK MÜDÜRLÜĞÜ TEMİNAT İADESİ TALİMAT YAZISI

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
İzmir Gümrük Müdürlüğü

Sayı : 75280495-157.01

Konu : 19350300IM007201-018629

İZMİR GÜMRÜK SAYMANLIK MÜDÜRLÜĞÜ

4458 Sayılı Gümrük Kanununun Dahilde İşleme Rejimi hükümlerine istinaden 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Tebliği kapsamında işlem görmüş ürün olarak ihraç edilmek üzere ithal edilen ve aşağıdaki tabloda bilgileri yazılı bulunan dahilde işleme izni anılan Tebliğin 38.maddesine istinaden incelenmiş ve kapatılmasında bir sakınca bulunmadığı anlaşılmıştır.

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının Gümrük ve Ticaret Bakanlığına muhatap 25.12.2012 tarihli, 156549 sayılı yazılarında; 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 7 nci maddesi ile değişen ve 01.01.2018 tarihinde yürürlüğe giren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 22/A maddesinden bahisle (Seri: A Sıra No: 1) Tahsilat Tebliğinde (Seri: A Sıra No: 9) Tebliği ile yapılan değişikliğe istinaden söz konusu firmanın vadesi geçmiş ve muaccel hale gelmiş borçlarının bulunmaması halinde yükümlüsüne iade edilmesi gerektiğinden, Müdürlüğümüzce Tahsilat Takip Programında 01.01.2000-05.04.2019 tarihleri arasında yapılan sorgulamalarda, adı geçen firmanın Bakanlığımıza, vadesi geçmiş ve muaccel hale gelmiş borçlarının bulunmadığı anlaşılmış olup, ilgili firmanın, **Maliye Bakanlığımıza da vadesi geçmiş ve muaccel hale gelmiş borçlarının bulunmaması halinde** aşağıda belirtilen nakit teminatların iadesi hususunda;

Bilgi ve gereğini arz ederim.

e-İmzalıdır
İrfan ATAKAN
Gümrük Müdürü a.
Gümrük Müdür Yrd. V.

EKLER

Ek: 1-) Alındı Belgesi Aslı (2 adet)
Ek: 2-) Dilekçe (1 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:
İzmir Gümrük Saymanlık Müdürlüğü

Bilgi:
Airmeex Endüstri San. ve Tic. A.Ş.

FİRMA ADI	Airmeex Endüstri San. ve Tic. A.Ş.		
Bey. Sayı/Tarihi	Alındı Belgesi	Miktarı	Nevi
IM007201/28.01.2019	3612 1705/29.01.2019	18395,72-TL	NAKİT TEMİNAT
IM018629/01.03.2019	3610 0116/04.03.2019	24088,74-TL	NAKİT TEMİNAT

Aktörük Caddesi No:107
Tel:0 232 4632546

Bilgi İçin: Metin TURAN Memur

Evrakın elektronik imzalı suretine <http://e-belge.gib.gov.tr> adresinden 01e8d51-d3b8-4c25-814c-29ed8f659411 kodu ile erişebilirsiniz.

BELGENİN ASLI ELEKTRONİK İMZALIDIR.

1 / 1

E-Posta: m.borasi@gib.gov.tr
Fax:0 232 463 25 53